

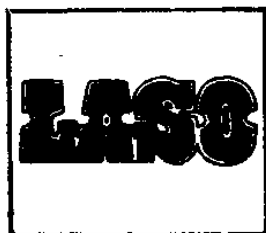
SMRTNI NEPRIJATELJI

Louis L'Amour

SMRTNI NEPRIJATELJI

LOUIS L'AMOUR: SMRTNI NEPRIJATELJI

Naslov originala: DEATH ENEMIES

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Copyright: Louis l'Amour, posredstvom V. P. A.,
Zagreb

Prijevod: Branko Lovrić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić,
dr Adolf Dragičević (predsjedavajući), Nenad Brixy,
Ljudevit Bauer, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija
Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan,
Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender. — **GLAVNI I OD-
GOVORNI UREDNIK:** Borivoj Jurković

LASO — izlazi svaki tjedan — Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a
•Vjesnik• n.s.o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 — Adresa uredništva:
•LasO•, Redakcija •Romani i stripovi•, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4,
telefon: (041) 515-555 i 519-555 — Tisak: RO Štamparska djelatnost •Vjesnik• n. sol.
o. — OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub.o., 41000 Zagreb, Avenija
bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) •Vjesnikova• Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za go-
dinu dana iznosi 1060 d ili 954 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 530 d ili 477 d s popustom.
Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom
uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR •Vjesnik•, Interna banka, s oznakom za •LasO•.
Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. — Cijena inozemne pretplate za
šest mjeseci: DM 36,00 SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00 SFRS 36,00 HFL 37,00, US\$ 15,00 — Uplata
za devizni račun 30101-37-7210-256 — Privredna banka Zagreb (za •LasO•).

Ekonomska propaganda •Vjesnik•, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6
Zadnja kolor-stranica 9000 d c/b stranica 7000 d.

Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu
i fizičku kulturu SRH broj: 2935/7-1973. od 26. XI. 1973.

I

Moj konj načuli uši i oslušnu... točno kao i ja. Kad čovjek ima neprijatelja, neprekidno mora biti na oprezu. A ja, Barnabas Sackett, rođen u Ferensu, imao sam neprijatelje koje nisam poznavao, jer sam se tek nedavno vratio s mora. Ogrnut crnim kaputom i sa crnim šeširrom na glavi, bio sam nevidljiv u tami šume. Samo je moj pištolj svjetlucao dok sam sjedio na konju i osluškivao.

Nisam znao što je to, ili tko, ali nisam vjerovao u vragove i demone koji bi u šumi rigali plamen. Ne, vragovi i demoni me nisu zabrinjavali, već ljudi čiji su pištolji bili isto toliko opasni koliko i moj, cestovni razbojnici koji vrebaju na bezazlenog putnika.

Međutim, mi iz Ferensa dobro smo uvježbani, a boravak u šumama Baleighove zemlje nije uspavao moja osjetila.

Nešto vreba. Do napada iz mraka ipak nije došlo. Umjesto toga začuh glas:

– Oho, momče, oprezan si! To mi se sviđa. Možeš mirno zaustaviti, Barnabas. Ne želim s tobom ukrstiti pištolj, niti želim tvoju krv. Hoću razgovarati s tobom.

– Onda govori, do vraga! I ne zaboravi: pištolj mi je spreman. Odakle znaš moje ime?

– Jednom ili dvaput sjedio sam za stolom u^a tvojoj kolibi, iz koje si mjesecima bio odsutan.

– Ti si sa mnom dijelio kruh i meso? Govori, tko si?

– Nemam drugog izbora. Ako me ulove, objesit će me. Potrebna mi je tvoja pomoć. I prilika da ti služim... ako dopustiš.

– Meni?! Kako?

I dalje je bio skriven. U mraku nisam ništa vidio, ali začujem poz-

nati zvuk, koji probudi moje sjećanje.

Tog sam časa znao s kim razgovaram.

– Aha! Black Tom.

– Da. – Izronio je iz tame. – Tom Watkins, umoran i gladan čovjek.

– Kako si me prepoznao? Poprilično je vremena prošlo otkako sam posljednji put prošao ovom cestom.

– Nisam jedini koji zna da dolaziš. Zna to i tvoj prijatelj William, koji obraduje tvoju zemlju, ali čekaju te i drugi, Barnabas. Zato sam sada ovdje, u ovoj vlažnoj i tamnoj šumi. Nadao sam se da ću te susresti prije ostalih.

– Tko čeka na mene?

– Mene traže tjeralicom, Barnabas, i ne ginu mi vješala ako me uhvate. Ipak sam došao u krčmu. Dok sam razmišljao što da učinim, čuo sam tvoje ime. Govorili su vrlo tiho, ali tko je živio u Ferensu, kao ti i ja... Pa, čuo sam da vrebaju na tebe kako bi te strpali u zatvor Newgate. – Prišao je korak bliže. – Imaš neprijatelje, mladiću. Ne znam njihove razloge ni to da li si kriv, ali imaju kraljičin* izvršni nalog protiv tebe! A za ove ljude nešto znači ako te ulove.

Kraljičin izvršni nalog? Hm, moglo bi biti. Postoji nalog za hapšenje, ali tko bi o tome mogao znati? I kako to da ovdje, prilično daleko od Londona, vrebaju na mene? To mi se činilo nevjerojatnim.

– U kolibi su? – upitam.

– Ne. U krčmi nekoliko minuta niz cestu. Čekaju i u međuvremenu se zabavljaju. S vremena na vrijeme jedan izjaše da pogleda nisi li u svojoj kolibi. Mislim da su ostavili stražara u živici.

– Kakvi su to ljudi?

Sijevnulo mi je kroz glavu da bi moj smrtni neprijatelj kapetan Nick Bards s »Jolly Jacka« mogao nešto poduzeti, no kako je i za njim raspisana tjeratica, sigurno ne misli na Newgate.

– Prema izgledu, hrpa neotesanaca. Lupeži koje vodi tamni čovjek masne, do ramena duge kose. No voda bi mogao biti i jedan manji, zbitiji i nešto stariji čovjek.

Konj mi je bio nemiran kao i ja. Do moje kolibe nije bilo ni sat jahanja, no noć je bila vrlo tamna i okolina se nije razaznavala. Bio sam u neugodnoj situaciji.

Kapetan Brian Tempany, moj dobar prijatelj i poslovni ortak, bio je na našem novom brodu i samo je čekao moj povratak da se otisne na more. Htjeli smo u Novi svijet, da tamo trgujemo. Možda bismo Abigail i ja našli tamo novu domovinu.

S kraljičinim izvršnim nalogom nije bilo šale, čak ni onda ako je čovjek koji ga je uzrokovao mrtav. Ovaj bi se nalog mogao poništiti, no kad bih već sjedio u Newgateu, mogli bi me tamo držati mjesecima a da nitko o tome ništa ne sazna. U Londonu bi kapetan Tempany mogao poduzeti sve da ishodi poništenje, a to bi mogao učiniti i moj prijatelj Peter Tallis, ali morao bih najprije stići do Londona da obavijestim prijatelje.

– Tom, malčas si spomenuo neku uslugu?

– Barnabas, objesit će me u Tyburnu* ako me uhvate. Čuo sam

* Elizabeta I koju je vladala od 1558. do 1603. (Op. ur.)

* Tyburn – kratka podzemna rijeka u zapadnom Londonu po kojoj su nazvana vješala što su stajala na Marble Archu (Op. ur.)

da si se nedavno vratio s onu stranu mora i da ćeš uskoro opet tamo odjedriti. Za mene ovdje više nema života. Ako me uzmeš na brod, bit ću tvoj do smrti. Ja sam mornar, ali bio sam i vojnik te poznajem oružje. Povedi me preko mora. da tamo ostanem zauvijek.

Činio mi se iskrenim, a i poznavao sam ga dosta dobro. Bio je jak, miran i pouzdan. Tko je u Britaniji bio krijumčar, morao je biti u dobrom društvu, jer su zakoni oštri i strogi. Naš Ferens u Cambridgeshireu i Lincolnshireu bio je u neku ruku raj za krijumčare, jer su postojali mnogi tokovi kojima se s mora moglo ploviti brodićima. Dobrom tucetu gradova moglo se prići brodićima a da nitko ne na-sluti da dolaze s mora.

– Razmisli dobro, Tom, o onome što tražiš. Daleka je zemlja u koju odlazim. U tamošnjim šumama ima divljaka kakve još nisi vidio. Neće biti lako.

– Zar mi je ikada bilo lako? Moji ožiljci ne govore o lakim danima. Kako god loše tamo bilo, bit će bolje nego ovdje gdje me čekaju vješala!

– Podi sada do moje kolibe, Tom i ogledaj se malo okolo.

Ja sam neko vrijeme pričekao i tek tada potjerao konja.

Black Tom čekao me na kraju duge živice.

– Dódi brzo – reče poluglasno. – Imamo čamac.

Nije bio čamac, nego skela.

– Brzo u čamac, Barnabas! Dolaze!

Hitro sam proveo konja preko ulazne daske, pa smo se odmah otisnuli od obale. Jasno se čuo topot kopita.

Morat ćemo obilaznim putem u London, pomislim. Odlučio sam krenuti za Thorney, odande u Cambridge, a onda u London.

Black Tom i ja izmjenično smo spavali. Kad sam se posljednji put probudio, bilo je kasno popodne. Skela nas je dovezla do skupine stabala koja se nalazila u rupi na obali, prekrivenoj gustim šašom. Tamo ćemo ostaviti brodić.

Ustao sam i rastegnulo se. Mišići su mi igrali pod košuljom i to mi je godilo. Vjerojatno ću ih još trebati.

Ugledali smo crkveni toranj. Thorney, dakle, nije bio daleko.

– Iskrcat ćemo se kod onih stabala, Tom.

Izveo sam konja na obalu, pa smo pošli do ceste koja je vodila u mjesto. Nastupio je sumrak i sjene su postajale sve dulje. Seoska ulica je bila gotovo pusta. Tek se pokoj čovjek za nama okrenuo. Kad smo prošli mjesto, uzjahao sam, a Tom je hodao pored mene.

Dobro smo napredovali, a nakon milje promijenili smo mjesta.

Zatim smo stigli u Whittlesay. Trg je bio prazan. U nekim je kućama još gorjelo svjetlo.

– Imam ovdje prijatelja – reče Tom. – Pokucat ćemo kod njega i prespavati, a rano ujutro krenuti dalje.

* * *

Ulice Londona bile su tamne i mokre od kiše. Vodili smo konja uskim putevima i izbjegavali prometnije ulice.

– Najbolje da izbjegavamo krčme – reče Tom.

– Poznajem jedno sigurno mjesto. To je kuća žene jednog mornara. Tamo je hrana dobra.

– Žene su brbljave.

– Ova nije. Naslijedila je kuću i izdaje sobe ljudima koji traže nešto bolje i čistije od krčme. Čeka na povratak svog mornara.

– Samotnički život.

– Da, ali Mag je prava žena za to.

Zašli smo za jedan ugao i ugleдали veliku kuću. Sjahao sam i pokucao na vrata.

– Tko je?

– Bio je to Magin glas.

– Jeremyjev prijatelj. Imam konja, a sa mnom je i jedan drug.

– Otvorit ću vrata.

Prozorsko se okno opet zatvorilo.

Poveli smo konja oko ugla, do vrata koja su već bila otvorena. Mag šapne:

– Sijeno i zob su u staji.

Pobrinuli smo se za konja, a zatim nas Mag uvede u kuću.

– Natočila sam pivo. Na stolu je, a uskoro će biti i jelo. – Upitno me pogleda. – Je li sve u redu?

– Protiv mene postoji kraljičin nalog za hapšenje, Mag. Mislim da će biti poništen, ali do tada mi je potrebno sklonište. Ujutro moram obavijestiti Petera Tallisa.

– Poznajem ga. Kako je Jeremy?

– Dosta dobro. Ostavio sam ga na brodu. Uskoro ćemo otploviti u Virginiju.

– Ah! To je daleko, zar ne? Jack je uvijek želio tamo. Često je o tome govorio. Poznavao je kaptana Newporta i želio je s njime ploviti. Moj Jack je topnik, i to dobar.

Pojeli smo i legli. Tek što smo ujutro otvorili oči, Mag je bila na vratima.

– Brzo se odjenite – prošaptala je kroz odškrinuta vrata. – Dolazi Peter!

I Tom je već bio budan.

Kad smo sišli, i Mag je sjela do nas.

– Poslala sam mladića iz susjedstva po Petera. Bistar momak, za dva penija prenijet će svaku poruku. Imat će i oči i uši otvorene. Od njega saznajem novosti. Navodno u okolici je bilo borbe. Tvrdi se da je jedan čovjek, imenom Genester mrtav... umoren.

– Ubijen je u poštenoj borbi – uzvratih.

Mag i Tom me pogledaju.

– Htjeli smo poći po bolesnika kojega je Genester odveo i namjeravao ostaviti da umre. Čekalo se na nas. Sudjelovali smo svi. I Jeremy! Međutim, Genestera sam ja ubio, u dvoboju. Starac kojeg je Genester htio ostaviti da umre bio je prijatelj moga oca i zato smo ga htjeli oteti kako bismo ga mogli njegovati. Genester je računao da bi starčevom smrću sve naslijedio i zato je želio ubrzati njegovu smrt. A Genester ima prijatelje na dvoru, a ja nemam.

– Bacit će te u Newgate – upozori Tom. – U pakao!

– Učinio sam samo ono što sam morao – rekoh i dodam: – Sada moram razgovarati s Peterom, pa se vratiti na brod.

– Zar neće motriti na njega?

– Naravno da hoće. – Pogledah Mag, koja se nalaktila na stol.

– Virginia – reče ona. – Raleighova* zemlja. Je li tamo doista tako divno?

* Sir Walter Raleigh (čitaj Roh) – Istraživač Sjeverne Amerike sjeverno od Floride i nazvao to područje Virginijom po svojoj neudatoj kraljici Elizabeti I. Kad je Elizabeta saznala za njegove odnose sa svojom dvorjankom Bessy Throckmorton, bacila ga u tamnicu u Toweru. Uskoro je ipak zadobio njenu naklonost. Godine 1596. uništio je 53 španjolska broda u Kadižu. Nakon Elizabetine smrti na zahtjev španjolskog ambasadora bio je smaknut u White Hallu 1618. 10 p. ur.

– Velika je to zemlja... sa šumama, rijekama i livadama... kakvu sigurno nikada niste vidjeli, Mag. Vrlo lijepa zemlja, stvorena za odgajanje velikih sinova.

– Nemam sinova.

– Imate još mnogo vremena, gospodo. Povedite svog mornara i dodite s njim u Ameriku. Kako se govori, Raleigh želi okupiti skupinu naseljenika. Ako sve dobro krene, moj brod će se vratiti. Peter će znati kada stiže, jer on treba za mene kupovati i prodavati. Dodite sa svojim mornarom, Mag. Za oboje ću naći mjesto.

– Moj otac je plovio s Hawkinsom. Pričao je mnogo o novim zemljama, o divljacima i o Španjolcima na jugu.

Toga sam časa morao misliti na nešto drugo.

– Recite, Mag... imate li i druge goste?

– Sada samo jednog čovjeka. Ovdje je već četrnaest dana. Platilo je unaprijed, i to dobro.

– Mornar?

Mag slegne ramenima.

– Tko zna? Zove se Conrad Poltz, pristojan je, ali malo govori. Govorio je samo prvi dan.

– Da li vas je što ispitivao?

– Tvrdio je da poznaje Jacka, ali mu ne vjerujem. Raspitovao se i o drugima. Rano ustaje i dane provodi na rijeci. Promatra brodove.

Conrad Poltz. Ime mi nije bilo znano. Nisam poznavao tog čovjeka, ali možda ga poznaje moj prijatelj Coveney Hasling. Za Haslinga se zna da je moj prijatelj, pa bi i on mogao biti pod prismotrom. Hasling mi je u neku ruku pružio prvu priliku. Taj ugodan starac bio je strastveno zainteresiran za starine i zato je mnogo putovao i kupovao starine što su ih drugi pro-

nalazili. Kad sam onomad našao nekoliko prastarih zlatnika, pošao sam k njemu. Kupio je nekoliko, a pobrinuo se da prodam i ostale.

Možda Tallis poznaje Poltza. Peter Tallis je bio svestrani čovjek. Vrlo je spretan krivotvoritelj i razumije se u izradu lažnih dokumenata i isprava. Njegova prodavaonica vrlo je pogodno smještena.

London je bio golem i odavno je prestao biti provincijski grad. Brodovi su odlazili i dolazili, dovozeći na londonsku tržnicu stranu robu. Posade su pričale vrlo zanimljive priče.

Prije prvoga putovanja u Ameriku mnogo sam razgovarao s Tallisom, a sada ću ga još jednom vidjeti.

Tom i ja pošli smo u sobu da tamo čekamo Petera. Dok smo ležali u polusnu, u sobi iznad nas netko se kretao vrlo polako i oprezno, kao da ne želi smetati drugim stanarima. Bilo je još veoma rano. Pažljivo sam osluškivao i uskoro sam mogao razlikovati različite šumove. Gore je netko tiho zatvorio vrata. Slaba škripa stuba pokazivala je da netko silazi.

Mag se vratila u svoju sobu, koja se nalazila na drugoj strani hodnika. Neznamac koji je sišao vrlo tiho se kretao hodnikom i zastao pred našim vratima. Jasno sam čuo njegov dah i pao u iskušenje da skočim i otvorim vrata kako bih vidio tko je pred njima. Međutim, i dalje sam mirno ležao. Nakon nekoliko sekundi koraci su se udaljili, a onda sam čuo kako se kućna vrata otvaraju i opet zatvaraju.

Skočim. Tom otvori oči i ja mu objasnim što se zbiva.

– Ne sviđa mi se to – reče on.

– Mogao bi biti špijun.

Opasao sam mač i pošao u Maginu sobu. Pokucao sam. Kad mi je otvorila, rekoh:

– Mag, recite Peteru da će nas naći na Prospect of Withly. Ovaj Poltz me brine. Bit ćemo na Prospectu oko jedanaest sati i čekat ćemo jedan sat, ali ne duže. Ako nas tamo više ne nađe, neka dođe u »The Grapes«. Ostat ćemo tamo. Nakon toga moramo na brod.

Tom i ja požurili smo u staju – i zaprepastili se. Moj konj je nestao! Brzo smo izašli i krenuli prema rijeci.

– Ako misliš na čamac ili brod – reče Tom – onda je vjerojatno i on na to mislio.

– Hajd'mo brzo uz rijeku.

Trčali smo prolazima i ulicama, kojih je u Londonu sva sila, sve do stare krème u kojoj sam prvi put upoznao Jeremeyja Ringa. Jedan čovjek je upravo vodio konja do napajališta. Odmah sam ga prepoznao. Pripadao je Rowdyjevim ljudima koji su tada bili s Jeremijem.

– Sjećaš me se?

Prepredeno se nasmijuljio.

– Ako je baš potrebno, ali mogu i lako zaboraviti...

– Sjeti se toliko da mi možeš reći postoji li u blizini kakav čamac, a zatim zaboravi da si me vidio.

– Dolje na starom doku imam čamac, ali ga ne bih rado izgubio.

– Poznaješ li »The Grapes«?

– Da.

– Tamo ćeš naći čamac. Naravno, ne možeš ući u »The Grapes« a da nešto ne popiješ. Evo... – Utisnuh mu novac u ruku. – Potroši ovo, ili dio toga.

– Što je s Jeremijem? Nedo staje nam ovdje.

– Bili smo zajedno i čekat će nas na brodu. Namjeravamo opet na put.

– I ja sam na to već mislio.

– Pa onda i dalje misli. Ako dođeš u Raleighovu zemlju, rašpitaj se o meni.

Našli smo čamac i tik same obale zaveslali prema Prospectu, kako nas ne bi tko otkrio. Brod me čekao i htio sam biti što prije na palubi. Dok smo snažno veslali, mislio sam na daleka modra brda i, koliko god volio Englesku, ti su primamljivi bregovi za mene bili neka vrst izazova. Međutim, imam li pravo odvesti Abigail u tu daleku zemlju? Doduše, ona je zajedno s ocem živjela na brodu i s Engleskom je tek slabo povezana.

Stigli smo do maloga gata, čvrsto vezali čamac i krenuli na Prospect. Ušao sam a Tom je ostao vani.

Unutra su sjedila dva čovjeka. Jedan od njih je bio Peter Tallis. Drugoga nisam poznao. Imao je ožiljak na desnom obrazu i nosio je crni ogrtač.

Otišli smo za stol u uglu i govorili veoma tiho.

– Imamo samo malo vremena

– reče Tallis mirno. – Ako nas nađu, završit ćemo obojica u Newgateu, a ti ćeš onda uskoro morati u Tyburn.

– Tyburn? – uplaših se.

– Genester je imao prijatelje, a oni su uspjeli da se kraljica razljuti. Opisan si kao opasan buntovnik i ubojica. Tvrdilo se da si napao kapetana svoga broda, ukrao čamac za spasavanje i opljačkao teret.

– Pa mene su silom odveli pošto su me lupili po glavi! A robu su mi pokrali!

– Optužit će te za ubojstvo, piratstvo na otvorenom moru i još koješta drugo.

– Zar mi Carl ne može pomoći?

– On je star i bolestan i ne može ništa učiniti. Jedno je ipak uradio: dao ti je brod. Prepisao ga je na tebe, od vrha jarbola do kobilice.

– Dao? Meni?! Mislio sam da će me samo prevesti preko mora i u povratku dovesti moju robu.

– Sada pripada tebi. To je star, ali vrlo solidan brod. Na palubi je kapetan Tempany s potpunom posadom, ali brod je pod nadzorom, mada nije poznato da je sada tvoj. No kako-tako uhvatit će te!

– To ne razumijem. Genester je mrtav i ja sam mislio...

– Jesam.

– Našao si ih na nasipu u blizini Reacha?

– Što to znači?

– Barnabas, u većoj si neprilici nego što misliš i ne vidim kako ćeš se izvući. Kraljica i nekolicina drugih, koji nesumnjivo više misle na sebe nego na njeno veličanstvo, vjeruju da si našao te krunske dragulje!

– Što?!

Nehotice sam podigao glas i neznafac se okrenuo prema nama.

– Ma, to je glupost! Dragulji su izgubljeni u Washu!

I Peterov pogled i glas bili su podrugljivi:

– A tko iz Ferensa dolazi u blizinu Washa? Ti! I tko se odjednom pojavljuje sa zlatnicima? Ti!

Moje misli su letjele. I neiskusnom čovjeku kao što sam ja mora biti jasno što će se dogoditi. Zatvorit će me, saslušavati i vjerovatno mučiti. Kako stvarno nemam što reći, to bi mučenje moglo trajati vrlo dugo. Odjednom sam osjetio da sam prazan i da mi je slabo. Postojali su i drugi zlatnici. Nakon malog uspjeha s prvim nalazom nabavio sam Lelandov rukopis i

pretražio još jedno mjesto, koje sam poznavao sa putovanja. I tamo sam imao sreću. Kako bih, dakle, uvjerio neprijatelje da osim zlatnika koje sam prodao ništa drugo nisam našao?

– Vjeruj mi, Peter, uistinu ništa ne znam! Znam samo to da hitno moram odavde, kako ne bih dospio u zatvor! – Nastavio sam vrlo tiho.

– Ne mogu duže čekati, Peter!

Odjednom se sjetih nečega što mi je jednom pričao otac. Bila je to prilika.

– Idi do Tempanyja, Peter, i reci mu da digne jedra.

– A ti?

– Reci mu da se raspituje za čamac iz Billa of Portlanda.

– Budi siguran da su sve luke pod paskom.

– Reci mu da plov! Neka se dobro raspituje. Palo mi je na um što bih možda mogao poduzeti.

Kad sam se sasvim slučajno okrenuo, vidjeh da je onaj drugi čovjek otišao. Odmah skočih na noge.

– Poslat ću ti robu, Peter. Prođaj je, pa kupuj za mene. Hoćeš li?

– Naravno, kao što smo dogovorili.

Sljedećeg sam trena već istrčao kroz vrata i u dva koraka prešao uski gat. Peter je išao za mnom. Tom me samo pogleda i odmah odveže čamac. S prednje strane Prospecta čuli su se ubrzani koraci i glasovi. Peter brzo uskoči k nama u čamac.

– Ne vjerujem da me znaju – reče. – Lako mogu pobjeći...

Otišli smo čamac, ali ne u struju. Držali smo se uz obalu, gdje nas se nije moglo lako otkriti. Tom i ja smo bili jaki i snažno smo veslali. Iza nas su se čuli povici i psovke, pa smo pogledali unazad.

Vidjeli smo samo zelenu obalu Temze, koju valjda nikada više neću vidjeti.

– Kuda ćeš? – upita Peter.

– Do „The Grapes“. Obećali smo da ćemo tamo ostaviti čamac.

– Dobro. U Limehouseu imam prijatelje.

– Možemo li im vjerovati?

Peter se tiho nasmije.

– Njima bih povjerio sve osim novca i vlastite žene. Orobili bi te, ali izdali nikada!

Ostavili smo čamac kod „The Grapes“ i udaljili se od rijeke jednom cestom. Peterovi prijatelji bili su prilično mješovita družba grubih momaka, kakve sam dosad jedva kad susreo. Takve je bolje sresti danju nego noću.

– Konji? Jasno, za tebe ćemo učiniti sve, Peter! Imamo izvanredne konje i ako ne želite biti opaženi, možemo vam pokazati dobro skrivene puteve u svim smjerovima.

Dovedeni su konji, dva vrlo lijepa pastuha i kobilica za Petera, koji je morao jahati u srce Londona. Rastali smo se od njegovih prijatelja, plativši im srebrom, pa skrivenim poljskim putevima pojahali prema sjeveru. Kad je pao mrak, došli smo do male krčme i ujahali u dvorište. Iza kapije nas je dočekao tamni čovjek krutog lica. Pogledao nas je tako da je bilo očito kako mu se nismo svidjeli.

– Malo neobična cesta za putnike – reče.

– Da, ali ugodan način da se vidi pokrajina – odgovorih. Prosudio sam da ovaj čovjek misli samo na šilinge i ni na što drugo, pa sam nastavio: – Jeli bismo i prespavali. Imamo dovoljno novca da platimo.

– Dobro, onda sjašite. Žena je unutra.

Preuzeo je konje da se za njih pobrine. Vrata su se otvorila i pojavila se žena brišući ruke o pregaču.

– Gladni smo – rekoh joj – a onda želimo prespavati.

Žena je imala prijateljsko lice. Pokazala nam je stol.

– Sjednite. Imam mesa i kruha.

Kruh je bio svjež, meso vrlo ukusno. Jeli smo, popili čašu piva i otišli na spavanje.

II

Jahali smo prema zapadu, a onda skrenuli na jug i dospjeli u meni nepoznat kraj. Ovdje je Tom bio u prednosti, jer je već jednom bio u Bristolu, pa čak i u Cornwallu. U jednom selu kupili smo kruh, sir i pivo. U šumi Pamber naišli smo na kolibu drvosječa. Zapalili smo vatru u ognjištu, zamotali se u ogrtače i ispružili na podu.

Odjednom čuh slabo pucketanje. Koliko sam spavao? Bio sam odmah budan. Netko je bio na vratima. Vrata se polako otvore, pojavila se glava, zatim ruka sa sjajnom sjekirom. Čovjek ude, a za njim još jedan. Lijevom rukom zbacih ogrtač, desnom izvukoh pištolj iz sedla. Začujem kako se Tom pomakao.

– Udite, gospodo! – rekoh. – Ali molim bez naglih pokreta, jer nemam volje strugati rasprskani mozak sa zidova! Moj pištolj nikada ne putuje bez društva!

Tom ustane s nožem u ruci.

– Želiš li da im odrežem komad mesa, Barnabas? Samo mi reci.

– No, no, no! – Čovjek ude. – Zašto se uzrujavate?

– Stanite! – rekoh mirno. – Tom, baci još drva na vatru da bolje vidim naše goste.

Tom baci lijevom rukom nešto suhog šiblja na žar. Plavokosi čovjek u vratima smješкао se. Njegov kožni haljetak bio je poderan i izgreban, a od košulje gotovo ništa nije ostalo. Na oba odjevna predmeta vidjele su se krvave mrlje. Pogled mu je bio bistar.

– Oho, kakav sretan slučaj! – reče. – Vi ste sigurno Barnabas Sacket. Čovječe, nanijeli ste nam hrpu neprilika!

– Vama? Na koga time mislite?

– Pustite me bliže vatri, pa ću vam reći. Ne trebate se plašiti. Vjerojatno smo jedini u čitavoj Engleskoj koji to mogu reći. Čovječe, kakvu ste vi prašinu digli! U šumama i na cestama vrvili su ljudi koji traže Barnabasa Sacketa. Što ste učinili? Odnijeli krunske dragulje?

– Da li vas je tko pratio? – upita Tom.

– Nasamarili smo ih. Međutim, nemamo veliku prednost. Bolje bi bilo da vas jutro ne zateče ovdje. – Sjedne uz vatru, pa nastavi: – Prije četvrt sata su nas iznenada napali helebardama i noževima. Neki od njih su imali čak i vile. Bilo je vruće. Pri tome smo izgubili jednog čovjeka, ali su i dvojica, ili čak više njihovih, zagrizli travu. Drugi su ranjeni. Potjerali smo ih, a zatim smo pobjegli kroz otvor u zidu jedne stare opatije. – Smijao se zadovoljno. – Vjerovali su da su nas opkolili! Recite, Barnabas, jeste li krivi?

Nije imalo smisla lagati.

– Prije gotovo godinu dana našao sam u mulju kod Devils Dykea u blizini Reacha raspadnutu kožnu vrećicu s nekoliko zlatnika, koje sam prodao.

Plavokosi čovjek me promatrao žmirkajući.

– I sada misle da ste našli kraljevsko blago, zar ne?

– Tko zna kada ih je i tko tamo izgubio. Međutim, bacit će me u najdublju čeliju Newgatea i mučiti da izvuku iz mene nešto o čemu ni sam ništa ne znam. Ja pak imam sasvim druge planove.

On mi pruži ruku i predstavi se.

– Pimmerton Burke, za prijatelje Pim. Nadam se da ću vas ubrojiti među njih. Za svoga pratioca ne mogu potpuno jamčiti, no ako dode do gustoga Sam Cobbelt je dobar i upotrijebljiv. Netko ga je jednom udario kijačom po glavi i od tada nije baš pravi.

– Ja... i ne baš pravi? – zamuca Cobbelt. – Tko to tvrdi, ha? Ja nisam tako lud kao ti, Pim, ali moram priznati da katkad imam strašne glavobolje.

Izgledalo je da je Pim dobar čovjek, ali htio sam ga provjeriti.

– Snađazite li se u ovom kraju? – upitah.

– Kako da ne.

– Mislim da moram ići na zapad – rečem odlučno i ustanem. – I to odmah.

– Odmah? – upita Pim nezadovoljan.

– Da.

Cobbelt je začudeno piljio u nas.

– Što, napustit ćete takvo mjesto? Vani je oluja, a uskoro će kiša. Meni je ovdje dobro pa ću ostati. Vi idite, tko vas drži.

Pim slegne ramenima.

– Idem s vama.

Izišli smo i osedlali konje. Nekoliko minuta poslije već smo bili na putu.

U cik zore stigli smo do neke krčme u Odihamu. Tom je smjestio konje u staju, a Burke i ja ušli smo

u kuću. Jedan stasit čovjek crvenog lica upravo je palio vatru. Okrenuo se prema nama i rekao:

– Opet ti, Pim? Pravi si lupež! Zar te kraljičini panduri nikada neće uloviti?

– Nadam se da neće – odgovori Pim veselo. – Možeš li nam dati što za jelo, Henry? Moji prijatelji i ja smo strahovito gladni.

– Sjednite tamo. – Henry pokazuje stol pored drugih vrata, pa upita: – Reče li »prijatelji«? Zar ih ima još?

– Samo jedan. On će spremi konje u staju.

– Platit ćemo, naravno – rekoše.

– Jesi li čuo, Pim? Takve su riječi glazba za krčmareve uši!

Henry uđe u kuhinju i uskoro se vrati s velikim komadom mesne paštete.

– Već je hladna, ali dobra. Imam i leće i malo pudinga. Očito ste prevalili dug put. Jedite, dakle, dok još možete. – Podboči se objema rukama. – Na vašem mjestu bih požurio, jer postoje dva, tri prilično radoznala mještana. Bilo bi mi milije da u doba kad oni dolaze više ne budete ovdje. •

Jeli smo brzo, ali dobro, i sat zatim krenuli dalje. Izbjegavali smo prometne ceste i gostionice. Zauzstavili smo se u Rockbourneu. Tu smo unajmili sobu i očistili odijela. Pim je sjedio blizu prozora i promatrao me. Bili smo prilično odmakli, ali nismo brzo napredovali, jer smo neprekidno zaobilazili naselja umjesto da kroz njih prolazimo najkraćim putem.

Pridem prozoru i pogledam na ulicu.

– Tom... – zaustim i ušutim.

Naglo prekinuta rečenica ga iznenadi, pa i on pride prozoru i pogleda na cestu.

Na suprotnoj strani ulice stajao je neki čovjek, u ogrtaču i s čizmama na nogama. Dok sam gledao dolje, on pogleda naviše i podiže ruku pa mi mahne. Zatim pređe cestu.

Ovoga sam čovjeka već vidio.

– Što ćemo sada? – upita Tom.

– Ako želi sa mnom razgovarati, neću odbiti.

– Budi oprezan!

– Trebat ćemo mali čamac, brzi čamac s jedrom.

Pim me pogleda i upita:

– A kuda ćemo s tim čamcem?

– Možda na more. Bude li potrebno, kupit ćemo ga. Čim nađeš što nam je potrebno, odmah se vrati. No pazi dobro, jer ovdje bi moglo biti gusto.

Sišao sam. Čovjek je čekao u gostinjskoj sobi. Naručio je dvije čaše piva. Uzmeh jednu čašu i sjednem za stol, tako da sam nisam bio otičnut vratima.

Čovjek se smješкао s iskrenim priznanjem.

– Da popričamo, Barnabas Sacket!

– Govorite! Ja ću piti pivo, uživajući u tišini i pogledu na rijeku.

– Nalazite se u vrlo neugodnoj situaciji, Barnabas.

Govorio je o tome što kraljica ima protiv mene. Strpljivo sam ga slušao i razmišljao što zapravo želi. Kad je završio, ispričao sam mu o kožnoj vrećici koju sam našao.

– A drugi zlatnici?

– Koji drugi?

Opet se smješкао, ali ovoga puta ne iz zadovoljstva.

– Ta, ne držite me budalom! Smatrao sam vas iskusnim mladićem, no vi ste mi upravo podastrijeli budalastu pripovijest.

– Ona je, međutim, istinita.

– Dosta! – reče i udari dlanom o stol. – Vi ste našli blago, koje kraljica želi imati, jer pripada Engleskoj. – Učinio je malu stanku. – I drugi bi ga htjeli pa će pokušati da vas ulove. Kraljica će iz vas iscijediti istinu, u to nema sumnje, a onda će za vas postojati samo još Newgate ili Tyburn!

– I?

– Međutim, tu su i drugi. Takvo bi blago za nekoga značilo bogatstvo, a bogatstvo znači moć. Ako se upustite s ovim drugima, mogli biste nešto dobiti... dovoljno da postanete bogati. Mogli biste dobiti priliku i u kojoj drugoj zemlji.

– Tko ste vi? – upitah iznenada.

– Robert Malmayne.

Ime mi je bilo poznato. U hipu sam se ohladio. Bio je poznat, a ipak i nepoznat. Čovjek tajne moći koji se kretao u sjeni ljudi vrlo bliskih kraljici. Bilo je i drugih glasina, prema kojima je ovaj čovjek jezuist. Drugi su sumnjali da je on kraljičin tajni agent. Brbljarije, laži i glasine... no jedno bijaše sigurno: On je moćan!

– Predat ćete blago meni – rekao je ledenim glasom – i za to ćete dobiti primjereni udio. U protivnom ću vas uništiti! Ovako... – Pucne prstima. – Vi mislite daimate brod, ali na njemu su moji ljudi. Znamo da se namjeravate ukrcati u Falmouthu. Blago je, dakle, zacijelo tamno.

Falmouth? Nisam spomenuo Falmouth, a to se nije poklapalo ni s mojim planovima.

– Malmayne, jedno vam sa sigurnošću mogu reći. Jamčim da blago sada nije u Falmouthu! – Lagao nisam, jer koliko znam, to blago još leži na dnu Washa, dakle izvan dohvata ljudi.

– Zašto bih vam vjerovao? – Ustrajao je Malmayne.

Neka vjeruje što želi! Meni je potrebna prilika da pobjegnem. Ustanem.

– Onda neka bude kod Falmoutha, Malmayne. Rekoste da imate moj brod, a rekoste i da ja imam blago. Bolje je imati nešto, nego ništa. Recimo onda... Falmouth.

– Gdje je blago?

Nasmiješio sam se i ponadao da mi je uspjelo.

– Zar ozbiljno vjerujete da ću vam odati, pa da me onda prerezanog vrata bace niz klisuru u more?

To mu se nije svidjelo. Zurio je u mene i prstima bubnjao po stolu. Naposljetku reče:

– Ako me izdate, umrijet ćete... a ja ću odrediti kada!

Prinesem čašu ustima, ispijem pivo, pa se popnem opet u sobu. Zatvorim vrata i pozovem Toma i Pima. No obojica su nestala. Brzo razmislim i kroz prozor pogledam jesu li na ulici. Bilo je mnogo ljudi... ribara, mornara, trgovaca... ali Tomu i Pimu ni traga. Upravo kad sam se htio maknuti od prozora, pogled mi pade na djevojku, koja je vukla vrećama natovarenu dvokolicu. Vreće su očito bile pune rublja. Djevojka zade za ugao i zastane gotovo pod mojim prozorom, da bi popravila vreće, a onda pogleda brzo prema prozoru i reče taman tako glasno da je ja čujem:

– Skaći!

Hitro pogledam lijevo i desno, pa skoćim. Doskočio sam među meke vreće i odmah bih prekriven.

– Lezite mirno! – reče djevojka – inače gubim novac! – Postavi se među ručice kolica i povuče ih.

Kad je zatim skrenula za ugao, namirisao sam rijeku.

Djevojka podiže jednu vreću i promotri me.

– Oho, pa vi ste zgodan momak! Drago mi je da sam vas spasila. Šteta je samo da ne možete duže ostati. Tu je čamac sa smedim jedrom, »The Scamp«. Ukrcajte se brzo i skrijte pod palubu. Ne morate mi zahvaljivati, to je već učinio Pim. Gospode, kakav momak! Osim toga, dao mi je krunu.

Podigne vreću i ja skočim s kolica, pa s nekoliko hitrih koraka stignem do čamca. Vidio sam Pima na rubu. Čim sam se našao u čamcu, odbio se od obale. Sidem u potpalublje. Kad sam se navikao na tamu, vidjeh Toma. Bili smo u sigurnosti, barem zasad.

Tom me pogleda i obriše znoj s čela.

– Hvala bogu da si stigao. Bio sam u smrtnom strahu. Djevojka je došla po tebe?

– Da. – Ispričam mu o Malmayneu. – On misli da imam blago.

– Misliš da će biti još teškoća?

– Tek su počele, Tom. Malmayne i njegovi ljudi će nas slijediti, ali moramo se ukrcati. Prijeći ćemo ocean i osvojiti novu zemlju!

* * *

Vode Lulworth Covea bile su mirne. Samo nekoliko ribarskih čamaca. Na drugoj strani širokog zaljeva ležao je Bill of Portland. Kada smo stigli, vjetar je ojačao i more je postalo nemirno. Pogledao sam u tamno nebo.

Watkins je to opazio.

– Da, Barnabas, sprema se nevrijeme! Loše po nas.

Uzeh vesla od njega, a Tom i Pim podu sprijeda.

Godili su mi slani okus na usnama i vjetar na licu. Nije bilo lako stići do naselja u koje smo se

uputili, jer nas je put vodio pored opasnih grebena, ali morali smo. Nisam znao kako dugo ćemo čekati, ali znao sam da moramo motriti i nadati se da brod u noći i nevremenu neće proći mimo nas.

Naposljetku obidosmo Bill of Portland. Manevrirao sam čamcem oko grebena, dok nije uplovio u prostranu spilju, pravu kamenu katedralu. Visoko gore vidio se slabi odsjev svjetlosti.

Pim Burke se ogledavao pun strahopoštovanja.

– Otkad poznaješ ovo mjesto? – upita me. – Postoji li i drugi izlaz?

– Nitko ne zna – odgovorim. – Znam da odavde postoje dva prolaza. Jedan vodi do pješćanog žala. Moj otac je jednom bio tamo i našao rimski mač. Ostavio ga je ondje.

Ispređ spilje čuo se šum kiše. Naš čamac se mirno ljuljuškao na vodi. Kroz ulaz smo promatrali more. Hoće li naš brod proći ovuda? Da li su primili moju obavijest? Da li su moji prijatelji još na slobodi, ili su ih u međuvremenu pozatvarali?

Prode sat. Znao sam da je to tek početak. Možda ćemo čekati sate, čak i dane. Spavali smo na smjenu, tako da je jedan od naš uvijek stražario na ulazu u spilju. Vidik je bio loš, pa nećemo imati mnogo vremena.

Nikakav brod nije prošao. Prošla je noć, pa cijeli sljedeći dan. A onda sljedećeg jutra u cik zore ugledasmo napokon obrise jarbola. Odmah sam znao da je to brod na kojega smo čekali.

Izvezli smo se iz pećine i usmjerili čamac prema brodu. Tamo su motrili na nas. Brod je podigao samo onoliko jedara koliko mu je

bilo dovoljno da polako klizi. Kad smo se dovoljno približili, ugledao sam na palubi dva čovjeka. Bacili su nam konop, vezali smo čamac i pustili da nas povuku uz bok. Nakon nekoliko minuta našli smo se na palubi. Držao sam ruku na balcaku mača.

– Nema razloga za uznemirenost – dočeka me jednooki Jeremy Ring. – Oslobodili smo se Malmayneove bande u Londonu. Za to možeš zahvaliti mladoj dami.

– Abigail?

– Da. Častila ih je rumom, a kad su se svi napili, prebacili smo ih na kopno.

Odveo me u kabinu na stražnjoj palubi. Tu me čekala Abigail, raširenih ruku i sa smiješkom na licu. Njen je otac stajao iza nje.

Napokon svi zajedno! Iza nas je Engleska, a ispred nas, u drugoj straji oceana, Amerika... Kapetan Tempany ustane od stola na kojem su bile rasprostrte karte.

– Mladiću, kako je lijepo što te opet vidim! Bili smo u strahu, osobito u Londonu kad su oni ljudi došli na brod i kada smo saznali da su to Malmayneovi ljudi.

– Jesmo li sada sigurni?

– Zar si zaboravio na kraljicu?

– Gledao me ispod gustih obrva.

– Ako se sazna da si umakao, poslat će brodove da te traže!

Vjerovao sam da sam na brodu siguran, no sada je moja pouzdanja nestalo. Međutim, brod je imao odličnu posadu, a tu su i moji prijatelji Sakim, Jublain i Jeremy. Tu je i skupina obrtnika, koji se namjeravaju naseliti u Novom svijetu. Brod je bio dobro opskrbljen municijom.

Abigail je bila vrlo tiha i očito zabrinuta.

– Ako te strpaju u zatvor, Barnabas... Oh, ne znam što ću onda učiniti!

– Kao do sada. Sve drugo možeš mirno prepustiti Jeremyju i Tomu.

– Što oni mogu?

– Iz Newgatea su ljudi već izašli. To bi mi bila jedina prilika. Znaš, nitko ne vjeruje u priču o zlatnicima. Reci da li je moj sanduk s kartama na brodu?

– Jeste. Peter Tallis je donio još nekoliko karata i druge papire. Smatraju ga nepoštenim, ali meni se sviđa, Barnabas.

– I meni. Ako mi se bilo što dogodi, Abigail, podi s ocem u Raleighovu zemlju i tamo me čekaj. Ja ću sigurno stići.

– Ništa se neće dogoditi. – Rekla je nešto u što ni sama nije bila sigurna. Ni ja, osjećat ću se sigurnim tek kada stupimo na američko tlo. – Moje mjesto je uz tebe, Barnabas. Misliš da samo muškarci žele vidjeti novu zemlju? I ja bih to htjela... i ja bih htjela saznati što se još krije iza onih obala.

– Nije to zemlja za nježnu i dražesnu ženu – pokušao sam joj se slabo oduprijeti.

Pogledala me smiješeći se.

– Barnabas, nisam još imala ni četrnaest godina kad sam u Indiji upotrijebila pištolj kako bih otjerala ljude s broda svoga oca!

Poslije sam o svojim brigama razgovarao s kapetanom Tempanyjem.

– Ne bih želio da dovedeš ovaj brod u opasnost opirući se nalogu za podešavanje jedara prema vjetru. Ako me uhvate, nastavi svoj posao, a ja ću već naći način da dodem u Ameriku.

– Mladiću, ni ne znaš što riskiraš! Jednom sam posjetio prijatelja kojega su zbog dugova strpali u

Newgate. To je prokleta bijedno i ružno mjesto.

Zatim smo razgovarali o trgovini, o Indijancima, o kupnji i prodaji robe, jer smo mnogo toga planirali.

– Nova je to zemlja za tebe, mlađiću – reče Tempny. – Nadam se i za moju kćer.

Najednom se začu mukla tutnjava. Srce mi gotovo stane.

– Hajd'mo na palubu. Brinem se za tebe, Barnabas – reče Tempny.

Kad smo izašli na palubu, ugledasmo veliki kraljičin brod ni dvije milje od nas. Bio je usmjeren prema nama. Jeremy Ring nam pride:

– Upozorio nas je hicem, kapetane. Da podesimo jedra?

– Bojim se da moramo.

Abigail mi brzo pride i uhvati me za ruku. Bila je blijeda kao i ja. Stajali smo jedno pored drugoga i promatrali kako nam se onaj brod približava.

– Četrdeset i dva topa! – utvrdi Ring ljutito. – Protiv toga se ne možemo boriti, kapetane!

– Ne borim se ni protiv jednog kraljičinog broda – odgovori Tempny.

Jedan čamac se već ljuljab na valovima. Sakim je stajao posred broda i držao spremne ljestve. Trajalo je samo koji tren dok je izaslanik stigao na palubu.

– Imam nalog da pretražim ovaj brod – reče.

Bio je to stasit i mlad muškarac, kojega se Abigail duboko dojmila.

– Nadam se da vam neću prirediti neugodnosti, ali moram uhapsiti čovjeka po imenu Barnabas Sacket, ako se nalazi na brodu.

– To sam ja, poručniče – rekoh mirno. – Pretraživanje broda dakle nije potrebno.

– Unatoč tome moram ga pretražiti. Tvrdi se, naime, da se na brodu nalazi blago.

Bio je vrlo temeljit, ali nikakvo blago nije našao.

Naposljetku krenusmo. Zastao sam pred ljestvama.

– Abby... – zaustim. – Abby, ja...

– Podi – odgovorila je mirno – ali dodi u Ameriku čim uspiješ. Čekat ću te.

Svi su me opkolili: Brian Tempny, Jeremy Ring, Tom Watkins, Jublain, Sakim, Pim... Sve sam ih pogledao, zahvalio im i sišao u čamac. S palube kraljičinog broda promatrao sam kako je brod punim jedrima nastavio svoj kurs.

– Vrlo lijep i dobar brod – reče poručnik pored mene.

– Najljepši! – Gotovo sam se ugušio od tuge. – I dobri su ljudi na njemu. Jaki i vjerni.

– Dodite! – Uhvati me za ruku.

– Morate sada poći dolje. Žalim, ali moramo vas okovati.

– Dopustite da promatram brod dok ne nestane s vidika.

Dopustio je i ja sam stajao sam na palubi broda, koji će me odvesti u zatočeništvo i promatrao kako sve što sam volio nestaje u magličastoj daljini. Uskoro je nestao vrh jarbola i ostalo samo sivo obzorje, spoj neba i vode. Srce mi je bilo prazno. Zatim su me odveli u potpalublje, okovali i ostavili samog. Dali su mi jelo i vodu, ali nitko me nije obišao.

III

O zatvoru Newgate čuo sam svašta, ali nisam bio pripremljen za stvarnost. Za slobodnog čovjeka iz Ferensa strašno je biti zatvoren u prljavštini zajedno s prljavcima.

Čim sam stigao u zatvor, stavili su me u željezo i vezali teškim lancima. Gurali su me amo-tamo i loše postupali sa mnom. Zatim su zatvorenici tražili usluge od mene. Mogao sam to učiniti, jer sam imao skrivenog novca. Jedan je od tih ljudi ostao uz mene. Lupež odvažnog lica. Lopov i ulični razbojnik, kako mi sam reče.

– Željeza se možeš osloboditi – reče im. – Samo podmiti čuvara. Za sitnicu više, možeš čak dobro živjeti. Ali ne dopusti nikako da pomisle kako nemaš više ništa, jer će te onda baciti u najgoru rupu koja ovdje postoji. Nitko se o tebi više neće brinuti i pustit će da propadneš. Ovi ljudi nemaju ni truna osjećaja. Mnogi su ovdje vrlo jadno umrli.

Hyalt mi se svidio, a bio mi je i potreban netko koji poznaje Newgate.

– Najbolje je da se obratiš Cropie – upućivao me Hyalt. – Henry Croppie je pravi čovjek. – Pogledao me lukavo i podmuklo. – Govore da znaš za nalazište velikog blaga. Zlata i dragulja. Je li istina?

Čovjek koji ništa nema ne može nikome koristiti. Prilika da se nešto dobije može i najboljega zavešti na kušnju. Stoga slegnem ramenima i odgovorim:

– Neka vjeruju što hoće. Ništa ne priznajem, ali i ne pobijam ništa.

Stavio sam nešto novca u prave ruke i bio oslobođen teškog željeza. Premjestili su me u bolju ćeliju, a dobio sam i bolju hranu. Nisam namjeravo dugo ostati ovdje.

Tjedan dana sam se oprezno ogledavao u zatvoru. Otvorio sam oči i uši. Onda su me jednog dana odveli na saslušanje. U početku su

pokušali lijepim riječima i obećanjima, zatim prijeđu na prijetnje. Naposljetku me vrate u ćeliju. Ogledao sam se u pustoj prostoriji i po prvi put osjetio mržnju. S kojim pravom su me zatvorili? Odvojili od svega što volim? Upropastili mi priliku da u budućnosti nešto postignem? No na kukanje nisam navikao. Nisam to nikada činio, jer to nikud ne vodi. Ako je nešto bilo pogrešno, protiv toga valja nešto poduzeti.

Hyalt! Moram razgovarati s Hyaltom. Izidem iz ćelije, svjestan da ovu slobodu neću više dugo uživati. Slijedit će nova saslušanja, sve oštrija, a naposljetku i mučenje.

Zastanem. Preda mnom je bio Petar Tallis! Razgovarao je s jednim malim, žilavim čovjekom, kojeg sam već vidio. Peter pogleda u mom smjeru, no nije dao naslutiti da me poznaje. Pridoh brže i ogledah se za Hyaltom. Peter je govorio kao da razgovara s malim čovjekom.

– Barnabas, ovo je Feghany. Dobar čovjek. On će pomoći. Slušaj, ako želiš pobjeći, moraš to uraditi odmah. Bacit će te u samicu i mučiti kako bi iz tebe izvukli gdje je blago sakriveno. Možda ćeš umrijeti. To je potpuno u rukama ljudi, koje si veš vidio.

– Trebat ću konja ... tri konja.

– Konje ćeš naći kod kuće koju poznaješ. Posjetio si je jednom nakon kazališta.

Kuća Tempanyjevih!

– Neizostavno podi tamo. Ne gubi vrijeme. Odjaši daleko prema sjeverozapadu. Kraljica će biti izvan sebe i njeni će te ljudi svuda tražiti. Na Feghanyja se možeš osloniti.

Peter pode dalje, a Feghany me vrlo tiho upita:

– Imaš li otpirač?
– Otpirač? – ponovih ne razumijevajući.

– Za otvaranje brava. Trabat će ti jedan. Mislim da će ti još prije noći nabiti stezala.

Kako sam opet, ne shvaćajući jezik zatvorenika, bezvezno buljio, objasnio je:

– Stezala... željezni prstenovi... okovi! – Pogledao me mrzovoljno.
– Čovječe, zar ti baš ništa ne znaš? – Obećao je da će mi nabaviti otpirač.

Dakle, moram što brže odavde. Vratio sam se u ćeliju i pogledao na prozor. Nalazio se gotovo dva metra iznad zemlje, bio je metar širok i gore lako zasvođen. No željezna rešetka bijaše vrlo solidno izrađena. Razmak između šipki iznosio je najmanje petnaest centimetara, ali su postojale i dvije poprečne. U ćeliji je bio krevet, klupica i drvena vedrica. Okrenuo sam je i stao na nju.

Šipke su bile učvršćene u zid, ali je kameni okvir prozora s vanjske strane srećom bio jako propao. Izvirio sam i pod prozorom ugledao još jedan zid. Kad bih se spustio na ovaj zid...

Upozorili su me koraci na hodniku. Hitro sam sišao i okrenuo vedricu. Kad su se vrata otvorila, već sam ležao na krevetu. Ušao je čuvar, a za njim Feghany, koji je nosio teške željezne okove. Čuvar se cerekao. Imao je oštecene, žučkaste zube.

– Ideš opet u uze, momče! Sutra.

– Pa ja sam vam platio! – pobunim se.

– Jesi, ali postoji glas jači od moga, a on je naredio da ti opet stavim željeza.

– Žao mi je – reče Feghany – ali čuvar doista nije kriv. Možda će

ti poslije opet skinuti željeza ako imaš malo onog.

– Ne tako glasno! – reče čuvar.

Feghany me lupi po ramenu. Osjetih nešto hladno na vratu ispod ovratnika.

– Ne brini za sada.

Kad su izašli, zavučem ruku pod ovratnik i izvučem tanki komadić metala. Otpirač. Nije bilo vremena za gubljenje. Sutra će mi opet staviti željeza, baciti u samicu i podvrgnuti novim saslušanjima. Trebalo je računati s mučenjem, koje bi moglo završiti smrću. Moram, dakle, nešto poduzeti još ove noći.

Ponovo pregledam rešetke. Kiše i vjetrovi prilično su oštetili vanjski zid, pa su neke šipke bile labave. Hitro se bacim na posao, čačkajući otpiračem po zidu oko uspravnih šipki. Ako mi uspije ukloniti bar dvije, tri vodoravne i jednu od okomitih šipki, mogao bih se provući.

Nije potrajalo dugo i jedna od šipki popusti. Sada mi je moja snaga dobrodošla. Gurnuo sam donji dio šipke prema van, a onda gornji dio izvučem iz zida i stavim na pod. Druga šipka je bila čvršća i morao sam se dosta naprezati, dok sam i nju uklonio. Vodoravnu sam šipku izvadio mnogo lakše, jer nije bila tako duboko i čvrsto usadena u zid.

Kad sam završio, bila je već ponoć. U zatvoru je sve bilo mirno. Oprezno sam privukao klupu pod prozor i provukao se kroz otvor. Držao sam se za gornji kraj dviju okomitih šipki i prebacio noge na vanjski rub prozora.

Pogledam dolje – i okrene mi se želudac. Zid u koji sam ulagao svu nadu, bio je najmanje šest metara niže i samo pola metra širok. Mo-

gao bih se pustiti i možda tako dospjeti do zida, ali to mi je izgledalo suviše rizično. Ako kliznem s toga zida, past ću najmanje deset metara u dubinu.

Oklijevao sam, a onda pogledam uvis. Rub krova nalazio se samo metar iznad prozora. Čvrsto sam se držao za šipke, okrenuo leđa prema van i istegao se što sam više mogao. Rukom sam pipao iznad sebe i dohvatio rub krova, a onda pustio šipku pa i drugom rukom uhvatio krov. Vrlo oprezno izvukao sam se gore i prebacio preko ruba krova.

Dašćući sam ležao na limenom krovu, okupan znojem, kako bi se malo odmorio. Onda otarem vlažne ruke o hlače i počnem puzati preko krova. Bio je vrlo mokar i klizak. Ako odatle kliznem, to bi mi donijelo smrt, jer je pločnik bio dvadeset metara ispod mene.

Dospio sam do stražnjeg kraja zgrade. Tu se ispod mene nalazio drugi limeni krov, udaljen jedva dva metra. Spustio sam se oprezno i potrčao oko petnaest metara do krovnog okna, koje sam lako otvorio. Očito sam dospio u prazan prostor. Mirisalo je na plijesan i prašinu. Kroz drugi prozor prodirala je slaba svjetlost. Pridem vratima, otvorim ih i izidem na jedan hodnik. Brzo stignem do kraja i tu izidem ponovo na jedan krov, a odatle i na drugi.

Hitro sam trčao s krova na krov, jer sam znao da nemam mnogo vremena. Moram što prije stići do kuće Briana Tempanyja, gdje me čekaju konji.

Stigavši do jednog odškrinutog prozora, otvorim ga jače i uđem. Začuvši glasno disanje, brzo zatvorim prozor i okrenem se. U polumraku ugledam djevojku kako

sjedi na krevetu i pritišće pokrivač na grudi. Koliko sam mogao razaznati bila je prilično mlada. Imala je ljepušasto lice i krupne oči.

– Ne plašite se – prošapćem.

– Želim ovuda samo proći!

– Vi... dolazite iz Newgatea!

– Da. I vrlo ću brzo opet tamo dospjeti ako počnete vikati.

– Ako mi ništa ne učinite, neću vikati. Moj otac je zbog dugova bačen u Newgate i tamo je umro. Ne volim te ljude. – Ispruži ruku, pa nastavi: – Sidite ovim stubama. Kroz kućna vrata dospjet ćete na drugu ulicu. Predite je, pa skrenite u pobočnu. Želim vam mnogo sreće!

– Hvala!

Sljedeći upute malo zatim sam stajao na nekom trgu. Odatle se brzo uputim sljedećem cilju: mostu za Southwark.

* * *

Tempanyjeva je kuća bila mračna i tiha. Stajao sam neko vrijeme u sjeni i promatrao zgradu, zatim uđem u popločeno dvorište. Odjednom opazim usku traku svjetlosti koja je dolazila s jednog prozora. Netko je tu! Da odmah idem do staje, ili pokucam na vrata? Tko bi mogao čekati na mene? Tempany i Abigail nisu bili ovdje. Nakon kraćeg oklijevanja ipak tiho pokucam. Vrata se otvore i ja ugledam visok i čvrst lik.

Bila je to Lila, Tempanyjeva domaćica i istodobno Abigailina sluškinja.

– Oh, to ste vi? – rekoh gotovo predbacujući.

– Ako ste zbog konja, oni su u staji.

Lila je bila neuobičajeno visoka žena i jaka kao vol. Očito me očekivala. Pošla je u kuhinju i rukom

me pozvala da sjednem za stol. Na štednjaku je stajao lonac. Ulila mi je pivo u čašu i postavila jelo. Sve je to činila brzo i spretno. Kako sam bio gladan, navalim na jelo. Bilo je izvanredno.

Lila je otišla u drugu sobu, a kada se vratila, bila je u debelom crnom ogrtaču i sa šeširom na glavi. Donijela je mač, dva pištolja i vrećicu srebra.

– Sve ovo će vam trebati – reče – Peter Tallis me obavijestio.

Bio sam tako dirnut da sam jedva uspio zahvaliti. No ona je gotovo osorno odbila moje zahvaljivanje.

– Poklonjeno! – reče oštro, pa upita: – Kako je moja mlada gospodarica? Jeste li je vidjeli?

– Ona je naširokom moru, na putu u Ameriku. Nadam se da ću poći za njom.

– Povest ćete me? – reče iznenada.

Pitanje me zaprepastilo.

– Što? Što ste rekli?

– Morate me povesti u Ameriku! – nastavila je vrlo odlučno.

– Ne želim ovdje ostati! Mojoj mlađoj gospodarici ću biti potrebna, jer su oko nje sami muškarci. Ona me ne bi povel, ali vi ćete to učiniti, Barnabas Sackett!

– Ja... ja... vas moram povesti! – ponovih zbunjeno. – Što će biti s ovom kućom? Nije li je kapetan Tempany povjerio vama?

– Jest, ali tu je život usamljenički, pa sam poslala po brata. On će se brinuti o kući dok ja budem odsutna.

– Vaš brat?

– Da – odgovori muškarac koji je upravo ušao.

Bio je to čovjek iz kojega bi se mogla napraviti dvojica moga stasa. Šake su mu bile dva kovačka bata.

– Ne brinite, Sackett, pazit ću na kuću kao da je moja. Povedite Lilu sobom. Ona će biti sretnija kod mlade gospodarice u Americi nego ovdje u Londonu sama. Ot-kako je gospodica Abigail otišla, Lila je u stalnoj brizi!

– Čini se da me ne razumijete – rekoh strpljivo. – Mi idemo u zemlju gdje postoje divlji ljudi. U divljinu! Ovoga trena ne znam ni kako ću ja tamo stići. Sam, a kamo li još sa jednom ženom.

– Kuda može muškarac, mogu i ja – reče djevojka vrlo mirno. – Ne bojim se nikakvih teškoća, sa svime ću izaći na kraj. Moji su roditelji bili ribari i dobro se razumijem u čamce i jedra. Mogu sve raditi kao i muškarac... kao dva muškarca!

Uzaludni bijahu moji protesti. Lila se nije dala odgovoriti od svog nauma. Već je imala spremnu prtljagu i osedlane konje.

– Pa, podite onda sa mnom, Lila – rekoh naposljetku. – Međutim, ako ne možete jahati cijelu noć, bolje je da ostanete.

– Jahat ću danonoćno! – odgovorila je vrlo odlučno.

To je i činila.

* * *

Jahali smo kroz vjetar i kišu prema sjeverozapadu, koristeći neprometne ceste. Kroz mjesta smo jurili tako brzo da su ispod kopita letjele iskre. Pred jutro smo konjima dopustili da se odmore. Sjedili smo u šumarku kraj ceste i jeli nešto od zaliha koje je Lila ponijela sobom. Jelo je prijalo i vraćalo snagu. Konji su pasli.

Lila me pogleda ispod gustih obrva i upita:

– Zar vas uistinu love, kao što mi je Peter Tallis rekao?

– Da. Misle da zlatnici koje sam prodao potječu od blaga kralja Johna. Nisu mi vjerovali da o tom blagu, koje vjerojatno leži na dnu Washa, ne znam ništa.

– Idemo li u Bristol?

– To sam namjeravao, ali sada... Ne, za to sam da idemo u Irsku... u neku ribarsku luku.

Nekoliko je minuta šutjela, zatim upita:

– Poznajete li Auglesey?

– Čuo sam o njemu.

– Ja potječem odande.

Začudio sam se, jer nisam znao da nije iz Londona. To sam joj i rekao.

– Moj otac je bio prijatelj kape-tana Tempanyja i radio je za njega. Prije nego što je umro, pobri-nuo se da dobijem službu kod Tem-panyja. Biste li htjeli poći u Augle-sey?

– Naravno. Odande ćemo u Irsku, a zatim u Ameriku.

Putovali smo nekoliko dana. Ja-hali smo preko močvara, imo malih seljačkih imanja i između kamenih zidova kojima su polja bila omeđena. Naposljetku sti-gosmo do zaljeva.

Lila zauzda konja pred jednom kućicom pod niskim stablima i vi-kne neko ime.

Vrata otvori neki div. Kad se postavio pred vrata vidio sam da je još viši od Lile. Imao je široka ramena i mišići koji su igrali pod košuljom.

– Ha, ipak si došla kući! – uzvi-knu crvenobradi div Lili. – A koga si to dovela? Tko je taj čovjek?

– Njegova budućnost pripada mojoj mladoj gospodarici – odgo-vori Lila pa doda: – Tražimo ča-mac, Owain.

– Čamac? Kamo bi jedrila, se-stro?

– U Irsku, da tamo nademo brod za Ameriku.

– Ah! Ti bi, dakle, u Ameriku?

– To mi je cilj.

– Onda se možeš tamo raspitati o našim bratićima. Neki od njih su prije mnogo vremena otplovili s Madocom. Poslije su krenuli drugi, da ih traže. Jednom sam razгова-
rao s nekim Dancem, koji je bio preko. Bio je vrlo star čovjek, ali pričao mi je o divnim stvarima. O palmama kao u Africi, o golemim kamenim kućama, o ljudima koji nose perje u kosi. Ti, dakle, želiš u divlju zemlju. Stigla si u pravi tren-
nutak, jer brod koji je upravo pri-
stao plovi dalje za Irsku. Možda bi ga još stigli. Mali ali vrlo dobar brod. Kapetan je s Islanda. Ali kako ćeš doći do tamo? Ne znam kako bi se to izvelo.

– Da li je vrlo daleko?

On podiže snažna ramena.

– Želiš li to saznati, upitaj vje-tar. – Pogledao me upitno: – Tjera li vas djevojka na žurbu, ili vam je netko za petama?

Nasmijem se.

– Malo jedno, malo drugo. Na-ravno da bih rado bio kod dje-vojke, jer je volim. Što se tiče prog-o-nitelja, loše bih se proveo da im padnem u šake. Ali ne vjerujem da ću im to dopustiti. More je pre-bližu, a moj mač preoštari! Mislim da bi došlo do borbe.

– Rekli ste to kao pravi muška-rac! – Glasno se nasmijao, pa se opet obratio Lili: – Udi, mati će htjeti s tobom razgovarati. I nah-rani dobro ovog čovjeka jer će mu trebati snage, pogotovu ako želi ploviti. Udite, a ja ću potražiti ča-mac. Naidu li stranci, na vrijeme ću vas obavijestiti.

Morali smo se sagnuti da pro-demo kroz vrata. Unutra je bilo

svježe i tiho. U prostoriji se osjećao ugodan miris jela.

– Jesi li to ti, Lila? – upita vi-soka, mršava žena. Bila je sijeda, ali glatkoga lica. – Mnogo je vremena prošlo, djevojko.

– I sada sam samo u prolazu.

– Čula sam. Ti dodeš, pa odeš. Želiš u daleku zemlju. Pa, u nas je uvijek bilo tako. Mnogi su otišli, a malo ih se vratilo. Vjerojatno ih je more progutalo, ili su umrli na stranim obalama. – Pomakla se i stavila jelo na stol. Onda pogleda kćer i upita: – Da li je tvoja mlada gospodarica dobra žena, djevojko?

– Da. I ovaj čovjek je dobar, mada sam u početku sumnjala u njega. Mislila sam da za moju gospodaricu ni jedan čovjek nije dovoljno dobar. Ne bojim se s njim poći na more.

Lila i ja bacismo se na jelo. Upravo smo završili, kad Owain otvori vrata.

– Stigla su četiri konjanika – reče.

– Stranci? – upitam.

– Da. Zar bih inače dolazio? Čamac se priprema. Hoćete li poći?

– Naravno, a povest ću i vašu sestru. Međutim, najprije moram izviditi tko su ta četvorica.

– Idem po sjekiru.

– Radije odvedite sestru do čamca. Niste li rekli da je riječ samo o četiri čovjeka?

Opasao sam dva pištolja, uzeo mač u ruku i izišao na ulicu. Iza mene je bio brijeg, nadesno more. Desnom rukom držao sam pod ogrtačem poluizvučeni mač i tako čekao onu četvoricu.

Pred jednom kolibom stajao je čovjek surovog izgleda. Promatrao je čas mene, čas konjanike, a onda nešto dovikne iza sebe i iz kuće izidu dva muškarca.

S druge strane ulice neki je čovjek krpao mrežu. Dok je prolazio kraj njega Owain mu je nešto rekao i ribar je odložio mrežu i dohvatio dugačku motku.

Konjanici su se približavali. Još se nekoliko ljudi pojavilo na cesti.

Desetak metara ispred mene ja-hači zauzdaju konje.

Jedan je od njih bio Robert Malmayne!

– Tako, ponovo smo se sreli – reče.

– Duboko sam dirnut – odgovorih veselo. – Očito se srećemo samo zato da bismo se odmah opet i rastali!

– Ne vjerujem da će ovoga puta biti tako. Vi ste moj zarobljenik, Barnabas Sackett!

– Usudujete se to reći mada uza se imate samo trojicu? I to kakvu! Vjerujem da imaju isto tako malo odvažnosti kao i vi!

Izvučem mač iz korica i podignem ga.

Iza sebe čuh korake. Jedan mi glas šapne u uho:

– Idite, vjetar ne čeka!

– Zar da pobjegnem pred tom četvoricom?

U međuvremenu se oko nas skupilo pedesetak osoba: muškaraca, žena, djece. Ništa nisu govorili, ali su kretali naprijed. Neki su imali koplja, drugi štapove i motke, treći kose, četvrti su bili naoružani sjekirama...

– Natrag! – uzviknu Malmayne ljudima.

– U Walesu ste, Malmayne – rekoh. – Ovi ljudi ne razumiju engleski.

– Onda im recite neka se povuku!

– Ne znam njihov jezik. Uostalom, ljudi su jednostavno znatiželjni.

➤ Nebesa – prosiće Malmayne – dat ću vam ja lekciju!

Htio je dohvatiti mač, no morao je utvrditi da je balčak već obuhvatila jedna velika ruka. Ugledao je bradato lice, koje se smješkalalo. Opsuje, ali čovjek ne skine ruku s balčaka.

– Oprez, Malmayne! – upozorih ga, smješajući se. – Ovi su ljudi dobrodušni i hrabri, ali ako ih razdražite, mogu postati i vrlo grubi.

Mnoštvo se u međuvremenu tako gusto natiskalo oko konjanika da su konji imali malo mjesta. Jedan od ljudi držao je jednog jahača za nogu, u namjeri da ga jednim zamahom povuče na zemlju.

– Dodite! – viknu Owain. – Hajte brzo, vjetar je povoljan.

Povučem se dva, tri koraka, vratim mač u korice i lakog koraka potrčim do obale. U tom trenu Lila je bila uz mene. Uskočili smo u čamac i odmah se otisnuli. Vjetar je napeo jedra.

– Dohvatit ću vas! – viknu Malmayne za mnom. – Poslat ću za vama ratni brod!

Ostavili smo to mjestance za nama i držali smjer prema Wicklow Pointu na jugozapadu, koji je ležao daleko preko Irskog mora.

– Što će učiniti? – upitam Owaina i pokazem natrag na kopno.

– Mislite, ljudi? Ništa. Vratit će se na posao, a onda će ovaj Malmayne raditi što želi. U svakom slučaju, ovdje neće moći mnogo učiniti. Miljama uokrug neće dobiti čamac. Dotle ćemo mi već biti na irskoj obali, koju malo tko poznaje bolje od mene.

– Onaj Islandanin, o kojem je bilo govora. gdje će on biti?

Owain razmisli, pa odgovori:

– U Castlehavenu, ili Glandoveu.

Obala je bila zelena, more sivo. Vjetar je pravio bijele krete na valovima. Povremeno sam preuzimao kormilo. Vidjeli smo samo nekoliko ribarskih čamaca.

Napokon uplovismo u Glandore Bay. Zaljev je bio malen, ali se pružao duboko u kopno, pa je bio dobro zaštićen od vjetrova.

Sive zidine Castle Donovana izronile su s lijeve strane. Usidrili smo se. Brod što smo ga tražili bio je ovdje. Islandanin je stajao uz ogradu gornje palube i promatrao kako uplovljavamo.

– Hej, Thowalde! – viknu Owain. – Dovodim dvojicu za tvoj brod!

– Plovimo za Newfoundland – uzvratit Thowalde. – U zoru krećemo.

– Riječ je o mojoj sestri i o jednom Englezu. Pratili smo vas od Angleseyja.

Kad smo se uspeli na palubu, Thowald reče:

– Žena na mom brodu? Činim to samo vama za ljubav, Owain! – Thowald je bio širok i snažan, jakih kostiju i plav. Njegove tamnoplave oči prodorno su me promatrale. – Vi ste pomorac? – upita me.

– Točno.

– Kamo želite?

– U Virginiju, ali Newfoundland je na putu prema tamo. Bit ćemo vam zahvalni ako nas povežete.

– Da li vam je tko za petama?

– Da. Možda kraljičin brod. Ako ne želite riskirati, snaci ćemo se drugačije. Možda kupimo vlastiti brod i odjedrimo za vama.

Thowald se tiho smijao.

– To bi za vas bio proketo gadan posao.

IV

Dani su prolazili vrlo brzo i jednoga sivog, oblačnog dana stigismo u luku St. Johns i usidrili se. Ovdje je bilo mnogo brodova i čamaca. Portugalski, baskijski i islandski ribari i još neki drugi ljudi, na kojima se očito vidjelo da su pirati, lunjali su lukom.

Thowald je obećao da će potražiti brod za Lilu i mene. Kad smo se iskricali, Thowald, Lila i ja pošli smo kupiti sve što će nam biti potrebno. Odjednom preda mnom zastane neki orijaš.

— Ova djevojka... — reče div i pokaže Lilu. — Dajem za nju pedeset engleskih funti!

— Ona nije robinja nego slobodna žena.

— Koja je žena slobodna kada se za nju ponudi mnogo novca, ha? Želim je imati! Pa dobro... — Očito je bio jako pijan. — Recimo, sto funti...

— Ne! — prekinem ga oštro. — Hajde, sklonite nam se s puta...

— Skloniti?! I to mi se usuduješ reći?!

Bio je snažan čovjek, a budući da je mnogo popio i opasan. Nisam se želio tući, no kada je htio dohvatiti mač, zgrabim ga za ruku i spriječim da ga izvuče iz korica. Istodobno ga šakom druge ruke snažno udarih u trbuh. Onda se uprem nogama, pa mu objema šakama zadahom brze udarce u bradu. Oba su udarca dobro sjela i div se raskrvavljenih usta svali u blato.

Nastavili smo put. Thowald, koji je sve promatrao, usklikne:

— Čovječe, što ste snažni! Znaite li tko je taj čovjek?

— Ne.

— Ni ja, no on je s onoga broda.
— Pokaže na jedan nizozemski brod. — A to je piratski brod.

— Ništa za to.

Izrekao sam to naizgled ravnodušno, ali nisam bio ravnodušan. Zavidno sam promatrao krasno plovilo, kojega je vrsna konstrukcija ukazivala na veliku brzinu i dobre osobine manevriranja.

— Dolazi svijesti — mirno će Lila.

Okrenuo sam se i vidio kako se gorostas osovio na noge. Opkolilo ga je pola tuceta ljudi i svi su me gledali. Orijaš zakorači prema meni, ali zatetura i zamalo padne.

Prišao nam je čovjek uskog lica, tamnih, prijaznih očiju.

— Ovaj čovjek traži kavgu. Bit ćemo zadovoljni kad ode.

— Ovaj brod doista pripada njemu? — upitam.

— Da.

— A on je uistinu pirat?

— I te kakav! Upravo je opljačkao poštene ribare! Kad prestane piti, otplovit će na Antile.

— Ja sam Barnabas Sachett iz Engleske — predstavim se — a ovo je moj dobar prijatelj Thowald.

— Poznajem ga. Putujete u dobrom društvu.

U tom trenu pridu piratovi ljudi. Kad su htjeli potegnuti mačeve, brzo podignem ruku.

— Ako krećete na mene, onda je to pobuna! — rekoh. — A kada se dobra posada buni protiv svog kapetana?

— Kapetana? — ponovo jedan od njih i svi se uplašeno zabulje u mene.

— Zar biste radije i dalje plovili pod zapovjedništvom ovog neotesanog panja? — upitam i pokažem orijaša. — Ako ga volite, onda ga zadržite! Ne želim imati ničega za-

jedničkog s njim. Želite li sa mnom ploviti, onda na kopnu nema tuče, jesmo li se razumjeli?

– Zašto bismo plovili s vama? Imate li uopće brod?

Pokažem na nizozemski piratski brod.

– To je odsad moj brod!

Jedan od ljudi, očito ribar, nasmije se i reče:

– Ima hrabrosti, zar ne?

– Kad dođem na brod, slušat ćete me – rekoh.

Nisu znali što da misle o meni. Gledali su čas u mene, čas u Lilu i Thowalda.

– Hajdemo! – rekoh odlučno.

– Ovaj čovjek je gotov, to i sami vidite. Odvest će vas u sigurnu smrt, ili ćete završiti u nekom španjolskom zatvoru.

– A kamo biste nas vi odveli?

– Do bogatog plijena. I sve će biti pošteno i podjednako podijeljeno. Nema lavovskog dijela za gazdu. A kad se u Virginiji iskracam, brod će pripasti vama.

Sasvim sam ispravno procijenio ove ljude. Nisam govorio u vjetar, jer su u pitanju bili ljudi koji su osim hrabrosti znali cijeniti i drugo. Svi su bili zainteresirani za zaradu, ali i za samu igru. Upravo su vidjeli kako je njihov voda s lakoćom bačen na tle i sav strah prema njemu je toga trena iščezao.

Div je upravo u tom trenutku izvukao mač i krenuo na mene.

– Ubit će vas! – poviče jedan od ljudi.

Čekao sam ga praznih ruku i promatrao svaki njegov pokret.

– Ubit će vas – reče i Thowald.

– Ne potcjenjujte ga, strahovito je brz.

Svi su se uklonili. Znali su da se to mora riješiti samo između njega i mene.

Gorostas podiže mač i usmjeri vrh u moj trbuh. Bio je mirniji no što sam mislio. Moji su ga udarci omamili i znao sam da će mu mišići biti slabiji.

Mač mu je imao jednostranu oštricu, okrenutu prema dolje. Čvrsto je držao balčak i koncentrirao se na napad, a onda iznenada napadne.

Pokret mu je bio izvrstan, ali ja sam naglim pokretom ruke odgurnuo mač u stranu. Lijevom nogom zakoračim naprijed, a desnom zakračim njegovu nogu, pa munjevito podignem desnicu i udarih diva pod glavu. Glava mu odleti unazad i čovjek ledima preleti preko moje noge. Napola se okrene i ponovo padne u blato. Ruka koja je stezala mač olabavi i ja mu ga izbih nogom.

Podigao sam mač, slomio preko koljena i bacio.

– Dodite, Lila – rekoh. – Idemo na naš brod!

– Vi ste pametan i odvažan čovjek. Počinjem shvaćati što moja mlada gospodarica nalazi na vama.

* * *

Što smo se više približavali brodu, to mi se više svidao. Bio je to solidan brod s tri jarbola. Medutim, kad sam zakoračio na brod, zapanjio sam se. Paluba je bila strahovito prljava. Sve je bilo neuredno i propalo. Nekoliko je ljudi tamaralo naokolo. Jedan je stajao na krmi i zurio u Lilu i mene.

– Tko ste vi? – upita osorno.

– Tvoj novi zapovjednik! – rekoh. Popeo sam se stubama i stao tik uz njega. – Dosadašnji kaptan i ja imali smo malu razmjenu mišljenja i ljudi na kopnu priznali su me novim zapovjednikom.

– Nisu mi ništa rekli.
– Uz brod se nalazi čamac. Ako želiš, možeš poći na kopno i razgovarati s bivšim kapetanom.

– To biste željeli, zar ne? Poslati me na kopno i preuzeti zapovjedništvo? – Buljio je u mene ispod gustih obrva. – Sve mi to zvuči nevjerojatno. Razumijete li se vi uopće u plovidbu? Zna li postupati s posadom i s njom izlaziti na kraj?

– Najbolje je da pitaš ljude tamo dolje. – Pokažem rukom na obalu, a onda dodam: – Pođi pod palubu, odjeni čistu košulju i presvuci hlače, pa se obrij i podreži bradu. Dok se ne urediš ne pojavljuje se na palubi.

Pogledao me neprijateljski i kao da je htio proturiječiti.

– Naprijed! – zapovijedih oštro. – Inače ću te smijeniti!

– U tom ćete slučaju trebati novog kormilara! – Pakosno nastavi:

– A možda znate izračunati i održavati kurs? Osim mene na brodu nema nikoga tko to zna.

– Ako izideš kao pristojan brodski oficir, možeš zadržati posao – rekoh hladno. – Inače ću ga sam preuzeti!

– Znači, znate izračunati i održavati kurs?

– Znam, ali ne želim te ukloniti s tog mjesta.

Čovjek mrmljajući side niz stube.

Lila i ja udosmo u kabinu na stražnjoj palubi. Tu nije bilo tako loše, ali za Lilu nije bilo dovoljno dobro.

– Izadite i prepustite to meni – reče. – I kuhanje. Brinite se samo za to da na brodu bude dovoljno posla.

Iako je već bilo kasno, naredio sam da posada izide kako bih podi-

jelio posao. Palube je trebalo izri-bati i sve konope uredno smotati. Ukratko, naredio sam temeljito čišćenje. Zadatak nije bio pretežak, ali želio sam im utuviti u glave da će odsad druga ruka držati kormilo broda.

Kad sam zaposlio posadu, vratio sam se u kabinu i na velikom stolu raširio karte. Bile su stare i ne tako dobre kao one na mom brodu, ali upotrijebljive. Osim toga, imao sam dobro pamćenje za karte. Dok sam se bavio kartama, vratio se kormilar, čist i uredan. Kad je vidio kako proučavam ušće velike kanadske rijeke, zatrese glavom.

– Bolje da ne mislite na to – reče. – Tamo se u najnovije vrijeme pojavio neobičan brod, s mnogo topova i bez zastave. Zapovjednik mu je pirat, i to čovjek kakvog još nisam vidio. Ima samo jednu ruku, a umjesto druge kuku. Vrlo je mlad, ali snažan i brz. Ne vjerujem da će se otamo maknuti. Jedan mi je Indijanac pričao da u brdima gradi veliku kuću, možda tvrđavu ili dvorac.

– Onda ćemo ga jednostavno zaobići. – Pogledah van, na ljude koji su radili. Pri tome zamijetih mladića snažne građe. – Onaj momak tamo... – upitam – tko je to?

– S Newfoundlanda je. Dobar čovjek. Zove se Pike... tako ga bar zovu. Prije no što je došao k nama, bio je ribar, lovac na kitove.

– A kako se ti zoveš?

– Handsel Peter. Većinom me zovu Hans, ili Hands. Meni je svejedno.

– Poznaješ Pikea?

– Dobar je radnik i dobar borac. Najbolji je mornar na ovom brodu. Poznaje more i voli brod.

Večera što ju je Lila priredila bila je odlična. Ljudi su zadovoljno jeli. Promatrao sam ih i zaključio da za nekoliko dana s njima više neću imati nikakvih briga. Rijetko se događalo da su mornari tako dobro jeli. Neće riskirati da izgube Lilu, čak i onda kad bi se mene rado riješili.

* * *

Trećeg dana plovidbe pozvao sam Pikea i rekao tako da su to i drugi na palubi čuli:

– Pike, od danas si vođa palube. Vodit ćeš poslove na palubi i brinuti se za jedra. Predavat ćeš mi izvještaje, i to samo meni.

– Dobro!

– Brod je naš dom, Pike – nastavio sam. – No on je i naša tvrđava, naš zaklon. Želio bih da se s brodom tako postupa. Kad bi se dogodilo da se moramo provući kroz iglene uši, brod mora za to biti spreman. Jesi li razumio?

– Da, sir! Pobrinut ću se za to. Brod će biti uvijek spreman, kape-tane.

Petog dana smo isplovili iz luke i usmjerili brod prema obali velike zemlje na zapadu.

Svjež vjetar trajao je tri dana, pa smo prevalili mnogo milja. Nismo ugledali ni kopno ni brodove, a nismo to ni htjeli. Htio sam što dalje na jug, kako bih naišao na kaskav španjolski brod.

Šestoga dana za jutarnje straže oglasi se izvidnik.

– Jedra ispred nas!

Dalekozorom sam promatrao brod. Bio je ribarski, a takav nikada ne bih opljačkao.

– Onaj drugi bi to učinio – reče Handsel.

– I time samo trošio vrijeme – odvratih oštro.

Sljedećih sati ugledasmo još dva broda. Prvi je opet bio ribarski, drugi jedan islandski brod. Nakon što se onaj Islandanin tako pošteno ponio prema meni, nisam želio uzvratiti pljačkom broda kojega bi kapetan mogao biti Thowaldov prijatelj.

Budući da sam opet bio na moru i da sam putovao prema jugu, vratio mi se unutrašnji mir. Znao sam da će biti još teškoća i briga, ali cilj je preda mnom.

Kopno se nalazilo zapadno od nas, neposredno iza obzorja. Čovjek na jarbolu neprekidno je pazio na druge brodove.

Nije mi bilo ni najmanje do toga da se bavim piratstvom a ni posada nije bila osobito zainteresirana za to, jer je pod palubom još bilo zaliha koje su se u sljedećoj luci mogle dobro prodati.

Plovili smo tik uz obalu iako je to bilo opasno. U tri navrata smo opazili bord koji je pokušao da nas ulovi, no budući da smo svaki put pravodobno to opazili, punim smo jedrima pobjegli prema zapadu. Brodovi su nas prestali proganjati, jer nisu znali tko smo, ni da li bi im se takvi naponi isplatili.

Nautičke karte koje sam imao nisu mi koristile, jer nisu bila ucrтана nikakva obilježja kopna. Tako smo plovili sve bliže uz obalu.

Onda jednoga dana dalekozorom ugledam rt koji mi se učini poznat. Zatim otkrijem ušće rijeke i čudnu skupinu stabala. Sve je to bilo ucrtano na jednoj od mojih karata i zabilježeno u mojem pamćenju. Stoga sam nekoliko dana plovio prema sjeveru, ususret malim pješćanim otocima, koji su odvajali oba tjesnaca od mora. Tamo se nalazilo mjesto koje sam tražio.

Stajao sam na stražnjoj palubi kad mi pride John Tilly. Iako mlad, bio je dobar momak, jer je dugo plovio morima.

– Kapetane – reče mi – jedan čovjek želi s vama razgovarati. Zove se Jago i iz Angleseyja je, kao i žena.

– Žali se na što?

– Ne. Jago je iskusan mornar i dobar borac, ali katkad se čudno ponaša. Sada je jako uplašen.

– Uplašen? – ponovim začudeno. – Čega se boji?

– Vode ispred nas. On poznaje obalu o kojoj govorite, mjesta kuda želite. Bio je u oba tjesnaca i plovio uz jednu od rijeka, ali se boji mora pred obalom Releighove zemlje.

Pozvah Jaga. Bio je to snažan momak srednje visine.

– Ti si Jago?

– Tako me zovu.

– Poznaješ ove vode?

– Nitko ih ne poznaje, jer se ovdje neprekidno sve mijenja. No ovoga tjedna još možete biti sigurni, ali sljedećeg biste stigli pre-daleko na jug. Zna li da tamo ima otoka?

– Razgovarao sam o tome s jednim prijateljem. Otkrio ih je Juan de Bermudez 1515. godine.

– Tamo i još južnije leži more o kojem govorim. Čuvajte ga se! Tamo su mnogi brodovi nestali bez traga. Često se pojavljuje otvor... pojavi se i nestane. Katkad je u magli, katkad potpuno obasjan suncem. Tko tamo uplovi, nikada se ne vraća. Čuvajte se najviše onih dana kad tamo nema riba, jer se onda pojavljuje otvor.

– Uzet ću u obzir tvoj savjet, Jago. Možda mi možeš još nešto reći. Poznaješ li potez obale ispred koje se nalaze, dugi, uski otoci? Oni su zapravo prirodni lukobran

za dva tjesnaca u koju utječu rijeke.

– Da, poznajem. Leži zapadno i južno, a do tamo imamo još otprilike dva dana plovidbe.

– Bio si već tamo?

– Dva puta, jednom s jednim španjolskim brodom. Bio sam zarobljenik, no budući da razumijem njihov jezik, upotrijebili su me kao mornara. Tako sam imao određenu slobodu, pa sam mogao pobjeći. Želite li tamo, mogu vas odvesti... i do svake rijeke do koje želite. Svaka, naime, ima svoj miris. Jedna miriše na svježinu i bregove, druga na baruštine, treća na jednu vrst riba.

* * *

Proučavao sam karte do duboko u noć. Bilo bi to moje drugo putovanje do ovih tjesnaca. Sjetih se zatrpene brodske olupine u kojoj sam tada našao sklonište i borio se s aligatorom. Čiji je to brod mogao biti? Što se dogodilo s posadom? Jago je tvrdio da tamo neštaju brodovi. Znači da bi se to isto moglo dogoditi i ljudima.

Mnogo se pričalo o moru, ali nisam vjerovao u začarane otoke, brodove-duhove i tome slično. Većinom su to bile mornarske bajke koje su pričali zemljacima u lukama, a da sami u to nisu vjerovali. No Jago je bio čvrsto uvjeren u ono što je pričao. A on je bio dobar i trezven mornar.

Moji su planovi bili vrlo jednostavni: moram pronaći Tempanyja i Abigail, urediti trgovačku stanicu i sprijateljiti se s Indijancima. Zatim moram mnogo dublje u kopnu podići stanicu odakle ćemo istraživati bregove i kamo bismo se povukli ako se pojavi kakav britanski brod da me zarobi i odvede natrag u Englesku.

Nakon što sam malo odspavao, izišao sam na palubu da bih preuzeo jutarnju stražu. Trebalo je zamijeniti Jaga.

– Bit će lijep dan, kapetane – reče, pa upita: – Hoćemo li danas ugledati kopno?

– Da. – Pogledao sam niske oblake na obzorju i pokazao na tu stranu. – Što misliš o onome, Jago?

– Kapetane – glas mu malo zadržće – bilo bi bolje da pokušamo dospjeti do kopna. Ono tamo nije prirodan oblak!

– Pozovi ljude na palubu i naredi da se dignu jedra. Jednog pouzdanog čovjeka pošalji u koš na jarbolu. Potražiti ćemo onaj otvor o kojem si govorio.

Dalekozorom sam proučavao onaj oblak. Nebo iznad njega bilo je plavo, ali je bijeli oblak, vjerojatno maglena zavjesa, bio tik nad morem. Kad bismo uplovili u maglu, mogli bismo potpuno izgubiti orijentaciju.

Puhao je slab vjetar, pa smo polako napredovali. S vremena na vrijeme promatrao sam maglenu zavjesu. Nije više izgledala tako udaljena. Jago je buljio u nju i očito mu nije bilo ugodno.

Onda sam dalekozorom otkrio tamnu crtu, tanku kao nit.

– Kopno!

– Da! – potvrdi Jago. – I ne prerano.

Lila dode na palubu i postavi se uz ogradu.

Magla se u središtu malo razilazila, pa smo pomislili da vidimo otok.

Odsjaj? Na mojoj karti na tom mjestu nije bilo otoka. Slika kao da je postajala sve oštrija. Jesu li to kuće? Hram? Pridem ogradi stražnje palube i pogledam.

– Vidite li, kapetane? – upita Jago. – Eno... nešto se kreće.

Uistinu! Usmjerih dalekozor na to mjesto.

– Muškarci i žene... svi u čudnovatim kostimima... hramovi kakve još nikada nisam vidio...

– Kapetane – obavijesti Tilly – približavamo se obali. Tamo kao da se nalazi otvor.

Teškom mukom se otrgnem od one vizije i pogledam prema obali. Dugo bijelo žalo pružalo se prema sjeveru i jugu. A tamo... da, kao da je postojao otvor! Pokazao sam na to mjesto i upitao:

– Jago, poznaješ li to?

– Naravno. Voda nije duboka, ali mogli bismo uploviti uz pomoć motke za mjerenje dubine.

Pogledao je preko ramena, ja također. Otvor u magli se zatvorio, magla razrijedila. Vizije grada je nestalo. Zar je posrijedi ipak zračna refleksija? Na trenutak nam se učinilo kao da smo ugledali neki drugi svijet.

Jesu li tamo otišli nestali brodovi? Kroz vrata u maglenoj zavjesi... u onu viziju?

Naredio sam da se podigne malo jedro i oprezno upotrijebio motku za mjerenje dubine. Naposljetku smo spustili čamac, da plovi ispred broda kao vodič. Tako smo prošli kroz plicake dok nismo stigli do dublje vode i tada podigli čamac. Prisjetih se da sam jednom ovdje sreo smrtnog neprijatelja – Bardlea i za svaki slučaj naredim da se nabiju dva topa. Bluea, koji je imao najoštrije oči u cijeloj posadi, pošaljem u koš, da promatra ima li brodova, divljaka, dima...

Sada, kad smo bili tako blizu, Lila je počela čudno ponašati. Oči su joj bile širom otvorene, pune straha.

Pozvao sam Tillyja na stražnju palubu i naredio da ljude naoruža noževima, a neka nabiju i muškete da im budu pri ruci.

Zabrinuto sam šetao stražnjom palubom. Naoružao sam se mačem i s dva pištolja, ali u tom trenu nisam mislio na oružje, jer je ono bilo samo mjera opreza.

Kapetan Tempany je bio dobar mornar, a imao je i dobru posadu. Pa ipak, možda ga je sustigao kakav kraljičin brod i zbog mene prisilio na povratak u Englesku. Brod su mogli napasti i pirati, a mogao je pretrpjeti i brodolom u nevremenu.

Iz sata u sat bio sam zabrinutiji. Već je zanoćalo, a brodu ni traga. Da bih izbjegao svaku opasnost za naš brod, naredio sam da se usidrimo i čekamo do jutra.

Lila je već odavno spavala, a ja sam nemirno koraćao palubom i promatrao. Naposljetku probudim Lukea i prepustim mu stražu. Međutim, dugo je trajalo dok sam zaspa.

Kad sam se probudio, zora je već svanula, a brod je plovio. No broda nigdje. Ništa. Naposljetku naredim Blueu neka okrene prema jugu.

– Možda tamo čekaju na nas.

Na borudj brodu je bilo neuobičajeno tiho. Ni glasa, ni pjesme. Ljudi su se kretali gotovo nećujno. Svi su razumjeli moju brigu, sumnju i strah.

Prošli smo opet mimo otoka Roanoke i uplovili u veći tjesnac. Ali nismo otkrili nikakvo jedro, nikakav jarbol iznad stabala. U tjesnac su utjecale dvije velike rijeke i mi smo oprezno zaplovili bližom.

Tada Blue viknu iz koša:

– Kapetane, vidim olupinu! Izgorjeli brod!

Pritrčim ogradi. Da, bila je olupina. Ležala je na zapadnoj strani male lagune. Struja nije bila jaka, ali na obje strane se nalazio muljeviti sprud.

– Poći ću na kopno. Spustite sidro! Međutim, budite oprezni dok čekate!

Poveo sam Johna Tillyja i šest dobrih momaka naoružanih noževima i mušketama. Kad smo se približili, vidjeli smo da je olupina broda kljunom duboko zadrila u muljeviti sprud. Ostao je samo trup, a sve ostalo je izgorjelo. Tilly me upozorio na otvor u trupu i reče:

– Netko je pucao na brod.

– Mislim da je brod namjerno nasukan – odjednom će Luke. – Posada je, vjerojatno, htjela što brže na kopno.

U meni opet usplamti nada.

Plovili smo tik uz olupinu, učvrstili čamac na trupu i preko olupine prešli na kopno. Vjerojatno je ovdje u posljednje vrijeme jako kišilo, jer nismo naišli ni na kakve tragove. Polako smo tumarali okolo. Ništa, nikakvog znaka o tome da je netko nakon požara napustio brod.

– Vratimo se na čamac, Tilly – rekoh. – Stigli smo prekasno.

– Bio je to, dakle, vaš brod?

– Da. Na brodu je bila dobra posada... i djevojka koja mi je trebala postati ženom... i njen otac, dobar čovjek i izvanredan porno-rac. Svi nestali!

– Možda su živi, Barnabas!

Prvi put me oslovio imenom. Pogledam ga i ugledam mu u očima duboko suosjećanje.

Luke, koji je već krenuo natrag prema čamcu, odjednom dovikne:

– Kapetane, pogledajte!

Okrenuo sam se i pogledao u smjeru njegove ruke.

Na rubu šume stajala je mala skupina ljudi. Neki od njih nalazili su se još među stablima. Ugledao sam Jeremyja Ringa... Sakima... Toma Watkinsa... i...

Izišla je iz šume, prošla između ostalih i zastala. Pogledala je prema meni... odrpana, prijava prilika.

Abigail!

V

Lice joj je bilo opečeno od sunca, nos joj se gulio. Odjeća joj bijaše poderana, koža izgrebana. Stajala je mirno i gledala me... usred odrpane, polugole naoružane skupine.

– Znala sam da ćeš doći – dočeka me jednostavno. – Uvijek sam im to govorila.

Zagrlim je. Nekoliko minuta smo tako stajali, dok su drugi prolazili mimo nas. Nisu nas gledali i ništa nisu govorili. Koliko ih je bilo i tko su bili, doznao sam tek kasnije. U ovom trenu mogao sam misliti samo na Abigail. Jedno sam joj pitanje ipak morao postaviti, mada sam se bojao odgovora.

– Što je s tvojim ocem?

– Mrtav je. Ubijen pri napadu. Zapovjedio mi je da nasučem brod, da odemo odavde i čekamo tebe. Imao je veliko povjerenje u tebe, Barnabas. Rekao je da ćeš doći.

– Trebao sam doći mnogo prije, ali dogodilo se mnogo toga.

– Je li bilo teško u Newgateu?

– Ništa u poređenju s onim što si ti ovdje prošla!

Rukom pod ruku krenusmo prema čamcu. Prvi put sam se ogleđao. Pim je imao grozan ožiljak preko cijelog lica. Sakim nije izgledao drugačije nego onda kada sam ga posljednji put vidio, no bio je

mršaviji. I Jublain je bio tu, moj pratilac u prvoj avanturi.

– Hajd'mo na brod – rekoh.

Tek nekoliko sati kasnije, kad se Abigail okrijepila i preodjenula u čiste haljine, koje smo našli među plijenom, doznali smo što se dogodilo.

Putovanje je najprije teklo lako i glatko. Prešli su Atlantik za šezdeset i pet dana i prvi put izišli na kopno daleko na sjeveru. Kako su znali da će stići tek nakon mnogo tjedana, možda i mjeseci, potražili su pogodno mjesto za trgovačku stanicu, jer im je bilo poznato da sam to namjeravao uraditi. Našli su nekoliko pogodnih mjesta, jedno od njih na obali neke rječice. Bilo je to samo nekoliko kvadratnih milja čvrstog tla usred močvare, ali tu je bilo gustih čempresovih šuma. Stabla su bila obrasla tropskim puzavicama. Do ovog mjesta moglo se lako stići čamcem ili kanuom.

Počeli su obarati stabla i krčiti zemlju. Time su bili zaposleni i kada se pojavio Nick Bradle sa svojim ljudima. Usidrili su „Jolly Jack“ u malom zaljevu izvan domašaja pogleda, noću prešli rijeku i sakrili se ispod čempresa. Postojalo je dovoljno malih tokova koji su bili plovni za čamce. U zoru se Bradle sa svojim ljudima otisnuo od obale i spustio čamcima do broda. Međutim, nije mogao znati da su Jublain i još sedmorica spavali na kopnu, kako bi već rano ujutro krenuli na obaranje stabala pomoću kojih su htjeli izgraditi tvrđavu. Kad su napali, oni su već u šumi birali stabla koja će posjeći.

Tempany je odmah presjekao oba konopa kojima je brod bio vezan za goleme čemprese, podigao

jedra i pokušao usmjeriti topove na napadače. No Bradle je to očekivao. Iznenada se na ušću pojavio »Jolly Jack« i prepriječio put za povlačenje. Jedan bočni plotun pogodio je glavni jarbol, a trup je broda bio pogođen na tri mjesta. Voda je prodirala u brod. Kad je Abigail shvatila da se neće izvuci, namjerno je potopila brod. Tempany je bio teško ranjen i ubrzo je umro. Svi preživjeli članovi posade su napustili brod. Iskočili su na muljevitom obalu i sakrili se u gustoj šumi. Tu su se sjedinili s Jublainom i njegovim ljudima, ali više ništa se nije dalo uraditi. Brod je bio u plamenu, Tempany mrtav. Jedini izlaz bio je bijeg u močvare.

Golemo močvarno područje pružalo se na sve strane. Bila je to gusta prašuma tamnih stabala čempresa i smreke, prorasla puzavicama. Mjestimično je voda bila vrlo duboka, a samo se tu i tamo pojavljivalo čvrsto tlo. Srećom su u močvari imali čamac koji su koristili za prijevoz debala do gradilišta. U taj su se čamac svi ukrkali i pobjegli duboko u močvaru. Hrane su imali malo, ali bilo je mnogo divljači, pa su se držali na životu.

Bradle je najprije ugasio vatru na brodu, zatim ga opljačkao, pa ga ponovo zapalio. Htio je krenuti u potjeru, ali su ga u tome omeli dobro odmjerenom paljbom iz šume, pa je nakon nekog vremena otplovio.

– I odonda ga više nisi vidjela? – upitah Abigail.

– Ne. Bili bi ga zapazili, jer smo tebe očekivali. Nismo znali kako ćeš ni kada doći, ali smo čvrsto vjerovali u tebe.

– Bradle će opet doći. Moramo se dobro pripremiti.

Razgovarali smo do duboko u noć. Pričao sam Abigail o svemu što mi se dogodilo i završio riječima:

– Za mene više nema povratka u Englesku. Sve je iza mene i od ovoga trena moram izgrađivati novi život. Ovdje, u Americi, Abigail. – Pogledah je tužno. – Sve ovo nisam predviđao kada si pristala da me pratiš. Nisam ni slutio da ću zauvijek biti odrezan od domovine. Zato ti želim reći da slobodno možeš izabrati povratak kući. Naš brod je dobar, posada također. Tilly te može vratiti u Englesku.

Ona mi čašu dotoči pivom.

– Brbljaš gluposti! Ja nisam više dijete koje želi samo sjaj i slavu. Za to ima u Engleskoj dovoljno žena. Već odavno sam se odlučila za tebe, Barnabas. Ako ti ostaneš, ostat ću i ja. I ne samo to, ostajem dobrovoljno. Naravno, bilo je zlo u močvari, ali u međuvremenu sam zavoljela ovu zemlju... premda kao i ti čeznem za dalekim zelenkastim bregovima.

Te sam noći još dugo ležao budan i razmišljao što treba učiniti. Mislio sam najviše o Abigail, za koju sam bio odgovoran. Moram se pobrinuti da bude zadovoljna. Padalo mi je mnogo toga na um, ali na najvažnije nisam mislio.

Učinila je to Lila.

U zoru sam bio u kabini, zauzet mapama. Svidio mi se kraj koji je Tempany izabrao, ali je to i Bradle znao. Morali smo računati na to da ćemo s njim imati teškoća. Zato sam naredio da se dignu jedra, kako bismo se vratili u sjeverni tjesnac. Tamo sam htio potražiti rijeku koju sam poznao s prijašnjih putovanja.

Dok sam promatrao mape, ude Lila u pratnji Johna Tillyja.

– Kapetane Sackett! – iznenada će Lila. – John Tilly se razumije u vjenčanja!

Vjerovao sam da nisam ograničen, ali ono što sam sada mislio bilo je više nego pogrešno.

– Lila, pronašli ste muža?

Ona pocrveni.

– Ni u kom slučaju nisam tako mislila! Mislila sam na vas i gospodicu Tempny!

– Dakle...! – U hipu sam se pribrao i nastavio: – Naravno... naravno, Lila! Mislio sam na toliko toga da...

– Podite k njoj i pitajte je – prekinula me – a mi ćemo u međuvremenu dogovoriti što valja uraditi.

* * *

Nad brodom su lebdjela tri galeba. Stajali smo pred Johnom Tillyjem, koji nas je vjenčavao. Pogledam Abigail, čija je kosa lelujala na vjetru. Bila je daleko od domovine. Otac joj je mrtav, a ona se udaje za čovjeka čija je budućnost vezana uz daleku, stranu, pustu zemlju.

Kad je kratki obred završio, Abigail i ja podosmo do ograde gornje palube. Čvrsto smo se držali za ruke i gledali preko vode. Naposljetku progovorim:

– Ovdje može biti samo naš prvi dom. Poslije ćemo poći do onih dalekih, modrih bregova i tamo izgraditi nov život. Treba nam mjesto kamo se možemo skloniti ako dođu kraljičini ljudi... a oni će doći!

Ove noći ostadosmo na palubi broda, koji je u međuvremenu prekršten. Odsad će se zvati »Abigail«.

* * *

Dobro je rekao Tom Watkins; strahovito je teško udomiti se u

stranoj zemlji. Uza sve to bio sam odgovoran za ljude i morao sam brinuti o njima.

Najveći je problem bila opskrba. Došli smo s bogatim zalihama, ali dokle će trajati? Znao sam dobro kako je vrijedna ova hrana iz domovine. Morali smo, dakle, štedjeti i dobro se opskrbiti za predstojeću, hladnu zimu. Divljači je bilo mnogo.

Odmah sam izradio plan za utvrđenje i pokazao ga Jublainu, Tillyju i drugima. Proveli smo manje promjene, a zatim ljudi odmah prionu poslu. Ja sam s Tomom i Pimom pošao u lov. Dva čovjeka ostavljena su kod čamca da love ribu.

Bilo nas je ukupno dvadeset i sedam muškaraca i dvije žene. Prehraniti toliko ljudi nije jednostavno.

Dani su brzo prolazili, jer smo imali mnogo posla. Krčili smo i pripremali zemlju, pa izgradili ogradu. Dopremili smo četiri topa i postavili ih na nasipe, a dva topa spašena s olupine na uzvišenje gdje smo gradili utvrdu.

Nismo vidjeli nijednog Indijanca, ali smo s vremena na vrijeme nailazili na njihove tragove, a dva puta u mraku opazili kanue kako brzo promiču rijekom.

– Ne vjerujem im. – reče mi Jublain. – Ako se ne varam, to su Chowanoke.

– Ništa ne znam o njima.

– Ni ja, ali služio sam s jednim od Laneovih vojnika. Nije o njima baš povoljno govorio. Bili su saveznici Wingine, poglavice s juga i ogorčenog neprijatelja bijelaca.

Bili smo zadovoljni što su nas Indijanci ostavljali na miru, iako sam želio s njima trgovati. Bilo mi je stalo da se najprije ovdje učvrstimo.

Napravio sam kartu kraja u kome smo se nalazili. Zapisao sam sve što sam znao o Indijancima i kakve smo tragove vidjeli.

— Što je s Potakom? Upoznao sam ga za vrijeme prijašnjeg putovanja. Pripadao je plemenu Eno, koje živi negdje u unutrašnjosti. Prošlo je otprilike godinu dana otako smo se posljednji put vidjeli. Bili smo prijatelji. Enoi su bili dobri lovci, odlični trgovci i brižni poljodjelci. Za onoga tko želi trgovati, najbolje je da to radi s Enoima.

Ribarila smo mnogo i uskoro smo imali veliku zalihu sušenih riba. Ubili smo i mnogo divljih golubova.

Kolibe smo izgradili unutar utvrde uz zid. Jednu za Abigail, mene i Lilu, nekoliko za skladišta oružja, mesa, žita, trgovačke robe, a za momke veliku baraku. Na »Abigail« smo ostavili posadu od sedam ljudi.

Jeli smo svi zajedno za stolom, jer nisam htio da se priča kako mi dobivamo bolju hranu od ostalih. Jednom, kada smo svi bili za stolom, objasnih situaciju:

— Uzvodno ima Indijanaca. Poznajem to pleme. Zovu ih Enoi. Nešto dalje žive Tuscarore, ali njih ne poznajem. Drugi ih se Indijanci boje i smatraju ih velikim ratnicima. U našoj blizini žive i Indijanci Chowanoke, ali je to pleme vrlo malo. S njima bismo možda mogli sklopiti savez za međusobnu zaštitu. Obavezno se klonite indijanskih žena. Možda bi netko od vas htio uzeti Indijanku za ženu, ali morate najprije poznavati njihov način života. Najprije valja razgovarati s djevojčinim ocem i dogovoriti se o daru kojeg ćete mu dati. Ima nas malo, pa moramo biti

oprezni u odnosima s ovim ljudima.

— Pa to su samo divljaci — zagunda Emden.

— Ljudi su kao ti i ja, imaju svoje običaje i navike koje su dobre za obje strane, i za njih i za nas. Ponašajte se, dakle, prema njima kao prema ravnopravnima.

Emden me mrzovoljno pogledao, ali nije više prigovarao. Ipak, njegovo me ponašanje uznemiravalo, pa sam o njemu razgovarao s Tillyjem i Jublainom.

— Da — potvrdi Jublain — Emden je mrzovoljan čovjek. Našao je nekoliko sebi nalik i oni neprekidno govore kako bi radije živjeli kao pirati. Ni najmanje ne sumnjam da će to pokušati ako pridobiju dovoljno ljudi.

Naša je utvrda bila na niskom uzviđenju, ali su oko brdašca rasla visoka stabla, pa se iz zaljeva nije vidjela. Na brdašcu smo posjekli sve drveće i žbunje, koje bi neprijatelju moglo poslužiti kao zaklon i tako stvoriti brisani prostor za naše oružje.

Neki od nas znali su baratati lukom i strijelom i sada smo se postepeno opet navikli na lov s njima. Mi iz Ferensa odrasli smo kao streličari, pa je svaki od nas odlično rukovao lukom i strijelom. Bilo nas je deset izvanrednih streličara, pa smo štedjeli olovo i prah i lovili samo lukom i strijelom.

* * *

Jednoga dana naidosmo na Indijance. Abigail je prva ugledala jednoga od njih kad je s Lilom na rubu šume skupljala travu. Bilo je mirno, toplo jutro. Pod drvećem na rubu močvare bijaše mračno i tajanstveno.

Najprije je Abigail opazila velikog aligatora. Bio je to golem stari momak, dug tri do tri i pol metra. Kad ga je ugledala, iz vode su mu virile samo oči i duga njuška, no odmah zatim s takvom se žurbom usmjerio prema obali da je Abigail odmah posumnjala kako želi nešto uhvatiti.

– Lila...

– I ja sam ga opazila.

Aligator je plivao prema ženama i Abigail se sagnula da digne komad drveta, kako bi ga bacila na njega i uplašila ga. Tada ugleda ruku... i ukoči se.

Pod niskim granama ležao je muškarac, čije je tijelo bilo užasno izranjavano i jako je krvarilo. Abigail se brzo ogleda, ali nije vidjela ništa što bi mogla upotrijebiti kao oružje. Onda uhvati ruku i povuče.

– Lila, pomogni mi! – Uspjelo joj je izvući tijelo ispod žubnja.

Lila krikne. Abigail još nikada nije čula takvu viku na velškom jeziku. Ispusti ruku i brzo otrči.

Aligator je izlazio iz vode, namamljen mirisom krvi.

Sada i Abigail počne vikati punim plućima.

Sustigao sam žene s isukanim mačem, jer sam očekivao Indijance ili Bradleove ljude. Jublain je bio nekoliko koraka iza mene, a nešto dalje je trčao Tom Watkins.

– Pazite, na rep! – uzviknem i pomislim: Gdje sam to čuo? Upozoravajući dodam: – Upotrijebit će ga da vas obori u vodu, ili da vam polomi noge!

Velika je životinja napokon izašla iz vode i promatrala nas lukavim crvenkastim očima. Širom je razjapila ralice i opet ih zaklopila.

Do nogu mi je ležao veliki komad strunutog drveta. Podignem ga i bacim aligatoru u glavu. Do-

bro sam gađao i pogodio. Životinja se povuče i nestade u vodi.

– Što je, Abby? – upitam.

– Ovdje je čovjek... i mislim da je još živ.

Podem do mjesta koje mi je pokazala prstom. Jublain, još s mačem u ruci, pride i stane pored mene.

Ranjenik je bio Indijanac kakvog još nisam vidio. Visok i savršeno građen muškarac. No rane na njegovom tijelu ukazivale su da je bio mučen nakon ranjavanja, a prije nego što je uspio pobjeći.

– Podite po ljude – naredim. – Neka ponesu nosiljku. Prenijet ćemo ga u utvrdu.

– Divljaka u našu utvrdu? – pobuni se Jublain. – Ako ostane živ, izdat će nas!

– Pokušat ćemo ga spasiti – rekoh odlučno. – On je nekako pobjegao neprijateljima i čini se da je daleko bježao. Ako netko u takvom stanju toliko podnese, zaveruje da ostane živ!

Indijanac je bio izgubio mnogo krvi, jer ga je jedna strijela pogodila u potiljak, a bio je udaren kijačom. Crna kosa bila mu je ulijepljena krvlju. Imao je i nekoliko manjih ozljeda. Kad smo ga oprali i očistili mu rane, razgovarao sam s njim koristeći ono nekoliko izraza jezika plemena Eno koje sam znao. Kako je promumljao nešto kao odgovor, smatrao sam da me razumije, pa nastavim:

– Barnabas. – Pokažem na sebe, zatim na Lilu, koja je stajala pored njega. – Li-la – izgovorim vrlo polako. Tada pokažem na njega i upitam: – Ti?

– Wa-ga-su. – Promatrao nas je oprezno poput životinje u stupici, ali nije pokazivao strah.

– Abigail i Lila – rekoše. – Budite oprezne. Mi smo stranci, a za njega su stranci isto što i neprijatelji. On ne zna kako je dospio ovamo i zašto ga pokušavamo izliječiti. Možda misli kako to radimo zato da ga možemo ponovo mučiti.

– Kakav je on Indijanac? – upita Lila. – Čini se da te razumije.

– Da. Riječ, dvije. Možda možemo od njega doznati nešto o predjelima što leže zapadnije. Mislim da nije iz ovih krajeva.

U sljedeća četiri dana samo sam jednom vidio Indijanca jer sam imao mnogo posla. Naši vrtovi su uspijevali i nadao sam se dobrom rodu. Dolazeća zima me brinula. Petog dana krenuh do Indijanca, a Jublain pode sa mnom. Dok smo promatrali ranjenika, počne govoriti, i to lošim španjolskim jezikom.

Kako je Jublain jednom bio španjolski zarobljenik, razumio ga je dosta dobro.

– On je Catawba – preveđe Jublain. – Ne znam to pleme. – Slušao ga je još jedno vrijeme. – Sa zapada je. S područja bregova.

– Ah! – Obradovao sam se. – Pitaj ga o bregovima.

– Čudi se da razumijete nešto njegovog jezika.

– Reci mu da sam jednom bio prijatelj Indijanca iz plemena Eno, imenom Potaka.

Indijanac me pogleda nekoliko puta dok mu je Jublain objašnjavao kako sam se tada sprijateljio s Potakom da bih s njim trgovao.

– Reci mu da smo i njegovi prijatelji i da bismo htjeli biti prijatelji njegovog plemena. Kad mu bude bolje, pomoći ćemo mu da se vrati u svoje pleme ako to želi.

Od tog vremena sjedio sam češće kraj Indijanca i učio njegov

jezik. On je pak učio engleski. Kad je prizdravio, proveo sam ga kroz našu utvrdu. Wagasu je sve pogledao, ali najviše ga se dojmio top.

– Jaki pucanj! – uzviknu.

– Da. – Pokazao sam mu nekoliko topovskih kugli, ali to nije učinilo toliko utisak na njega.

– Preveliko za čovjeka – reče.

Imao je pravo, no objasnio sam mu da se takvi topovi upotrebljavaju protiv utvrda i brodova. Na njegovo pitanje zašto onda imamo takav top u utvrdi, odgovorio sam da se ovdje mogu pojaviti brodovi, posade kojih nam nisu naklonjene.

– Jednog dana ću živjeti u bregovima, Wagasu – rekoše.

– To dobro. Ja tebi pokazati.

Crtao je po pijesku da mi pokaže gdje se nalazi njegov kraj i koje ga rijeke omeđuju. Pokazao mi je i staze koje koriste Indijanci. Tako smo postepeno učili jezik jedan od drugoga. Rekao mi je da će ga njegovi neprijatelji tražiti, a možda već vrebaju negdje u žbunju.

– Tuscarore ... ima ih mnogo... veliki ratnici!

– Kod nas si siguran – umirih ga.

Postepeno sam doznao njegovu priču. Zarobili su ga dok je bio u lovu. Tri dana su ga mučili, a zatim vezali uz lomaču da bi ga spalili. Nekako je uspio prstima dogurati upaljenu granu do vezova na nozi, a kad su mu noge bile slobodne, nekako se oslobodio i vezova na ruci. Zatim je jednostavno skočio kroz plamen i otrčao u šumu. Gornili su ga, ali im je pobjegao. No ranjen, bolestan i iznemogao pao je na rubu močvare, gdje smo ga pronašli upravo kad ga je aligator htio napasti.

VI

Noću smo zatvarali velika i mala vrata utvrde, a na nasipima patrolirala su dva stražara. S posadom na »Abigail«, gdje su noću također stražarili, dogovorili smo signale upozorenja.

Svake noći stražario je drugi. Ovu sam službu prepustio Jublainu, Burkeu i Sakimu.

Jedne noći Pim me probudi malo iza ponoći.

– Barnabas, možete li poći sa mnom?

Odmah sam bio budan.

– Što je?

– Ne znam, ali najbolje da pođete sa mnom.

Pim nestane, a ja ustanem i brzo se odijem.

– Što se događa, Barnabas? – upita me Abigail, koja se također probudila.

– Ne znam, ali bojim se da će biti neprilika. Pim se ne zbunjuje lako.

Opasao sam se remenom s pištoljima, uzeo mač i dohvatio pušku, pa izidem u tamu.

Kad sam se popeo ljestvama na nasip, pored mene pojavi se stražar. Bio je to Nad Tanner, dobar i snažan momak s Newfoundlanda.

– Tamo su, kapetane – šapne mi. – Mislim da ih je mnogo...

– Ostari na straži.

Pošao sam stazom ispod nasipa do drugog stražara. Bio je to Pim Burke.

– Tanner misli da ih ima mnogo. Što misliš ti, Pim?

– Isto to. Svi se motaju ispod napisa. Nešto smjeraju, kapetane.

Oslušnuo sam, pa sam čuo kako se ljudi kreću. Međutim nisam mogao pogoditi što namjeravaju.

– Pim rekoš – sidi i probudi šestoricu dobrih momaka. Ostali neka i dalje spavaju, jer će sutrašnji dan biti dug i težak.

Ljudi su se popeli ljestvama. Napregnuto sam osluškivao dok opet nisam čuo neke pokrete, a onda tiho upitam na narječju Catawba:

– Mi smo budni – rekoš. – Ne želimo neprilike. Ako želite razgovarati, dođite danju. Dodete li noću, moramo vas smatrati neprijateljima!

Opet tišina. Onda jedan glas reče:

– Predajte nam Catawbu. On pripada nama.

– On pripada samo sebi, ni vama ni nama.

– Pošaljite ga van, pa ćemo otići.

– On je dobar čovjek. Došao je u naše naselje da od nas zatraži zaštitu pa ga nećemo poslati protiv njegove volje.

– Onda ćemo ga sami uzeti. To kažem ja, Naguska!

– Pripadaš plemenu Tuscarara?

– Da.

– Tuscarare su ponosni ljudi i hrabri ratnici. Ja sam Englez, a mi ne izdajemo ljude koji su kod nas potražili zaklon.

– Zato ćete svi umrijeti!

Strahovito smo se iznenadili kad je nastavio engleski.

– Vi Englezi ste slabići koji s onu stranu velike vode o nama pričate laži. Malen ste narod, ne znate loviti pa nemate krzna, a nemate ni velikog drveća. Imate samo velike kanue i pohlepu za stvarima koje pripadaju drugima!

– Govoriš engleski?

– Otac mi je bio Englez. Naučio me mnogim riječima prije nego što sam spoznao da je slabić. Nije

bio ratnik, ni lovac. Nije znao ništa... ništa što bi odlikovalo čovjeka.

– U našoj zemlji nema mnogo ratnika. Divljači ima vrlo malo, pa nema ni lovaca toliko koliko ovdje. Što nam je god potrebno dobijamo robnom razmjenom.

– Pah, bapska su posla! Ratnik uzima što mu je potrebno.

– Tko je bio tvoj otac?

– Nitko i ništa. Znao je samo črčkati znakove po papiru, ili po kori, prema tome što je imao. Rekao mi je da su to čarolije i zato nismo ništa spalili. Ništa mu nije koristilo.

– Umro je?

– Odavno. I dobro da je tako. Za mene bi bila velika sramota kad ne bih imao drugog oca.

– Dodi k nama danju, pa ćemo razgovarati, Naguska.

– Dotle ćete svi biti mrtvi, ili naši zarobljenici, kako biste umrli na lomači.

– Rekao si da je tvoj otac črčkao znakove po papiru i kori. Imaš li takav papir ili koru? Želio bih to vidjeti.

– Imam. Znam gdje su skrivene. Moj je otac bio slabić i zato su ga svi ismijavali. Nije znao čak ni upotrebljavati oružje. Zanimalo ga je samo ono što je mogao načrčkati.

Začuo sam niz čudnovatih zvukova i pokušao ih razaznati. Na poslijetku shvatim odakle potječu.

Ljestve! Imaju ljestve! Na raznim mjestima nasipa bilo je suhe trave i granja koje se moglo zapaliti. Izvadim iz jedne rupe takav svežanj i zapalim ga, pa podignem buktinju nad nasip.

Ugledam dvanaestak Indijanaca, oslikanih lica, koji su gledali prema meni. Zatim prislone ljestve, a jedna strijela poleti i

udari tik pored mene. Naciljam u grudi najbližeg ratnika i odapnem.

Onda su napali.

– Ljestve! – povičem kako bi svi znali što ih očekuje. Nikada još nisam čuo da Indijanci za napad koriste ljestve, ali Naguska nije bio čistokrvni Indijanac i zacijelo je mnogo naučio od oca bijelca.

Odjeknuše pucnji. Netko visoko baci zapaljeni svežanj, zatim još jedan. Dva su se Indijanca pokušala domoći ranjenika. Ljestve su bile prislonjene na zid sasvim blizu mene, i ja sam uhvatio gornji kraj i odgurnuo ih. Pale su na ogradu i jedan se Indijanac stropoštao. Drugi se našao preda mnom i ja mu zabih mač u grudi.

Indijanci su se penjali, no svi su moji ljudi bili upozoreni i napad je suzbijen.

– Više svežnjeva – viknem. – Ne dopustite da pobjegnu s ljestvama!

Odjeknu još nekoliko hitaca, zatim nastade tišina.

Oko nas je bila baršunasta tamna noć. S mora je puhao slab vjetar. Mirisalo je po izgorjelom drveću, travi i pušćanom prahu. Zatim mi do nosnica dopre nov miris. Svježa kava! Neki ljudi još nikada u životu nisu okusili kavu, jer je ovo piće u Engleskoj bilo novost. Abigail je poznavala kavu s putovanja po Crvenom moru i Indijskom oceanu i sada je za svakoga od nas skuhalo po šalicu tog napitka.

Pridu mi Jublain i Pim, a prvi upita:

– Hoće li još jednom napasti?

– Ne znam. Pokušaj s ljestvama nije uspio samo zato što smo bili budni, ali Indijanci će pomisliti da su im čarolije bile loše.

Napad je trajao samo nekoliko minuta i sada je sve bilo mirno. Popili smo kavu i zatim je većina opet otišla spavati.

Svaki dan bijaše radni. Wa-ga-su je vrlo brzo shvaćao i poma-gao nam. I mi smo učili od njega. Pokazao nam je mjesta na kojima su se mogli naći orasi, jagode i je-stivo korijenje. John Tilly, koji je zapovijedao brodom, plovio je čam-ćem po tjesnacu tražeći školjke i loveći ribu.

Jednoga dana ugledah Watkinsa kako mi prilazi uznemirena po-gleda.

— Barnabas — prošapće da ne bi uzbudio druge — Tilly se vraća... i to strahovito brzo!

Požurili smo do rijeke i dočekali Tillyja.

— Brod pred obalom! — kratko izvijesti John. — Opazio sam ga dalekozorom. To je »Jolly Jack« iz Londona.

Nick Bradle, moj smrtni neprija-telj se vratio! Jednom me već uhva-tio, a nekoliko puta pokušao ubiti. Ubio je i Abigailinog oca.

Bradleov brod nije bio osobito velik, ali bijaše dobro naoružan i nevjerojatno pokretan. Imao je i veliku posadu, vjerojatno tri puta brojniju od naše. Zapovijedio sam Tillyju neka dovede brod i pri-premi se za borbu. U utvrdi smo imali šest topova. Sve smo ih usm-jerili prema rijeci, a za slučaj na-pada s kopna zadržali smo samo tri okretna topa i naše lako va-treno oružje.

Abigail, koja je bila blijeda i ustrašena, rekoh:

— Ne brini, izaci ćemo s njima na kraj.

— Ne mislim na sebe, ali ni samo na tebe. Mislim na našega sina...

— Sina? — ponovi i glupo je po-gledam. — Što si rekla? Našega sina?

Posljednje sam riječi vjerojatno vikao, jer su se ljudi za topovima okrenuli prema nama. Kada su shvatili, izbi glasno odobravanje.

— Kapetane — obavijesti me Jublain — dolaze!

Iznad zelene šume ugledamo jar-bole, a zatim jednu prečku.

— Tom! — viknuh Watkinsu. — Pali! Samo tvoj top!

Watkins odmah prinese zapa-ljenu baklju upaljaču i sekundu za-tim top bljunu vatru i dim. Zbog povratnog udara gotovo je iskočio s postolja. Vidjeli smo kako je ku-gla pogodila kosnik, a zatim se iverje razletjelo na sve strane. Kos-nik se nakrivio i visio samo na konopima.

Topnici na »Abigail« ovaj su hi-tac shvatili kao znak da počnu pu-cati. Bočna vatra iz četiri topa zah-vati »Jolly Jack« sprijeda, a kad se brod okrenuo bočnom stranom prema nama, kako bi pucao, ispa-lili smo i ostale topove sekundu prije njih.

Bili smo u prednosti, jer je Bradle zacijelo vidio samo »Abi-gail«, a ništa nije znao o utvrdi. Ako je i znao da postoji utvrda, nije računao s tim da smo naoru-žani topovima.

Prvi Watkinsov hitac iznenadio je »Jolly Jack« i tako dao priliku »Abigail« da ispali topove.

Sunčano jutro bilo je razderano grmljavinom topova. Prije nego što je dim baruta zamračio prizor, vi-dio sam kako je velik dio gornje palube »Jolly Jacka« uništen. Još je jedno poderano. Druge su kugle

pale u vodu. Veliki oblaci dima navirali su iz topova s objiju strana, a crvene munje iz otvora bile su popraćene gromovitim praskom.

Ljudi su vikali, iverje je letjelo zrakom, a onda iznenada topovi umuknu. Uslijedila je nevjerojatna tišina, a zatim je razbije zapomagajuće ranjenika, stenjanje, dozivi za pomoć...

Naša masivna kapija bila je potpuno uništena. Jedan top je zbačen s postolja. Abigail i Lila bile su nagute nad nekim čovjekom na tlu. Otkrio sam još jednog ranjenika i obavijestio žene. Dotrčale su čim su pregledale prvog ranjenika. Dvojici momaka pomagali su sići niz ljestve. Obojica su bila ranjena. Treći se momak vlastitom snagom spuštao niz ljestve, no jedna mu je ruka nepokretno visila uz tijelo.

Kroz dim sam mogao vidjeti vrhove jarbola »Abigail«, a kada se dim razrijedio, zapazih dvije rupe u trupu. Možda ih je i više, pomislim. Neki su ljudi radili na palubi. Znači, bar je dio posade preživio paljbu.

Jublain mi pride i izvijesti:

– Dva mrtva, Barnabas, i sedam ranjenih. Jedan od njih teško. – Pokaže na kapiju i nastavi: – Već sam naredio da je poprave. Mora se raditi brzo... za slučaj ako se vrati. Mislim da je »Abigail« u vrlo lošem stanju.

Jeremy Ring se upravo penjao uz ljestve, pa mu reko:

– Povedi Wagasua, Jeremy. On te vjerojatno može dovesti do nekog mjesta u močvari odakle ćeš vidjeti »Jolly Jack«. Ponesi dalekozor. Zanima me kako brod sada izgleda. Pazite da vas ne opaze.

Dalekozorom sam promatrao »Abigail«. Ono što sam vidio presiječe mi srce.

jedim. – Dva topnika neka ostanu tamo i neka budu spremni, a ostali neka pomognu oko kapije!

Sišao sam niz ljestve i pošao u zajedničku prostoriju. Sakim je pomagao Lili.

Ruka jednog čovjeka bila je već povezana i stavljena u udloge. Čovjek pored njega, s čašom piva u ruci, nasmije se i reče:

– Prokleta dobra barka, kapetane!

Jedini teški ranjenik bio je jedan mladić. Krhotina granate pogodila ga je u vrat, a druga ušla u nadkoljenicu. Čovjek je izgubio mnogo krvi. Pogledao me i rekao:

– Žao mi je.

– Žao? Držao si se hrabro! – odgovorim. – Sakim će se brinuti o tebi.

Jelo je bilo upravo doneseno na stol kada stiže glasnik s »Abigail«. Rupa u trupu bila je privremeno popravljena, voda ispumpana, no bit će potreban temeljit popravak, da bi brod bio osposobljen za more.

Sjedio sam s Abigail u kabini kad se vratio Pim i javio da »Jolly Jack« nije prošla tako loše. Završio je izvještaj riječima:

– Vidjeli smo kako pokapaju tri mrtvaca – zastane i popi malo piva, što mu ga je ponudila Abigail.

– Razmišljam zna li Bradle da je voda u tjesnacu plitka. Možda će se nasukati.

– Nadajmo se da neće – reko.

– Bilo bi mi milije kada bi otplovio odande.

– I ja sam to pomislio – Pim me pogleda. – Imate li namjeru ostati ovdje, kapetane – upita.

– Na proljeće namjeravam u bregove.

– Svi ljudi neće poći, Barnabas – nastavi on mirno. – Već se priča o tome. Neki misle da bismo

s »Abigail« opet trebali poći na pirateriju, nekolicina je za trgovinu, ali većina je nemirna.

Nije to bilo teško razumjeti. Ljudi su daleko od sebi sličnih, a osim »Jolly Jack« nismo vidjeli nijedan brod.

– Tko je vođa ljudi koji bi htjeli na pirateriju? – upitam.

– Jonahan Delve.

Bio je to divlji borac i izvanredan topnik, krupna muškarčina crne brade i uvijek budna pogleda.

– Već je dva puta tražio čamac od mene, zbog tobožnjeg izviđanja. Nešto smjera, Barnabas. Promatrao sam ga i pažljivo slušao. Mislim da je već bio u ovom kraju.

– Koliko ljudi želi s njim?

– Petorica, možda i više. Kako rekoh, ljudi su nemirni. – Ušuti, otpije još malo piva, pa doda: – Delve je već došao k meni s jednim prijedlogom. Pitao me da li sam čuo za čovjeka imenom Chantry.

– Chantry?

– Da. Vjerojatno o njemu još niste ništa čuli, jer ste živjeli u Ferenisu, ali na obali oko Bristola o njemu se mnogo govorilo. Ponajviše u krčmama. Ali kao da je oviđen nekom tajnom. Prema pričanju bio je Irac, vičan oružju, ali se bavio trgovinom. Uložio je mnogo novca za putovanje u Ameriku i otplovio.

– Gdje je sada?

– Indijanci su napali dio njegove posade dok se opskrbljivala vodom. Chantry je navodno poginuo, a brod je opet otplovio. Međutim, Chantry nije bio mrtav.

– I?

– Pojavio se opet u Bristolu s vlastitim brodom, ali nitko nije znao kako je došao do broda i posade. Istovario je nekoliko brods-kih jarbola, biserje i suhu ribu, ali kada je brod isplovio iz luke, još je

duboko gazio. Ostalo je puno priča, znate i sami kako je to po lučkim krčmama. Da li je Chantry imao blago na brodu? Kako je došao do posade? Otkud mu brod i blago? Gdje je bio cijelo to vrijeme? – Pim opet otpije malo piva. – Slijedeće što se o njemu čulo bilo je da se iskrcao u zapadnoj Irskoj. Navodno su tamo on i ona djevojka živjeli kao kraljevi.

– Djevojka?

– Govori se da se oženio. Neki ljudi tvrde da je djevojka Španjolka i izvanredno lijepa.

– Sretan čovjek. Golemo bogatstvo i prekrasna žena.

– Da – reče Pim – takvu bih sreću i ja želio! Ali nije to sve, kape-tane. Pronosile su se tada mnoge priče, a neke su dospjele do Delvea. Navodno Chantry je opljačkao neki španjolski brod koji je prevozio veliko blago. Jedni tvrde da je zarobio brod, drugi kažu da ga je našao napuštenog, i da je samo ona ljepotica bila na brodu. Chantry je zaplijenio cijeli tovar blaga.

– Dobra priča.

– Da. Delveu se u priči najviše svidjelo to da je Chantry samo mali dio blaga prenio u Englesku, jer mu brod nije bio dovoljno velik da bi sve prevezao. Najveći dio blaga ostao je u utrobi onoga broda!

– A gdje je taj drugi brod?

– Nasukao se pred jednim otokom i potonuo. Treba ga samo pronaći i uspraviti.

– Koliko je vremena prošlo od tada?

– Ne znam. Mnogo... dvadesetak godina. Međutim, u svemu tome najvažnije je to što Delve misli kako je brod negdje u ovom kraju. Svi opisi koje je čuo, ukazuju na to. Bilo je riječi o priobalnim otocima i tjesnacima u koje utječe nekoliko rijeka.

Slegnuh ramenima.

– Cijela obala ovdje izgleda ovako, Pim. Na milje daleko.

Odjednom se sjetih brodske olupine na kojoj sam jednom našao zaklon. Bio je to brod koji je gotovo potpuno utonuo u pijesak na obali jednog riječnog ušća. Dosad je mogao već potpuno potonuti, ili biti izbačen na otvoreno more. O tome, međutim, radije nisam ništa rekao.

– Naredi da dvojica neprekidno promatraju „Jolly Jack“, Pim. Svaki pokret treba odmah javiti.

Razmišljao sam o Delveu. Predobro sam poznavao zamamni izazov zlata, ali nisam mogao dopustiti da izgubim sve za borbu sposobne ljude i ostanem bez obrane. Razgovarao sam o tome s Jublainom, koji je također čuo o tim pričama, i on se suglasio sa mnom.

Te je večeri „Jolly Jack“ odjedrio na naše veliko zadovoljstvo.

* * *

Delve je svoju priču proširio među ljude i jednog se jutra pojavio s još trojicom. Nasmiješio se posprdno i ne okolišući rekao:

– Čuli smo da je ovdje u blizini potonuo brod pun blaga. Želimo ga potražiti.

– Ja ništa ne znam o takvom brodu.

Jeremy i Jublain mi pridu i stanu pored mene.

– Možda imate razloga zašto nam o tome ništa ne govorite – reče Delve i pogleda druge. – Pa, možda ćemo sami poći tražiti blago? – Gledao me prodorno svojim malim očima. – Kao da nas želite u tome spriječiti?

– Zašto bih? Samo idite! Imate moju dozvolu, ako vam je uopće potrebna. Samo... tko sada ode, neka se ne vraća!

Delve se tiho nasmije.

– Tako, dakle? Pa, mislim da se nećemo vratiti. Hoćete li nam dati i namirnice, kapetane?

– Hoću, ali samo za šest dana. Nakon toga sami ćete se brinuti o sebi. Dat ću vam i puške i deset metaka po čovjeku. Nakon toga ne želim više vidjeti ni jednog od vas.

– Pogledah ga i nastavih: – Sada morate odlučiti. Možete krenuti odmah... i nikada se više vratiti... ili ostanite ovdje. Došli ste s nama i znali ste točno što očekujemo. Sada ste nanjušili zlato, pa nas ostavijate na cjedilu. Pa, idite! S moje strane... do vraga!

– Preljep govor za čovjeka koji će uskoro ostaniti sasvim sam! – reče Delve.

– Neće – progovori Jublain. – Ja ću ostaniti s njim.

– I ja! – doda Jeremy.

– Onda ste glupani! – reče Delve. – Osim vas jedva da će se naći tko tako glup kao vi.

– Možda ima više vjernih ljudi nego što misliš!

Ugledam kolebanje u njegovim očima, ali lice mu brzo opet poprimi podrugljiv izraz.

– Pa, ako ne bude zlata, možemo se pridružiti Nicku Bradleu!

– Zašto ne? – odgovorim kratko. – Na vješalima uvijek ima mjesta!

Okrenuli su se i pošli. Jublain je očito htio za njima, ali ga zadržim.

– Momka bi trebalo smaknuti! – bjesnio je Jublain.

– To je točno – potvrdim – ali ovo je dobar trenutak da se oslobodimo podstrekača nemira.

Odmah sam poduzeo odgovarajuće korake. Naredio sam da se napune pištolji i jedna puška i to sam oružje držao spremno. Zatim predložim Jublainu, Jeremyju i Pimu da budu u blizini.

Delve i dvanestak ljudi izidu iz utvrde i krenu prema rubu šume. Vrlo su živo razgovarali.

Poslao sam Pima na »Abigail« da obavijesti Tillyja što se dogodilo i naredi da na brod ne smije nitko tko ne predoči moje pismeno odobrenje. Tilly će ovu mjeru već razumjeti, u to sam bio uvjeren.

Nakon jednog sata vratio se Pim i javio:

– Tilly će bezuvjetno biti uz nas, kao i čitava posada.

– Dobro. Sada ćemo zatvoriti kapiju i postaviti stražu na ogradi.

Nakon nekog vremena vratila se skupina koju je predvodio Delve. Kada su vidjeli zatvorenu kapiju, bili su iznenađeni.

– No ljudi, što je? – doviknem im.

– Otvorite kapiju! – viknu Delve. – Došli smo po naše stvari.

– Dobit ćete što sam vam obećao, iako mislim da je pothvat u koji se upuštate besmislen.

Spustili smo svežanj s oružjem i namirnicama. Otišli su ljutito gundajući.

Neke sam od njih bez razmišljanja mogao otpisati, ali bilo je među njima i dobrih ljudi koji su bili zavedeni pričom o blagu. Mi ostali stajali smo na nasipu svjesni da nas je premalo za obranu protiv jakog napada kao što je bio Bradleov. Morao sam misliti i na to da moramo izdržati i zimu prije nego što krenemo prema bregovima.

* * *

Slijedećih sam dana mnogo razmišljao o tome što da uradim i na posljetku odlučio da još jednom isplovimo. Razgovarao sam o tome s Tillyjem, Jublainom, Jeremyjem i Pimom. Razmatrali smo različite prijedloge kamo bismo mogli ići, a onda sam ja predložio:

– Najbolje da otplovimo najprije na Azore. Put je dulji ali i topliji. Odande možemo ploviti za Irsku i tamo prodati robu.

Bilo je još mnogo posla. »Abigail« je popravljena i osposobljena za plovidbu. Prionuli smo poslu da smjestimo tovar: stabla za jarbole, šindru, potašu, krzno i kožu koje smo sakupili i skromnu zalihi školjki za svježu vodu. Hrane smo imali više nego nam je bilo potrebno, pa smo iskopali u zemlji duboke jame i sklonili zalihe koje su trajnije, uglavnom orahe.

Kad smo sve poslove završili, otisnuli smo se i podigli samo onoliko jedara koliko je bilo potrebno da nas vjetar nosi niz rijeku. Još sam se jednom osvrnuo. Utvrđenje je stajalo nijemo i napušteno na brežuljku. Wagasu je stajao pored mene. Razmišljao sam što sada misli i osjeća ovaj snažni, mirni divljak dok plovi na brodu preko mora... prema zemlji koju još nikada nije vidio.

– Vratit ćemo se, Wagasu – rekoh.

Nije odgovorio. Samo je promatrao obalu koja bijaše sve dalje. Ovo ovdje zapravo i nije njegova domovina, ali je zemlja koju poznaje i odavde se mogao vratiti svom narodu.

* * *

Prošli su mjeseci prije nego što smo se vratili u Ameriku. Iza nas je ostao put pun pustolovina. U blizini Azora sretno smo izbjegli susret sa španjolskim ratnim brodovima. Kad smo se približili luci Falmouth, engleski obalni brodovi podvrgli su nas strogoj kontroli, koja je dobro prošla. U Falmouthu sam prodao robu uz veliku dobit i opskrbio se novim zaliham.

Voda rijeke Chowan bila je tamna. Šume i močvare su već bile u sjeni. U slabom svjetlu mogao se nazrijeti goli brijeg, na kome je nekada stajala naša utvrda. Sve što smo tada s mnogo ljubavi i napore izgradili, nestalo je. Izgorjelo.

– Vidiš li što, Jeremy? – upitam Ringa koji je dalekozorom promatrao šumu i ušće rijeke.

Abby je stajala pored mene. Bila je u visokoj trudnoći. S druge strane stajao je John Tilly. Bio je miran i ozbiljan, ali i zabrinut, jer nije odobravao naš postupak.

– Onda mi Jublain reče kako više ne bi želio da se sretne sa divljacima.

– Žao mi je, ali više nećeš moći računati na mene, Barnabas.

To sam mogao shvatiti, pa mu nisam predbacivao. Za njega je bilo drugih mjesta, s drugačijom klimom. Donekle mi je to bilo i drago, jer sam želio imati dobrog prijatelja koji zna gdje smo i što radimo. Tako sam odlučio da brod prepustim Tillyju, pa da se Jublain s njim vrati u Evropu, ili do francuskih otoka na sjeveru.

Pimmerton Burke, Tom Watkins i Jeremy Ring htjeli su poći sa mnom, a za to su se odlučili još neki. Jublain mi obeća da će se vratiti kad brod ponovo doplovi s novim tovarom zaliha.

Pošto smo pregledali brežuljak, vratili smo se na brod i sjeli za stol. Razgovarali smo o prošlosti i budućnosti, ali je svaki od nas pokušao potisnuti misli o skorom rastanku.

Mene je, a ništa manje ni Abby, kopkalo da napokon zademo za one daleke modre bregove, nademo novu zemlju i tamo obradimo tlo. Zemlja iza bregova nepre-

kidan je san i izazov, a svakom su pokoljenju takvi sni i izazovi potrebni.

Što nas je tjeralo jače nego druge da ponovo preplovimo ocean? Zašto je Pim htio s nama, a Jublain ne? Zašto Jeremy, a ne i John? Odakle tako različite odluke? Na ova pitanja vjerojatno neću nikada naći zadovoljavajuće odgovore.

U Falmouthu bijasmo kupili tri lagana, ali solidna čamca i sada smo njima krenuli onom nešto većom rijekom prema jugu.

Mnogo sam vremena proveo s Wagasuom, koji nas je vodio. U međuvremenu se naučio bolje snalaziti na mojim kartama i sada bi me povremeno upozorio na promjene ili na mjesta koja su bila pogrešno ucrtana.

U prvom čamcu su se osim Wagasua i mene nalazili još Abby, Lila, Sakim, Pim i Tom, a u drugom su bili Tim Glasco, vrlo snažan i čvrst mladić, plav i uvijek veseo, po zanimanju putujući kovač, John Guill, koji je u Engleskoj bio sluga na jednom velikom imanju, Kane O'Hara, bivši vojnik, Peter Fitch, mršavi neumorni momak koji je na brodu služio kao tesar, Mathew Slater, farmer, Barry Magill, bačvar te Jeremy.

Nismo naišli na Indijance, ali ni na divljač. Čamci su polako plovili uz rijeku i mi smo se, ovisno o mogućnosti, držali plitke vode uz obalu, gdje struja nije bila tako jaka.

Svaki je od nas morao veslati. Samo je Wagasu, koji je stajao na pramcu prvoga čamca, bio oslobođen te dužnosti jer je pažnju morao usmjeriti na rijeku i njene obale.

Prvoga smo dana prešli prema mojim računima oko petnaest kilo-

metara. U sumrak je Kane O'Hara uhvatio divljač, a Sakim ulovio veliku ribu. Zaustavili smo se na jednom otoku i zapalili dobro zaštićenu vatru.

Slijedećeg smo dana rano krenuli. Mogli smo upotrijebiti jedra, pa smo bili oslobođeni teškog veslanja, mada smo i tako napredovali sporo.

* * *

Prolazili su dani. Rijeka je postajala sve uža, voda bistrija. Lovili smo lukom i strijelom, pa smo ubili mnogo divljih purana, a povremeno i divljači.

Svi smo se postepeno promijenili. Postali smo bolji lovci, snažniji i sigurniji.

Pri zalasku sunca desetog dana pride mi Lila i reče:

– Morat ćemo se uskoro zaustaviti. Ne vjerujem da imamo još mnogo vremena.

– Ima pravo – reče Sakim, koji je imao medicinskog znanja. – Mislim, sljedećeg tjedna.

Pogledam prema zapadu, gdje su se nalazili modri bregovi, i pokušam procijeniti udaljenost. Ako rijeka nema prejake okuke, i ako voda ostane mirna i ako nema vodopada... bismo li mogli stići do tih bregova za dva tjedna?

Lila se vratila ka Abigail, a ja sam pregledao logor. Kada sam Wagasuu spomenuo ta dva tjedna, on zakima glavom i reče:

– Mnogo više. Zima je na pragu, na rijekama mnogo leda, padat će snijeg. Bit će najbolje da ostanete kod mog plemena. Catawbasi su dobri poljoprivrednici. Mnogo žita. Ostanite kod nas.

Putovanje rijekom bilo je očaravajuće. Izmjenično smo plovili uz jednu ili drugu obalu, ovisno o tome gdje je struja bila slabija. Če-

sto smo vidjeli divljač kako pliva rijekom. Lovili smo divlje purane, a jednom čak ulovili medvjeda. Vidjeli smo samo nekoliko Indijanaca.

Od Wagasua sam učio o ljekovitom i jestivom bilju i saznao mnogo o Indijancima. Catawbasi i Cherokee bili su stari neprijatelji. Prema plemenskim legendama oba su plemena došla sa sjevera, ali mnogo ranije nego što je u njihovu zemlju došao bijeli čovjek.

– Vraški dugo traje – reče mi jednog dana Peter Fitch. – Nisam mislio da je tako daleko a niti to da na svijetu još ima toliko prazne zemlje!

– Tvrde da iza onih bregova ima još mnogo više zemlje – pridruži se Slater.

Odjednom me Fitch uhvati za ruku i usklikne:

– Kapetane, što je ono?

Tog smo jutra logorovali ispod visokih stabala. Iza stabala, na širokoj ravnoj obali, pružala se velika ravnica. A tamo je ležala golema, dlakava živina, crni monsturni. Dok smo je promatrali, ustala je. Široka, pljosnata, kudrava glava bila je okrenuta prema nama, a duga brada gotovo je dodirivala tlo.

Odjednom se pojavilo još takvih životinja.

Wagasu mi pride.

– Dobro meso – reče. – I dobra koža. Hoćeš li ubiti jednu?

O tome sam morao dobro razmisliti. Vidio sam u životu mnogo goveda, ali nikada takvog orijaša. Sumnjao sam da bi za takvu živinu bila dovoljna samo jedna kugla. Međutim, Wagasu mi je tvrdio da Indijanci takve životinje često ubijaju strijelama, a povremeno i kopljima, pa sam se dao nagovoriti. Oslonim cijev puške na jednu rašlju, pomno naciljam i opalim.

Životinja se i ne pomakne. Stajala je i promatrala me, a onda zakima glavom kao da se ljuti, ili kao da ju je moja kugla samo nadražila. Pim Burke i O'Hara su čuli hitac i sada se pojave među drvećem.

Velika životinja zakorači prema meni, ali iznenada poklekne prednjim nogama i sruši se. Ostale životinje nisu pobjegle. Očito još nikada nisu čuli pucanj puške, pa nisu shvatile kakva im opasnost prijeti.

Wagasu mi pokaže najbližu ženku, koja se tako okrenula da sam odlično mogao gadati na točku iza njene lijeve plečke. Kako je trebalo hraniti mnoga usta, opalio sam još jednom. I sa ovim sam hicem imao sreće, ali moram priznati da ni jedna životinja nije bila udaljenija od pedeset metara i da se nisu micale. No sada su ostale životinje vidjele da nešto nije u redu, pa su se povukle i odjurile preko savane.

Dozovem ostale ljude kako bismo životinje oderali i razrezali. Gnil i Slatte su bili stručnjaci, pa sam njima prepustio taj posao. Wagasu ih je savjetovao. Fitchu sam rekao da im pomogne, a Magilla sam poslao na rub šume da stražari.

Abby je ležala na slamarici u blizini logorske vatre. Sjeo sam uz nju i uhvatio je za ruku. Toga je jutro bila strahovito blijeda i to me plašilo. Vjerojatno je osjetila da sam zabrinut, jer mi je umirujući stegla ruku.

Watkins i Glasco su pecali, a Pim je popravljao užice koje je puklo kad smo prelazili neki vodopad. Tamo smo čamce morali prenijeti kopnom.

Odjednom Magill tiho zazviždi. Glasco i Watkins odmah dohvate

puške, Pim se zakloni iza debelog stabla, a Tom i ja požurimo kroz šumu. Ljudi koji su se bavili ubijanjem životinja napustili su posao i stajali spremni. Magill je u međuvremenu napunio pušku, Fitch je klečao iza mrtvog bika sa spremnom puškom.

Na vrhu malog uzvišenja, odakle smo prvi put opazili bizone, stajalo je nekoliko Indijanaca. Svaki je bio naoružan lukom, strijelama i kopljem. Tobolac sa strijelama visio im je preko lijevog ramena.

Dok smo ih promatrali, pojave se i drugi: jedan, dva, tri...tridesetak.

Mogli bismo ispaliti najviše tri, četiri hica prije nego što nas napadnu. Promatrali su nas, a i mi njih. Odjednom Wagasu zakorači naprijed i viknu nekoliko riječi na svom jeziku. Jedan od Indijanaca pride nekoliko koraka bliže i vrlo pažljivo ga promotri. Wagasu opet reče nešto i mahne Indijancima, neka se malo povuku, jer je smatrao da bi svaki slučajni pokret mogao izazvati pucnjavu koje bi posljedice bile kobne, pa im polako pride. Odjednom su se svi našli oko njega, mašući uzbuđeno. Izgledalo je da ga poznaju, ali nisam bio sasvim siguran u to. Onda se okrenuo i vratio k nama.

— Oni su iz mog plemena — reče, pa doda. — U lovu su za mesom, ali do sada nisu ubili nijednu životinju.

— Krava je za nas i kože obiju životinja, ali ne bih htio da tvoji suplemenici gladuju, pa mogu uzeti bika. — Otišao sam do mjesta gdje su bile životinje, objasnio Guillu, Slateru i Fitchu, pa dodao: — Mislim da ćemo dobiti nekoliko prijatelja.

Na Wagasuov poziv Indijanci se odmah bace na posao oko bika.

Uskoro zapucketaše vatre i počne se peći meso.

Lila mi pride i reče:

– Mislim da moramo ostati ovdje, Barnabas.

Ogledah se, zabrinut. Mali lug s gorostasnim stablima gdje smo izvukli čamce na obalu, bio je divno, mirno mjesto. Pogled odatle bio je dobar na sve strane. Bilo je vode i goriva. Pojava bizona govorila je o bogatstvu lovišta. Ako bi mi se uskoro imalo roditi dijete, onda neka to bude ovdje.

– Je li ovo tvoja domovina? – upitam Wagasua.

– Nije, ali moji ljudi su veliki lovci i litalice. Kreću se u velikom krugu.

– Vode li žene i djecu sobom?

– Da! – On pokaže prema jugozapadu. – Tamo su. Zatim doda: – Dao si im puno mesa. Zato su silno radosni.

– Ako su to tvoji ljudi, onda su i naši.

Ova primjedba mu se svidjela. On ponovi što je već jednom rekao: kako bi za nas bilo najbolje da prezimimo s njegovim plemenom.

– Ako se tvoji s tim suglase, Wagasu, dobro. No moramo naći neko mjesto u blizini bregova, u nekoj dolini u kojoj ima vode i drveća.

– Postoje mnoga, mnoga iza bregova.

– Kakvi ljudi tamo žive?

– Tamo love sva plemena, ali nijedno ne živi.

Vratili smo se zajedno u naš logor. Vatre su gorjele, a čamci su bili na sigurnom, na obali. Jedno je jedro bilo razapeto između stupova i služilo je Abigail kao sklonište. Sjeo sam pored nje i ispričao joj o susretu s Indijancima, koje još nije vidjela, i o tome da sam ubio

dva bizona. Poslije sam sjedio s ljudima oko logorske vatre i razgovarao o daljnjim planovima kad dotrči jedan Catawba vičući:

– Occaneeckee!

Trčao je k nama u cik-caku, pa sam vidio kako je jedna strelica projurila mimo njega. Odmah dohvatim pušku, okrenem se i opalim s boka na jednog napadača, također Indijanca. Bio je pogođen, ali nije usporio. Ispustio sam pušku i opalio iz revolvera. Ovog puta je pokleknuo.

Pucalo se na sve strane. Zatim su Catawbe napale neprijatelja s boka. Prisustvo ovih Indijanaca iznenadilo je napadače. Occaneecke su se razbježali. Jednim metkom iz drugog pištolja ubio sam još jednog od njih prije nego što su nestali među stablima.

Nabio sam pušku i pištolje, te pripremio nož i odmah smo pošli za njima. Nastavili smo ih goniti i povremeno bi došlo do borbe. Jedan od Indijanaca pade na mene kopljem. Izbjegao sam njegov udarac, skočio do njega i kundakom ga udario u lice. Indijanac se srušio. Začas se na svim stranama razbuktala divlja borba, ali kada sam vidio da su napadači naposljetku počeli bježati, doviknuo sam svojim ljudima:

– Natrag u logor! Hajdemo!

Polako smo se povukli do logora, jer nisam želio da trošimo snagu na trčanje šumom.

Guill se pojavio iz jednog žbuna u mojoj blizini, zatim nešto niže O'Hara, Glasco, Peter Fitch, Slater. Zabrinuto sam ih brojao i povremeno zastajkivao da im napunim puške. Magill je došao posljednji, krvareći iz posjekotina na licu.

Nedostajao je Jeremy. Kad sam upitao za njega, Pim reče:

– Ostao je u logoru.

– Nije došao...? – Nisam mogao vjerovati.

I Catawbe su se vratile. Zadali smo Occaneeckeeima težak udarac...pet mrtvih...a mi nismo imali gubitaka. Dvojica su Indijanaca bila ranjena, ali samo jedan ozbiljnije.

Occaneeckeei očito nisu ništa znali o prisustvu Catawba. Ta plemena su bili smrtni neprijatelji, Catawbe su bili divlji borci i njihov iznenadni napad spasio nam je živote.

– Htio bih vidjeti Ringa – rekoh.

Jeremy me čuo. Pride, duboko se pokloni i zamahne šeširom s perjanicom.

– Žalim što nisam mogao s vama – reče posprdom ozbiljnošću. – U uobičajenim okolnostima ništa me ne bi moglo spriječiti da budem s tobom rame uz rame, ali danas sam smatrao pametnijim da ostanem uz tvoju obitelj.

– Uz...moju obitelj? – ponovih glupo.

– Da. – Opet se nasmijulji. – Uz tvoju ženu...i tvoga sina!

VIII

Tako se moj sin rodio za vrijeme divlje borbe s Indijancima, na bizonom krznu pod jednim stablom uz rijeku, u dalekoj i pustoj zemlji. Nazvali smo ga Kin.

Abby je bila zdrava i snažna. Dobro je podnijela porod i smješkala mi se, ponosna što je rodila sina. Dogovorili smo se da mu drugo ime bude Ringo...po čovjeku, koji je s mačem u ruci, spremnim pištoljima i puškom stražario uz njih za slučaj da neki Indijanac prodre kroz naše redove i stigne u logor.

Kin Ring Sackett... Zvučalo je dobro.

Dva dana poslije rođenja moga sina napustili smo logor na rijeci i krenuli dalje. Putovali smo tri dana, ali voda je postojala sve plicā, jer kiše još nisu počele, pa smo bili primorani ući čamcima u jedan rukavac, izvući ih na obalu i sakriti ih u visokoj trstici. Na tom smo mjestu brižljivo sklonili i dio naših dobara. Ostatak smo morali nositi. Na sebe sam uzeo najteži teret. Koristili smo se starom trgovačkom stazom. Trgovce su najčešće ostavljali na miru, jer su njihovu robu svi željeli, ali uvijek je bilo i indijanskih odmetnika ili onih na ratnom pohodu koji se nisu toga pridržavali.

Naše putovanje kao da nije imalo kraja. Naposljetku smo dospjeli u zemlju Catawba, pošto smo jednim plicakom pregazili veliku rijeku. Obišli smo obronke bregova i Wagasu nas je odveo u malu dolinu. Strme padine nisu bile gusto pošumljene, a kroz livadu je tekla rijeka.

Abby stane pored mene i ogleda se.

Ovdje ćemo se zadržati – rekoh.

– Tu ćemo sagraditi i naš dom.

– Dom, Barnabas?

– Za neko vrijeme, Abby, samo za neko vrijeme. Još nas čekaju bregovi i zemlja iza njih.

Opet smo prionuli poslu. Obavljali smo stabla, stesali ih i izgradili nekoliko koliba, pa sve ogradili ogradom. Tom Watkins i Kane O'Hara odlazili su u šumu i lov. Ubili su i dva bizona. Meso smo osušili za zimu.

Gradevni radovi išli su lako pa smo, iako nas nije bilo mnogo, napredovali u podizanju utvrde. Imali smo i iskustva.

Kad je postalo hladnije, postavili smo zamke u bregovima.

Kin je iznenadujuće dobro napredovao i postao je snažan dječacić. Abby se mnogo bavila njime, a Lila se brinula za oboje.

* * *

Zima je polako prolazila. Zaleđeni izvori počeli su se otapati, led je nestajao s rijeka. Sakupili smo mnogo krzna i kože, među njima i četiri bizonske.

– Poći ćemo na obalu! – navijestim jednog dana.

– Budemo li imali sreće, zateći ćemo Tillyja na »Abigail«.

– Tko će ići? – upita Fitch. – A tko će ostati ovdje?

– Tko god želi može poći – odgovorim – do obale bismo morali brzo stići, no povratak će biti sporiji.

– Ja bih ostao ovdje – reče John Guill. – Našao sam zemlju koja mi se sviđa. Htio bih sagraditi kolibu i obrađivati vlastitu zemlju.

– Pogleda me. – Nikada nisam posjedovao zemlju, kapetane. Čitav sam život morao obrađivati tuđu. Tu je zemlja dobra. Htio bih vidjeti kako se ore, želim ovo zemaljsko blago osjetiti među prstima. Plodna zemlja donijet će dobar urod.

– Ja osjećam isto – pridruži mu se Slater. – Izabrao sam kvadratnu milju zemlje pored Johnove. I još uvijek ne mogu vjerovati. Prolazim kroz šumu, uz obale rijeka i gledam kako na grmovima rode bobe, a sa stabala padaju orasi... I, sve je to moje!

– Catawbe bi vam mogli mnogo pomoći – rekoh. – Vi ste farmeri, ali Indijanci poznaju ovu zemlju. Isplati se poslušati ih. Vjerujem da obojica znate više o zemljoradnji od Catawba, ali ono što će vam oni reći moglo bi biti važno. Učite od njih.

Guil potvrdi.

– Već sam razgovarao s njihovim poglavicama. Dogovorili smo se da im pet godina dajem trećinu uroda, a onda će zemlja pripasti meni. Isto je učinio i Slater.

Svi ostali željeli su poći do obale. Mnogo smo razgovarali o tome, ali sam noću ipak ležao budan i razmišljao da li je moja namjera dobra. Da riskiram tako dugi i mukotrpan put? Bila nam je potrebna promjena, a svi smo se veselili ponovnom susretu s brodom iz domovine.

I tako smo tri dana poslije tog razgovora krenuli.

* * *

Danima smo logorovali na obali, ali nismo opazili nikakav brod. Abby i ja šetali smo žalom i tražili predmete koje je more naplavilo. Bilo je očito da Indijanci već dugo nisu bili ovdje, jer smo našli jednu pletenku s dobrim konjakom, olupinu čamca za spasavanje, nekoliko zlatnika, pa čak i u pijesku poluzakopan kostur nekog čovjeka. Jednom smo našli tri kutije promoenih haljina. Ponijeli smo ih kako bismo ih sami upotrijebili ili darovali Catawbama.

Naše sumnje i brige svakim su danom bile sve veće, a onda smo...dvadeset i četvrtog dana pošto smo stigli na obalu...ugledali brod. Nije bio udaljeniji milju od obale i očito je tražio put prema jugu. Dugo sam ga promatrao, a zatim dalekozor predam Jeremyju.

– Britanski – reče nakon trena. – Pozovimo ga!

– Dobro. Ti ćeš s Pimom, O'Harrow i Magillom ostati u zaklonu. Peter i Sakim mogu ostati kod čamca, ali također skriveni. Ja ću s Watkinsom i Glasgowom otići na brod.

– I ja bih pošla – reče Abby. – Neka Kin jednom vidi pravi brod.

– Dobro – pristanem iako nerado.

Nabio sam pištolje i skrio ih pod odjeću, a nož zatakнем pod kožnu lovačku košulju. Mač sam zadržao oko pasa, a u ruci sam nosio pušku.

Brod se okrene i spusti čamac. Stajali smo na obali i čekali. U čamcu je bilo sedmoro ljudi. Zapo- vijedao im je snažan muškarac dobroćudnog lica.

– Kakav lijep pogled! – reče. – Kladim se, Englezi? Brodolomci, zar ne?

– Nismo brodolomci. Ovdje smo dobrovoljno i ne želimo na brod – odgovorim. – Imamo krzna za mi- jenjanje.

– Vlasnik našega broda želi da dođete na brod... kao njegovi gosti – doda brzo. – Nakon jeia možete se vratiti na obalu. – Radoznalo je promatrao obalu. – Ni uz najbolju volju ne mogu si protumačiti zašto vam se ovdje više sviđa nego u Engleskoj! – Oprezno se ogledavao. – Krzna rekoste? Pa, za to je naš kapetan pravi čovjek. Podite s nama! Večera nas već čeka. Kad vas je kapetan opazio dalekozorom, naredio je brodskom kuharu da pri- premi najbolje od najboljega. Žena! – rekao je. – Mnogo je vremena prošlo otkada nismo čuli šuškanje sukanja. I k tome još dvije tako dra- žesne žene!

Kad sam se ljestvama od užeta popeo na palubu, netko mi je od- mah htio oduzeti pušku.

– Zadržat ću je – rekoh odre- šito. – Na kopnu ima crvenoko- žaca, pirata.

u okolini bi moglo biti i prata.

Na palubi je stajao i jedan ori- jaš, koji reče.

– Ostavi to, Joshua! Ovaj je čov- jek gost na brodu, pa može zadr- žati oružje ako želi. – Pruži mi ru- četinu i predstavi se: – Kapetan Oldfast Wilson, vlasnik „Liona“ iz Portsmoutha! Tko ste vi?

– Barnes, a ovo je moja žena. Naseljenici smo – lagao sam a onda upitao: – To je jedan od Ra- leighovih brodova?

– Ne, to je moj brod. – On po- gleda Watkinsa i Glascoa. – Nase- ljenici? Nisam znao da ih ovdje uopće ima otkako su Granvilleovi ljudi i Raleighovi naseljenici ne- stali!

– Naš brod je bila flamanska galija...

Ušutio sam jer sam iza leđa osje- tio kretanje. Jedan me čovjek obide i zagleda mi se u lice.

– Laže! – reče. – To je Barna- bas Sackett. Njega traži osobno kraljica!

– Naravno da je to on – Wil- son se samozadovoljno nasmije. – Vidio sam ga jednom u Londonu. Tako dobro da sam ga čak daleko- zorom odmah prepoznao. Ovaj dan je uistinu sretan za mene! Na- grada od Njenog veličanstva...

– Kapetane – umiješa se čov- jek imenom Joshua. – On je go- vorio o trgovini krznom!

– Ah, krzna? Pa, onda ćemo oba- viti poštenu zamjenu. Recite nam odmah gdje su krzna a zatim ćete na brodu dobiti dobru hranu i do- bar ležaj. U protivnom, strpat ćemo vas u najtamniji kut, i to u lance! Dakle, momče, željezo ili krzna? Budete li poštteni prema meni, bit ću i ja prema vama.

– Dajete li riječ? No imam samo šest svežanja...

– Šest? – nije mogao sakriti gramzivost u očima. – Da, za šest svežanja imate moju riječ! Najbolji smještaj za vas i za damu. – Po-

kaže na Lilu. – Čak i za onu djevojku!

– Nema više nade za nas, Abby.

– Slegnem ramenima, pa dodam:

– Čamac je iza otoka, a zavežljaji su u blizini obale. Pošaljete li čamac, rado ću vam pokazati...

– O ne, ne želim da se umarate!

– prekine me posprdno. Pokaže rukom na Toma Watkinsa, pa nastavi: – Povest ćemo njega. I on zna gdje se sve nalazi, pa će nas odvesti. Ako neće, može zaraditi pedeset udaraca bičem. – Pogleda me. – Nisam surov, ali živimo u svijetu punom laži i prevara i moramo se braniti. – Namigne Tomu. – Hej, kako se zoveš?

– Watkins. Rado ću vam pokazati gdje su krzna ako me primite u posadu i iskrcate u sljedećoj luci. – Pokaže prema obali. – Toga mi je pun nos! Noću divljaci, a danju ni kapi piva. Jasno da ću vam sve pokazati!

– Joshua... – Wilson pokaže na nas – odvedi ih dolje. Ako ne bude krzna, oderat ćemo kožu s njih! I sa žena! – Oči su mu podmuklo sijevale. – Kreći! Odvedi ih dolje!

U međuvremenu oduzeli su mi pušku i mač, ali nitko nije ni pomislio da me temeljitije pregleda. Tako sam zadržao nož i pištolje. Zatvorili su nas pored glavne kajite. Bilo je tako usko da smo se jedva okrenuli.

– Što ćemo? – upita tiho Lila.

– Znam da si hrabar, Barnabas, ali što možeš sam protiv njih?

– Što je s Tomom? – upita Abby i pritisnu Kina na grudi. Zar se doista okrenuo protiv nas.

– Da. Podmukli, nezahvalni lupeži! – Rekao sam to namjerno vrlo glasno. Šapćući dodam: – Njemu bih povjerio čak i život.

– Pa to i jesi – odgovori Lila također šapatom.

– Da. Još jednom čovjeku vjerujem... mudrom i iskusnom Jere-myju!

Imao sam dva pištolja, ali to su bila samo dva hica. Kuda su spremili moju pušku i mač? Najvjerojatnije u glavnu kabinu. Mač je bio vlasništvo mog oca, pa sam ga želio natrag, no sada bih bio zadovoljan bilo kakvim oružjem. Brzo se ogledam u kabini. Jedva da je bilo ičega, no strpali su nas na brzinu unutra pa je moglo ipak biti nešto što bih mogao upotrijebiti kao oružje. Sagnem se prema Lili i došapnem joj neka i ona traži.

Našli smo kompas, često upotrebljavanu knjižicu o navigaciji, pribor za šivanje... ništa više.

– Jastuk, Lila!

Jastuci su bili vrlo rijetki na brodovima. Čovjek koji je koristio ovu kabinu očito voli udobnost.

Lila pogleda pod jastuk, a ja joj dam znak kako bi se mogao upotrijebiti tako da se nekom pritisne uz lice. Odmah je shvatila što želim i stavila jastuk na stolić u blizini.

Prošlo je dosta vremena dok smo začuli teške korake, pa otvaranje vrata. Ude Joshua, s revolverom u ruci.

– Kapetan Wilson želi znati kako daleko čamac mora ploviti. Već je prošlo proketo mnogo vremena otkako su otplovili!

– Pa, znate... – zaustim i pri-dem bliže vratima – Moraju prijeći samo milju, ili malo više, ali u dubokom pijesku ne mogu brzo hodati. Tamo i natrag – to su dobre dvije milje, a u povratku će ići polakše jer će nositi krzno. Šest svežnjeva, a rekao bih da svaki treba da nose dvojica.

Okrenuo sam se tako da je Joshua bio primoran Lili okrenuti leđa. Na tako maloj udaljenosti nije mogla promašiti, ali je ipak oklijevala, pa zato rečem:

– Što valja učiniti najbolje je uraditi odmah!

Govoreći, gurnuo sam cijev mornarevog pištolja u stranu, a Lila mu je istodobno pritisnula jastuk uz lice. Međutim, nije sve prošlo onako kako sam želio.

Morao sam se brzo kretati, pa sam pištolj gurnuo samo malo u stranu. Jastuk pritisnut snažno na lice izbacio je Joshuu iz ravnoteže. Pištolj prasnu. Metak okrzne čelo i obraz. Lila je objema rukama snažno obgrlila čovjeka i ja sam mu hitro oduzeo oružje.

Vani su se opet čuli koraci.

Prekoračim Joshuu, a Abby s Kinom pođe za mnom na palubu. Lila spusti Joshuu, koji se u međuvremenu onesvijestio, ili čak ugušio, polako na pod. Nije zaboravila oduzeti mu nož. Dobro sam znao da Lila s njim odlično barata.

Abby hitro pride vratima glavne kabine na kraju hodnika i otvori je. Pogledam u suprotnom smjeru. Iz otvora se pojavi jedan čovjek sa mačem u ruci i odmah me napadne. Opalio sam dok je čovjek bio u pokretu i kugla ga je pogodila u grudima. Srušio se naprijed, ravno na mene. Zatakнем prazan pištolj za pojas i sagnem se da mu izvučem nož.

Sada sam stajao nasuprot dvanaestak ljudi, ali Wilson nije bio među njima. Imao sam nož i još jedan puni pištolj. Lila se pojavi pored mene, također s nožem.

– Sklonite noževe! – naredi nam snažan crnobradi momak kukastog nosa. – S njima nećete ništa postići.

Postoje prilike kada se može govoriti, ali i takve kad se jednostavno treba boriti. Lila i ja mogli smo možda onesposobiti tri ili četiri čovjeka, ali što će biti onda s Abby i Kinom. Zato progovorim.

– Joshua je mrtav, a ljudi s vašeg čamca u međuvremenu su također poginuli, ili su zarobljeni. Imam na obali više od dva tuceta ljudi i stotinjak Indijanaca! Spustite čamac da prijedemo preko. Ako nas pokušate zadržati na brodu, prepustit ćemo vas Indijancima.

– Kapetane! – pozove snažan, tamnobradi muškarac. – Hej, kapetane Wilson!

Gledao je preko mog ramena i ja sam se uplašio. Wilson je iza nas, u glavnoj kabini! Stajao sam nepokretan, ali ustrašen. Tamo su Abby i Kin! Međutim, ako se sada okrenem, svi smo izgubljeni.

– Besmisleno je da ga zovete – rekoh. – Želite li preživjeti, spustite čamac. A padne li nekome od vas na um da ukrsti nož s Lilom, neće se dobro provesti. Iz iskustva znam da se ona može boriti s četvoricom odjednom!

– S petoricom – hladno me ispravi Lila. – I ja sam ih već izabrala! Ostale možeš ti dovršiti.

Nije dobro ako čovjek predugo razmišlja prije nego što krene u akciju. Ovim smo ljudima i previše toga rekli, pa nisu to mogli brzo shvatiti. Opazio sam da su sumnjivi i nesigurni.

Joshua mrtav?! Gdje je Wilson? Zar su Indijanci na obali? Drugovi u čamcu ili zarobljeni? Dva noža i jedan pištolj protiv njih?

Krzmali su... i izgubili prednost. Brzo zakoračim naprijed. I Lila. Ljudi pred nama uzmaknu. Pažljivo su nas promatrali. Nije bilo nikakvih naredaba, svaki je čekao što će uraditi njegov drug. Pa ipak, još sam se strahovito plašio i nisam se usudio okretati, jer nisam htio izgubiti našu malu prednost. Nisam znao što se dogodilo na obali, kao ni to gdje su Abby i Kin.

Odjednom iza mene odjeknu glasni krik, a onda uslijedi snažna lomljava. Jedan je čamac upravo pristao uz brod!

Polovica je posade bila zbunjena vikom iz hodnika, druga polovica se okrene prema boku broda.

Odustao sam od pištolja i nožem napao najbližeg mornara. Pokušao je odbiti udarac, ali bijaše prespor i vrh noža prodre mu dobrih trideset centimetara u bedro. Brzo izvučem nož i izvedem još jedan bočni napad na sljedećeg momka. On odmah odskoči, ali se pri tom splete.

Odjednom preko brodske ograde navru ljudi... predvođeni Jeremyjem Ringom s isukanim mačem. Od brodske posade nitko nije bio naoružan pištoljem, a svi moji ljudi su imali vatreno oružje.

Iza mene opet odjekne glasni krik. Okrenuo sam se i u dva koraka stigao do vrata glavne kabine. Bila su otvorena. Iza stola je stajala Abby, pritišćući Kina uza se. Lice joj je bilo strahovito blijedo, a velike su joj oči promatrale Oldfastera Wilsona, čije je lice sijalo od znoja. I košulja mu je bila mokra. U prostoriji je mirisalo po rakiji.

– Ubit ću te, ti... ti ... – hripao je.

Pištolj mu je bio zataknut za pas, vrh noža okrenut prema tlu. Veličina ovog čovjeka me prevarila, pa nisam očekivao da bi mogao biti tako brz. Okrenuo se kao divlja mačka i vrlo snažno udario daleko-zorom što ga je držao u ruci. Nož mi ispadne iz ruke, a Wilson skoči na mene. Reagirao sam sasvim nagonski, poput boksača i udario... lijevo... desno... pa po srijedi širokog lica. Krv je prskala. A onda me on uhvati svojim ručetinama i stegne oko mene goleme, mišićave ruke.

– Slomit ću ti kičmu!

– Snaga mu je bila strahovita. Izgledao mi je velik i salast, ali bijaše nevjerojatno snažan. Počeo me stiskati, a ja sam ga šakama očajnički udario po licu. Koža mu na nekoliko mjesta puče, ali stisak njegovih ruku nije popuštao. Naprotiv, bio je sve jači.

Ogorčeno sam se branio, prezićući jake bolove, i očajnički se pokušavao osloboditi. Nije išlo, gubio sam dah. Zabijem mu palac u obraz, a prste ispod uha i iza čeljusti, pa mu svom snagom rastegnem obraz. Čuh kako je nešto puklo. On strahovito kriknu i ja sakupim svu snagu i odgurnem ga od sebe. Zatim ga desnom šakom udarim pod bradu. Glava mu odleti unazad. Bio sam smrtno preplašen, pa sam ga bjesomučno udario dalje, u lice i tijelo. Imao sam osjećaj da udaram po vreći napunjenoj žitom. Udarci u Wilsonovo tijelo bili su potpuno nedjelotvorni, pa sam se usmjerio na njegovo lice.

Zateturao je prema natrag, a ja sam se spleo. Zadržao sam se tek na kvaki vrata i tu me netko zgrabi za ruku. Otrgnuo sam se i okrenuo.

– Sve je u redu – reče. – Brod je naš!

– Jedra na vidiku! – dopre do nas povik s palube.

Jeremy i ja istodobno izjurimo iz kabine i ugledamo kako prema nama plovi vrlo lijep i veliki brod. Jedrio je pod britanskom zastavom i ja gorko opusjem.

– Držite se! – naredim. – Nećemo se predati!

S drugog broda spuste čamac. Na veslima je bilo šest mornara, a kormilo je držao snažan čovjek, širokih ramena.

Nekoliko minuta kasnije čamac pristane uz naš brod.

– Dopuštate da dodemo na brod? – upita kormilar.

– Dopuštam – odgovorim isto tako pristojno.

Moji ljudi su hodali po palubi i sakupljali oružje. Ovdje-ondje vidjele su se mrlje od krvi. Ostatak posade bio je postrojen na srednjoj palubi. Čuvali su ih O'Hara i Magill.

Kada se oficir popeo na brod, reko:

– Imali smo neprimliku, ali sada je sve prošlo. Što mogu učiniti za vas?

– Trebamo vodu. Možda nam možete reći gdje je možemo naći?

– Na obali ima svježe vode. Rado ću vas odvesti i pomoći vam. Kao što vidite – pokažem rukom naokolo – imali smo malo neprimliku. Ja sam naseljenik. Došao sam s kopna na ovaj brod da mijenjam krzna, a vlasnik broda pokušao je krzna oteti. I moju ženu!

Ogledao se i namršti.

– Očito im nije uspjelo, zar ne?

– Imali smo na obali više ljudi nego što je mislio.

– Mogu li pogledati krzna?

– Svakako. Nalaze se tik uz izvor gdje možete uzeti svježu vodu.

– Pokažem prema obali. – Ako želite, ja ću vas otpratiti.

Oklijevao je, onda reče:

– Dobro ste isplivali iz ove neprimlike. Nadam se da više neće biti nasilja...

Odjednom ušuti i okrene glavu. I ja za njim.

Oldfast Wilson stajao je oslo-

njen o do-vratje. Njegovo lice bijaše izudarano i krvavo.

– Nebesa! – uzviknu britanski oficir, pa se ponovo okrene prema meni.

– Bilo je borbe – objasnim. – Ovaj čovjek je strahovito snažan.

– On me je tukao, vrag mu dušu odnio! – hripao je Wilson. – Su-rovo me dotukao! – Zatresao je glavom. – Nikome to ne bih poželio.

– Mi se sada vraćamo na kopno, Wilsone – reko. – Ponijet ćemo nešto baruta, municije i oko tri stotine funti kilograma namirnica. Ako mi kažete koliko sam vam za to dužan, platit ću vam.

– Uzmite sve i idite do vraga! Vaš novac neću ni dirnuti. – Okrenuo je glavu prema oficiru. – Ovaj čovjek je Barnabas Sackett, kaptane. Traži ga kraljica! Htio sam ga uhvatiti i vratiti u Englesku.

Kapetan jedrenjaka slegne ramenima:

– Ne zapovijedam ratnim brodom, nego trgovačkim teretnjakom. Želim u Zapadnu Indiju. Otkupit ću od ovog čovjeka krzna ako je cijena primjerena. Ne znam da ga kraljica traži, niti mi je zapovijedeno da ga nađem. Isto tako ne znam ni kakav je zločin učinio. Pristojno me primio i ja ću mu na isti način uzvratiti.

* * *

Čekali smo još dva tjedna, ali se „Abigail“ nije pojavila, pa smo čamcima krenuli opet uzvodno. Sljedećeg me dana uhvatila groznica, pa sam danima bolovao. Abby me njegovala i preuzela zapovjedništvo. Tek što mi je postalo bolje, razbolio se Tom Watkins, pa smo se nekoliko dana odmarali na mjestu zvanom Cross Creek. Kad smo napokon namjeravali krenuti, pojave se četiri Indijanca. Jedan od njih odmah privuče moju pažnju. Prepoznao sam svoga starog prijatelja.

– Potaka!

Gacajući kroz vodu, on mi pride ispružene ruke.

– Sackett! – Držao se objema rukama za rub čamca. – Kamo ćeš prijatelju?

– U zemlju Catawba. Sada tamo živimo, ali namjeravamo poći u zemlju iza modrih bregova.

– Poći ćemo s tobom. Catawbe su i naši prijatelji.

S četiri nova veslača brzo smo stigli do mjesta gdje smo mogli napustiti čamce. Sakrili smo ih na ušću jedne rječice, natovarali na sebe teret i krenuli preko kopna prema našoj maloj utvrdi.

Kad smo se podnoć zaustavili, Potaka dode k meni silno uznemiren.

– Mnogo je ratnika išlo u tom smjeru – reče.

– Koje pleme?

– Tuscarare, njih tridesetak. Ratnici su jer s njima nisu ni žene ni djeca.

Dakle, Indijanci na ratnoj stazi U zemlju Catawba... prema našoj utvrdi!

– Kada? – upitam.

– Prije četiri dana, ili, samo tri.

Bila je to vrlo loša vijest. Ako su Indijanci na ratnoj stazi, mogli bi biti strahovito brzi. Onda su sigurno već prije dva dana stigli u okolinu naše tvrđave.

Četvorica Indijanaca plemena Eno prošli su šumom, a kad su se vratili javili su da nisu naišli ni na kakve tragove Indijanaca.

Nastavili smo put što smo brže mogli. Stigli smo do utvrde. Bila je nagorena od vatre, ali još je stajala.

– Kane, Barry, ostanite uz moju ženu.

Produžim, zajedno s Pimom, Jeremyjem i Peterom. Približavali smo se utvrdi, držeći puške spremne. Sakim i Fitch činili su zaštitnicu, a Eno Indijanci izvidali lijevo i desno od nas. Iz utvrde se nije ništa čulo, niti se vidio dim. Vrata utvrde bila su otvorena, a greda za zatvaranje ležala je na tlu. Pogledom sam pretražio rovove, ali se tamo ništa nije micalo. Oprezno smo krenuli prema vratima.

-- Sakim, Fitch, ostanite vani i promatrajte šumu – naredim. – Ja ću u utvrdi. Pim, nakon minute udi s Tomom.

Oprezno udem. Sve je bilo mirno. Onda mi pogled padne na vrata naše kolibe. Tamo je ležao mrtvac, skalpiran.

Matt Slater, koji je toliko volio zemlju i koji je bio presretan što napokon posjeduje vlastitu zemlju...

Od Guilla ni traga ni glasa.

Kad su i drugi ušli, zamolim ih:

– Pregledajte sve, moramo naći Guilla.

I naša koliba a i druge prostori-rije bile su opljačkane. Popeli smo se ljestvama na ogradu. Vidjeli smo krvave mrlje. Ljestve prema stražarnici bile su prevrnutе, pa smo ih uspravili. Popeo sam se i oprezno otvorio vrata.

John Guill je sjedio na tlu, nasuprot vratima, s glavom obješenom na grudi i puškom na koljenima. U prostoriji je bilo još osam pušaka. Bile su postavljene u blizini puškar-nice i kraj vrata.

Klekнем pored Guilla i dodir-nem mu ruku. Zatim se okrenem i viknem:

– Pozovite Sakima! Guill je još živ!

Pokopali smo Slatera u zemlji koju je tako volio. Grob smo ozna-čili skromnim križem na kojem bi-jaše natpis:

OVDJE LEŽI MATTHEW SLA-TER – FARMER. BIO JE VJERAN ČOVJEK, KOJI JE VOLIO ZEMLJU. 1570-1602.

John Guill se oporavio, pa nam je mogao ispričati što se dogodilo.

Neprijateljski Indijanci upali su u zoru u utvrdi i ubili jednog Ca-tawbu koji je donio meso, ali ka-pija se mogla zatvoriti. Zatim je počela očajnička borba... dvojica protiv tridesetorice. John Guill i Matt Slater su branili utvrdi, no nakon zalaska sunca Indijanci su prešli ogradu, Slater je poginuo u borbi protiv četvorice crvenoko-žaca, a Guill se povukao u stražar-nicu, gdje je bila zaliha namirnica i baruta. Dan i noć je branio stra-žarnicu. Indijanci su je pokušali zapaliti, ali kako je u posljednje vri-

jeme jako kišilo, drvo je bilo mokro i nije htjelo planuti.

— Znam da sam ubio najmanje šestoricu — pričao je Guill — a onda su odustali i otišli. — John me pogleda. — Kapetane, ja sam samo farmer. Nikada nisam ni htio biti drugo... kao ni jadni Matt. Kad je napokon dobio vlastitu zemlju, nije dugo uživao.

— Bio je dobar i hrabar čovjek — blago će Abby. — Kao i vi, John. Našoj su zemlji takvi ljudi potrebni, da je izgrade i uvećaju.

* * *

Život u našoj utvrdi se nastavio. Vlastitim sam rukom požneo ono što je Slater posijao.

Svi smo rasli sa zemljom. Živjeli smo od toga. Catawbe su nam pomogli.

Peter Fitch se oženio Indijankom koja je imala četiri brata, sve velike ratnike.

Jednog dana je Kane O'Hara molio za kratki dopust. Uzeo je pušku i prešao preko brégova. Prošlo je mnogo tjedana dok se vratio, ali nije došao sam. Iz jednog naselja na Floridi poveo je španjolsku djevojku.

Potkraj godine pošli smo opet niz rijeku. Ovoga smo puta krenuli svi. Kin je već tako narastao da je mogao hodati sam, no Abby je imala pune ruke posla s njegovim malim bratom Brianom, koji se u međuvremenu rodio.

Čekali smo tri tjedna, ali nikakvo se jedro nije pojavilo. Jednog dana smo primijetili neki brod, ali je prošao mimo nas. Zatim smo, nekoliko dana nakon toga opet ugledali brod. Dalekozorom sam vidio kako nas s njega jedan čovjek promatra svojim dalekozorom. Onda su bacili sidro i spustili čamac u vodu. Nekoliko ljudi ude u čamac, pa se otisnu od broda.

Kad se čamac približio našem logoru jedan čovjek ustane i mahne rukom.

John Pike!

— Barnabas! Gospodo Abigail! — Čitavo mu se lice ozari. — Kako je lijepo što vas opet vidim!

Poželjeli smo mu dobrodošlicu uz našu logorsku vatru, a on posla čamac natrag po pivo i vino.

— Išlo mi je prilično dobro — objasni nam. — Ovaj brod djelomično pripada meni, a posjedujem i jedan koji sada trguje u inozemstvu. — Dok je pričao, držao je Briana na krilu. — Kad oba dječaka budu dorasla za školu u Londonu, prepustite ih meni. Brinut ću se o njima kao o vlastitoj djeci.

Pike je očito bio dobrostojeći, ali i dalje pustolovan. Trebao je znati da se ne želim rastati od sinova.

Poveo nas je i na brod. Ostao je nekoliko dana usidren, ospkrbio se pitkom vodom i trgovao s Indijancima i s nama.

Posljednjeg dana prije nego što je brod isplovio Jeremy Ring iznenada reče:

— Kapetane Pike, bilo bi mi drago kad biste i vi prisustvovali jednoj maloj svečanosti. — Kad ga je Pike upitno pogledao, doda: — Htio bih se oženiti Lilom.

Začuden, pogledam djevojku. Ona pocrveni i spusti glavu.

— Lila, zar je to istina? — uzviknu Abby. — Zašto mi o tome nisi ništa rekla?

Sada Lila pocrveni do ispod korijena kose i odgovori:

— Zato što to do sada ni sama nisam znala! On me uopće nije pitao!

— Znala si što osjećam za tebe — reče Jeremy.

— Da, to sam znala — prizna ona i plaho ga pogleda.

— Pa, onda?

— Da... hoću... naravno, udat ću se za tebe!

Obred je bio kratak, a malo, zatim Pike se oprostio od nas. Otišao je nekoliko koraka, ali onda zastane, okrene se i reče:

— Barnabas, sjećaš li se još Delvea? Jonathana Delvea?

— Što je s njim?

– Prije otprilike godinu dana jedan ga je brod, prihvatio kao brodolomca zajedno s još nekoliko drugih. Delve je pričao kapetanu o nekoj vrijednoj olupini. Kad je kapetan s njim pošao na kopno, Delveovi su ljudi iz zasjede ubili kapetana i nekoliko članova njegove posade. Delve je prisvojio brod i od toga doba gusari. Vrlo je opasan. Čuo sam da često priča o vama kad je pijan.

– Čuvat ćemo se.

Stajao sam i gledao za Pikeom. Imao je brodove i bez sumnje uživao glas uspješnog čovjeka.

IX

Kuda idu godine? Kroz kakav tunel vremena prolaze dani? Dok smo mladi, u nama gore vatre. Cijeli je svijet pred nama i ništa nije tako veliko da se ne bi moglo uraditi. Nijedan izazov nije prevelik. Onda, odjednom, jakvi dani minu. Godine prohuje i ostane još malo vremena.

Kin je odrastao i postao čovjek, dobar kao svaki šumski lovac. Brian je skloniji razmišljanju. Pročitao je po nekoliko puta sve moje knjige i znam da će nas uskoro napustiti da bi otišao u svijet. To mi je žao, ali sam i sretan, jer je život još pred njim... ako ne u boljem, onda u većem svijetu.

Što da kažem o Janceu? Njegovo je srce čisto i najsnažniji je od svih. Jance je jak, ali je i grub. Uvijek nešto radi, rva se, boksa ili penje. I neprekidno se mijenja. On je dobar sin, vjeran majci i meni, privržen braći. Ipak, često reagira prije nego što razmisli. Stvoren je iz spleta mišića i nagona, hitar je trkač, dobar strijelac sa svakim oružjem... i baš zato vrlo opasan čovjek.

Tu je i Jublain. Nazvali smo ga po mom starom prijatelju, ali ga zovemo samo Jubal. On je tih, miran momak. U šumi se kreće kao duh. Živi na indijanski način. Kat-

kad ga nema tjednima, a kada se vrati, sjedi uza zid, oslušne razgovor, pa opet ode. Nitko od nas ne zna kuda je otišao, što je vidio ili ili doživio, jer jedva govori o tome.

Kin, Brian i Jance nisu oženjeni, ali Jubal jest. Prošle je godine otišao daleko na sjever i zadržao se u jednoj koloniji, koja je podignuta prije nekoliko godina. U naselju, New England sprijateljio se s tamnošnjim stanovnicima, ali je za njih bio pretemperamentan. Tako su ga jednog dana, kad je jednog od njih uvrijedio, zatvorili. Trebalo im je za to devet ljudi, ali su to učinili.

Te je noći jedna djevojka ukrala ocu ključeve i oslobodila Jubala. On je zapalio zatvor, a kada su otkrili vatru, bio je s djevojkom već visoko u brdima. Ta dražesna djevojka dobrovoljno je pošla s njim. Bila je uvijek vedra s veselim pjesmom na usnama.

Borbi je bilo gotovo uvijek, jer su nas Indijanci često napadali. Catwabe su i dalje bili naši prijatelji, ali su neprijateljska plemena dolazila iz daljine.

Jednog dana napali su Glascoa, koji je radio u svojoj kovačnici. Mladi su otišli u lov, a ja sam sa ženom i našom kćerkom bio na rijeci. Tim Glasco je vrlo oprezan čovjek, ali toga puta nije bio pa su mu se Indijanci prišuljali sasvim blizu. Čuo ih je i brzo opalio hitac na njih, zatim počeo divlje udarati oko sebe teškim kovačkim čekićem i drugim orudem. Jedna strijela ga je pogodila, ali nije pao. Premoc je, međutim, bila prevelika i Indijanci su ga ubili. Čuli smo hitac. Wagasu, Pim i ja odmah smo potrčali, a O'Hara je ostao kraj žene. Stigli smo prekasno. Glasco je već bio mrtav.

Nakon tog događaja Abby mi reče vrlo ozbiljnim glasom:

– Sidimo do rijeke, Barnabas. Hoću s tobom razgovarati.

Kada smo sjeli na obalu, reče mi:

– Barnabas, naša će kći postati lijepa djevojka.

– Ona je tvoja kći.
– Ova je zemlja divlja. Kakvu će budućnost imati ovdje, Barnabas?

Osjetim nelagodnost, koja prijede u strah.

– Ne znam, ali kad odraste...
– Bit će prekasno, Barnabas! – prekine me. – Naša kći neće biti ni lovac, ni borac protiv Indijanaca. Ona mora dobiti dobar odgoj i obrazovanje. Ukratko: mora upoznati svijet drugačiji od ovog.

Otkinem vlat trave i stavim je u usta. Srce mi je kucalo sporije.

– Imaš sinove, Barnabas – nastavi Abby – i oni će rasti na tvoj način. Voljela bih da naša kći ima drugi izbor. Oстане li ovdje... za koga bi se mogla udati? Za jednog od tvojih ljudi iz divljine? Želiš li možda da štavi bizonske kože i prije vremena ostari?

– Što možemo učiniti? – upitam, mada sam u srcu već znao odgovor.

– Do sada sam sve činila po tvojoj volji, Barnabas, jer to je bila i moja volja. Ovoga puta ne mogu. Moraš mi pomoći.

– Želiš je odvojiti od mene, zar ne? – upitah teškog srca. – Brian će uskoro u Englesku da bi studirao pravo. Od Sakima je naučio mnogo o matematici i logici, o vladanju i filozofiji. I ja sam mnogo naučio, jer sam slušao kako je poučavao Briana. Ipak, ja nisam školovan.

Abby položi ruku na moju.

– To nije istina, Barnabas. Ti si lukav i jak, pa ipak tako blag. Čini se da si zaboravio da te već dugo, dugo poznajem – mirno doda. – Bilo je to dobro vrijeme, Barnabas, i lijepo. Ne bih te htjela napustiti, ali...

Evo! Izgovoreno je!

– Kuda bi pošla? – upitam zabrinuto.

– Najprije u London. Možda u Pariz. Trebat će mi vremena, Barnabas, jer sam dugo bila odsutna. Najprije moram ponovo učiti kako se ponaša engleska dama.

– Ti si uvijek bila dama.

– Mogao bi poći s nama, Barnabas. Kraljica Elizabeta je mrtva. Sada je na prijestolju muškarac. Stare optužbe i sumnjičenja odavno su zaboravljeni. Još nije dovršila rečenicu, a ja sam znao da odavde neću otići. Nikad neću napustiti ove bregove!

– Nakon svega ovoga ovdje? – upitah tiho i širokom kretnjom pokazem na bregove, polja i rijeke.

– Ne, Abby, sada se naš krug dužnosti mora razdvojiti. Tvoja je dužnost da podeš s našom kćeri u Englesku, a moja će se i dalje sastojati u tome da ostanem ovdje. Vjerojatno me naši dječaci neće više trebati, ali neka znaju da sam ovdje. Ja sam kao sidro. Osovina oko koje se okreće kotač, koji našim sinovima znači njihov svijet. Stoga želim, hoću i moram biti na ovom mjestu ako me ikada zatrebaju. Možda me nikada neće trebati – nastavih zamišljeno – ali dokle god budem ovdje, nikada neće zalutati, nikada se izgubiti.

Ustao sam.

– Dobro, Abby. Spustit ćemo se još jednom do mora i naći brod kojim ćeš otploviti u Englesku. Kad naša kći vidi svijet, kada nauči i shvati što predstavlja ovaj svijet, onda je još jednom dovedi k meni... da i ja vidim što je od nje postalo. I ne dopusti joj da me sasvim zaboravi.

* * *

Krenuli smo s tri velika čamca i jednim kanuom. Kin, Brian i Jance vozili su se u kanuu, Jeremy, Pim i ja bili smo sa ženama u prvom čamcu, Kane O'Hara i Tom Watkins u drugom, a Jubal i Wagasu u trećem koji je bio najteže natovaren.

Plovili smo od riječnog ušća na obali uzvodno, zadržavajući se što je moguće više u blizini kopna, sve dok nismo stigli do Bay of Chesapeake i rijeke Potomac. Kad smo se iskricali u Jamestownu, vidjeli

smo na rijeci tri broda. Svi su uto-varivali robu. Jedan brod, koji je gazio plitko, ležao je uz sam gat, a druge su krcali čamcima.

Donesenu smo robu vrlo dobro prodali. Nakon toga smo posjetili guvernera i s njim otvoreno razgovarali o našim planovima. Čuo je već o nama i obećao nam pomoć. Uz njegovu preporuku smjestili smo se u prilično udobnoj kolibi. S kapetanom »Eagle« ugovorili smo putovanje za Abby, Noelle i Briana. Došao je dan polaska.

U međuvremenu sam se nekoliko puta sastao s vlasnikom »Eagle«. Bio je to pošten čovjek, te vrijedan i pouzdan moreplovac. Dva puta sam bio na njegovom brodu, koji je bio u besprijekornom stanju i sa dobrom posadom.

Već u cik zore bio sam na nogama i stajao pred kolibom da vidim kakvo je vrijeme. Spremao se lijep dan...samo će za mene biti mračan.

Uskoro izide Abby i pride mi. Stajali smo bez riječi i držali se za ruke.

Kad smo napokon progovorili, spomenuli smo Abbyn povratak, ali mislim da ni jedno od nas nije u to vjerovalo. Oboje smo znali da desetogodišnja djevojčica koja je odrasla u šumama neće u tri, četiri godine postati dobro odgojena djevojka. Za to će trebati vremena, mnogo vremena.

Na kraju smo se poljubili i Abby reče:

– Pazi dobro na sebe, Barnabas!

Mala Noelle se stisnula uz moju ruku i gledala me suznih očiju. Brian je stajao miran i uspravan, kako sam to i očekivao. Samo mi je snažno stisnuo ruku i rekao:

– Uložiti ću sav trud da budeš ponosan na mene. Moci ćeš se sa mnom dičiti, oče!

– Već sam sada ponosan – rekao mirno. – Pazi dobro na majku i sestru, dječače!

Ostali su stajali zbunjeni, ne znajući što bi rekli. Lila je neprekidno

ponavljala da bi i ona trebala poći u Englesku.

– Ti moraš misliti na Jeremyja, Lila – rekla joj je Abby. – I na svoju djecu.

– Vрати se, Abby – rekoh. – Vрати se!

– Čekaj me. I upamti: volim te i uvijek ću te voljeti. Voljela sam te od prvog dana i na tome se nikada neće ništa promijeniti.

Stajao sam na obali i promatrao kako »Eagle« plovi niz rijeku. Odjednom duboko u srcu osjetim da nijedno od njih više neće vidjeti.

Lila me uhvati za ruku i snažno je stisne.

– S njima će već sve biti u redu – reče uvjereno. – Osjećam da će plovidba biti sigurna i da će svi još dugo živjeti.

Za mene i moj život nije ništa rekla.

* * *

Kod Shooting Creeka nije više bilo kao dotad. Abby nije bila tu, a modri bregovi kao da su bili sve bliži. Sve sam češće gledao prema zapadu...

Tamo su stajali bregovi, ogromni i tajanstveni, s nepoznatim kotlinama i rijekama koje su tekle iz tamnih, neznanih dolina, a iza njih dolazili su još viši bregovi obavijeni maglom, koja je samo povremeno i pri osobito vedrim danima dopuštala pogled na daleko, daleko obzorje.

Kad sam jednom sjedio za stolom i čitao, ude Jubal.

– Oče, u selima govore o tebi. Očito opet ciljaju na tebe.

– Mislio sam da će prestati.

– Ti si, oče, za njih izazov. I ne slutiš koliki. Njihovi najbolji ratnici su već pokušali. Mnogi od njih su pri tome poginuli, ili su ozbiljno povrijeđeni. Postao si ziva legenda, oče. Neki tvrde da si besmrtni, da nikada nećeš umrijeti, drugi vjeruju da te moraju ubiti. To je za njih, tako reći, postalo stvar časti. Uskoro će doći, oče...možda već ove noći.

Jubal kimne, zatim odjednom reče takvim glasom kao da teško izgovara riječi:

– Oče, tebi nije krivo što sam drugačiji od ostalih?

– Naravno, da nije. Ti si dobar čovjek, Jubal. Jedan od najboljih. Volim te isto toliko koliko i druge.

– Svi se ljudi žele boriti sa mnom, oče. Ja volim divlje, usamljene krajeve. Volim ove beskrajne ravnice. Jednostavno mi ne odgovara život s drugim ljudima. Potrebni su mi drveće, rijeke, jezera, divlje životinje... Možda sam i ja njima nalik... divlja životinja.

– I ja sam takav, Jubal. Sada, kad ti je mati otišla, mogao bih jednostavno izići kroz ova vrata i lutati... zauvijek i vječno.

Šutjeli smo jedno vrijeme. Vatra je pucketala u kaminu. Zaklopio sam knjigu. Odsjaj plamena osvjetljavao je Jubalovo lice.

– Oče, teta Lila mi je jednom rekla da imaš nadnaravnu moć.

– U nama teče krv Nialovih, sine. – Pogledam ga. – I ti imaš tu moć!

– Indijanci vjeruju u nju.

– Sine, jedno znam. Još sam premlad da bih počeo rđati. Sljedećeg ću se proljeća, nakon žetve, još jednom spakovati i poći da vidim tu zemlju na zapadu prije nego umrem.

– Bio sam s onu stranu bregova. I plovio niz rijeke. Bio sam u jednoj dalekoj, dalekoj zemlji, u kojoj najveća od svih rijeka teče na jug, u more. Tamošnji Indijanci žive u šatorima od bizonske kože. Borio sam se s njima, bio sam s njima u lovu i spavao u njihovim šatorima. Živio sam na njihov način i mislim da sam pri tom bio sretan. Ovi Indijanci na jugu imaju konje...

– Oni na sjeveru nemaju?

– Još ne, ali uskoro će imati. Kad Indijanac dobije konja, oče, postat će sasvim drugačiji čovjek. Vidio sam što se tada događa. Komanči i Kiowe imaju konje, ali

Kiowe nisu dugo na zapadu. Došli su tek nedavno.

Dugo smo razgovarali. Vatra se u kaminu ugasila. Mislim da Jubal još nikada nije toliko govorio kao te večeri. Naposljetku ustane i reče:

– Spavaj lagano, oče, jer će Indijanci doći, budu li smatrali da im je mjesecina povoljna. A tko prečvrsto spava, možda se nikada neće probuditi!

Izade. Jubal gotovo nikada nije spavao pod krovom, čak ni po najhladnijem vremenu.

Stavim drvo na vatru, pa krenem prema Jeremyjevoj kolibi. Lila je mijesila tijesto, a Jeremy tkao. To ga je Barry Magill naučio.

– Sjedni, Barnabas – ponudi mi Lila. – Voda će odmah zakuhati. Popit ćemo čaj.

– Rado. – Sjeo sam i okrenuo se Jeremyju. – Jubal je ovdje. Rekao mi je da se u selima na sjeveru skupljaju ratnici. Govori se da će me još jednom napasti... možda još ove noći.

– Trebat ćemo dva čovjeka na nasipima. Da odredimo Barryja i Toma za prvu stražu?

– Da, a Sakim i Kane mogli bi preuzeti drugu stražu. Posljednju ćemo sačuvati za nas dvojicu.

Jeremy pođe Johnu Guillu, da ga obavijesti, a ja probudim Barryja i Toma. Otpratio sam ih do stražarskih mjesta i vratio se u svoju kolibu.

Ležeći na širokom krevetu, mislio sam na Abby. Ne znam zašto, ali ove noći osjećao sam se strahovito usamljen. Naposljetku sam ipak zaspao. Probudio me Sakim.

– Mislim da je vrijeme – reče, položivši mi ruku na rame.

– Zar ste što opazili?

– Možda, ali prije bih rekao da je riječ o šumovima noći. Dodir, ima kave.

Kava je još bila rijetkost, pa nam je to više prijala. Uvijek smo imali skromnu zalihu, koju smo trošili vrlo štedljivo.

Sakim napuni šalice, pa reče:

– Dobro je, stari prijatelju, da smo zajedno.

Razgovarali smo neko vrijeme i uživali u kavi. Onda smo otišli do nasipa i pipajući u mraku, popeli se uz ljestve, do Kanea O'Hare.

Stabla od kojih je ograda bila izgrađena bijahu različite duljine. To smo napravili namjerno, kako u noći napadači ne bi lako raspoznali glavu čovjeka. Vrhovi trupaca bili su u prosjeku pet metara iznad tla, a na visini od tri metra nalazila se staza, koja je bila prekinuta samo tamo gdje ju je presijecala široka kapija. Na stazu su s tla na dva mjesta vodile ljestve, a na dva su ugla bile stražarnice, tako da su branitelji mogli pucati u svim smjerovima.

Jeremy je upravo punio rezervne puške. Na mračnom noćnom nebu nije bilo zvijezda i puhaio je svježi vjetar, pa je to otežavalo osluškivanje. Nije mi bilo poznato da su Indijanci ikad osvojili utvrdu kao što je naša, ali sam znao kakve se opasnosti kriju u prevelikom samopouzdanju. Pokušao sam zamisliti kako će Indijanci ovoga puta djelovati. Do sada su desetak puta napadali bezuspješno.

Ispod mene nešto udari u ogradu, malo dalje kao da je nešto palo. Zatim se začu tiho šištanje. Ugledam zmijoliki pokret preko vrhova ograde. Uže s debelim čvorovima! Jedan od čvorova zakačio se u rupi između dva trupca. Gotovo istodobno začujem kako se netko u mokasinama pokušava uzverati, a već slijedećeg trena glava se pojavi iznad ograde.

Strašno, obojeno lice samo nekoliko centimetara daleko od mene! Odmah sam napao i satjerao kundak svoje puške u to lice. Indijanac se sruši i tupo udari o tlo pred ogradom.

– Užad! – uzviknem. – Penju se pomoću užeta!

Hitro okrenem pušku i opalim na još jednu glavu, koja se pojavila iznad ograde na udaljenosti od šest metara. Zatim se pojavi sva sila ruku. Nastade ogorčena borba. Trojica Indijanaca – sada smo vidjeli da su iz plemena Seneca – prebacili su se preko ograde. Jedan je od njih ustrijeljen čim je doskočio na tlo utvrde, drugi je ubijen mačem.

Nisam znao što se odigrava izvan mog vidokruga, jer nije bilo vremena za ogledavanje. Visoki Indijanac preskočio je ogradu i odmah me napao nožem. Odbacio sam praznu pušku, ali nisam imao vremena izvući pištolj, pa sam munjevitim udarcem po zapešću odbio Indijančev udarac i istodobno ga snažno udario nogom.

Ratnik se skljkoka, ali odmah ustane kako bi me napao. Sada bih imao vremena da izvučem pištolj, ali Indijanac nije imao vatrenog oružja i zato sam izvukao nož. Indijanac je vrlo spretno napadao, ali sam izbjegavao udarce i odmah kretao u protunapad. Vrh mog noža zareže Indijančev zglavak. Seneca se razumio u borbu nožem, no kada je osjetio kako mu niz ruku teče krv, malo uzmakne. Zatim prebaci nož u drugu ruku i skoči na mene, usmjerivši se na moje noge.

Podigao sam koljeno i pogodio ga postrance u glavu. Pao je, ali i hitro ustao. Skočio sam na njega i, iako je uzmaknuo, pogodio ga snažnim udarcem pod bradu. Zateturao je, a ja sam ga još dva, tri puta udario i naposljetku bacio preko ograde.

Počelo je svitati i već sam dobro vidio Indijanca. Ustao je, a ja sam mu dobacio nož i povikao:

– Još će ti biti potreban!

Čuo me je, okrenuo se i spretno uhvatio nož još u zraku.

– Vratit ću se s njim! – poviče.

Načas sam stajao ukočen, zaprepašten.

Izrekao je to na engleskom jeziku!

— Čekaj! — povičem za njim, ali već je nestao.

Borba je završila. Napad bijaše odbijen.

Podem polako naokolo. Kane je dobio strijelu u nadlakticu, a Black Tom je uboden nožem. Jeremy je prošao bez ogrebotine, ali sam ja imao tri.

Mislili smo da smo ubili trojicu Indijanaca, no kako su mrtve ponijeli sobom, nismo bili sigurni.

Međutim, napad nije odbijen zahvaljujući samo našoj obrani. Kad je borba bila na vrhuncu, Indijance su napali Kin i Jance s tucetom Catawba. Došli su u odlučnom trenutku, na čelu s Wagasom.

Ono što me je najviše iznenadilo bilo je to da su Kin i Jance jahali na konjima!

X

Kako brzo prolaze godine! I kako puste znaju biti noći.

Nakon duljeg vremena ponovo sam putovao prema zapadu preko modrih bregova. Kako sam dugo o tome sanjao! Kako sam često čeznutljivo promatrao maglom obavijene bregove koji su se ocrtavali na nebu!

Pratio me samo Tom Watkins, moj stari drug iz Ferensa.

Ja, Barnabas Sackett... ne više mlad, ali još ni star... opet putujem na zapad.

Pim Burke, koji se odvojio od mene zbog jedne mlade udovice, na kratko se vrijeme vratio. Žena njegovog srca pokazala se nezahvalnom i nevjernom. Uzela mu je sav novac i pobjegla brodom u Englesku. Pim se vratio i bio sam mu zahvalan, iako sam znao da će ostati samo kraće vrijeme. Želio se vratiti na obalu i u jednom od novih gradova otvoriti krčmu.

John Guill je otišao u Williamsburg, da upiše zemlju u zemljišne knjige. Nagovorio je Jeremyja da i on to učini.

Kin i Jance su opet otišli preko bregova, jednom prastarom indijanskom stazom. Uskoro ću opet vidjeti svoje sinove, jer i ja želim u tu daleku zemlju.

Jubala nisam vidio već dvije godine. On luta negdje iza velike rijeke De Sotoa.

Brian je sada odvjetnik u Londonu. Navodno, postao je ugledan džentlmen.

Noelle je lijepa, mlada i dobro odgojena engleska djevojka, živog duha i temperamenta, dobra jahčica i elegantna plesačica. Sjeća li se još ovih modrih bregova? Čezne li za ocem, koji se još sjeća njenih malih ruku i kose, prvih suza u njenim očima, prvog smijeha na usnama? Kad William umre, njoj će pripasti stara imanja u Ferensu.

Dopisujemo se, a poštu prenosi „Abigail“, ili koji drugi brod. Ja i dalje trgujem s Peterom Tallisom.

* * *

Sjene se dižu iz dolina i nova noć polako dolazi. Cijeli dan smo išli stazom bizona, Tom i ja. Uskoro ćemo se utaboriti. Pa ipak, danas sam strahovito nemiran. Najradije bih dalje putovao, samo kad bi bilo mjesečine. Posljednjih minuta dva puta sam se okrenuo, ali nisam otkrio ništa sumnjivo. Pa ipak, nešto je tu u blizini. Medvjed? Čovjek? Duh?

Ah! Ugledam od vjetra zaštićenu nadstrešnicu, nešto poput polupećine. Velike gromade stijena, debla i mnogi oboreni stabla.

— Tom — rekoh — ako ima vode, ovdje ćemo se utaboriti.

Ostao sam u sedlu dok je on istraživao okoliš. Pao je već suton, pa se staza slabo razaznavala.

Kad se vratio iz mraka, reče:

— Postoji dobar izvor, Barnabas. To je pravo mjesto.

Sjašim, rasedlam konja, pa zabijem duboko u tlo kolac i zavežem životinju. Dok je Tom skupljao drva za vatru, pobrinuo sam se i za njegovog konja.

Kuhana divljač nam je prijala. Svjetlost plamena odbijala se od stijena. Klećao sam na tlu i stavljao drva na vatru. Toplina mi je godila. Bio sam zadovoljan što se mogu odmoriti, jer smo od jutra prevalili mnogo milja.

Nije se čulo ništa osim laganog suškanja lišća na noćnom vjetru. Black Tom malo podjari vatru, pa upita:

– Misliš da je nešto, ili netko, bilo iza nas, zar ne?

– Dovedi konje sasvim blizu, Tome – odgovorim, pa dodam: – Da, mislim da jest. No i tako bih htio da ujutro krenemo što ranije.

– Misliš da ćemo stvarno uspjeti, Barnabas?

– Zar sumnjaš u to?

Razmislio je, a zatim reče:

– Mislim da sam od početka znao da će za nas obojicu ovoga puta postojati samo jedan put, Barnabas.

– I Lila je to znala, zar ne? Zato nije htjela da Jeremy pode s nama.

– Da, Barnabas, i Lila je to znala.

Doveo je konje bliže vatri, a ja krenem u izvidanje. Da se nisam prevario? No sutra ćemo sresti dječake, a onda.

Podem do izvora i napijem se hladne, bistre vode.

Kad sam se opet uspravio, začujem vrlo slabašan šum.

Odmah se povučem dublje u šipražje i podignem pušku. Brzim pogledom zamijetim da Tom nije kod vatre. Tada se meni slijeva pokrene jedna sjena. Začujem hitac Tomove puške. Sjena stane, pa padne naprijed.

Onda su došli! Brzo, gotovo nečujno. Bilo ih je mnogo.

Jedan od njih padne kao žrtva moje puške. Drugi ratnik odmah izroni preda mnom. Ubio sam ga pištoljem. Zatim potrčim naprijed udarajući puškom oko sebe i sustignem Toma.

Pogodi me strijela. Najprije osjetih udar, zatim kratku bol, a onda

me opkole. Istrgoše mi pušku iz ruke i ja izvučem nož. Podignem ruku i napadom. Začujem dahtanje i jedan Indijanac padne na leđa.

Preda mnom se pojavi divovski Indijanac i zamahne batinom. Stigao sam ga brzo udariti nožem među rebra. Prevrnuo se na leđa i ja sam se sagnuo da izvučem nož. U tom trenutku netko me strahovito tresne po glavi.

Krvario sam. Pao sam i opet ustao. Zgrabio sam pištolj, ali on je samo škljocnuo.

Tomov je pištolj još bio nabijen, pa skočim i uzmem oružje. Slijepo sam opalio među Indijance preda mnom, zatim revolverom tukao oko sebe. Jedan Indijanac se sruši, a drugi baci koplje.

Najprije sam ga odbio post-rance, onda zgrabio šakom i pomoću njega se uspravio. Indijanci su se povukli i stajali u krugu, buleći u mene. Ljuljao sam se, s kopljem u ruci.

Kad su opet napali, brzo sam se sagnuo i dohvatio rog s barutom. Izvukao sam čep i bacio rog u vatru. Eksplozija. Golem plamen. Indijanci su se, užasnuti, povukli.

Tom se osvijestio i ustao. Nekoliko minuta stajali smo leđa uz leđa i borili se dalje protiv Indijanaca, postepeno se povlačeći do ulaza u polupećinu.

– Barnabas, ja... ja... – dah-tao je Tom – ja...

Srušio se, a ja sam dohvatio njegov težak nož. Još sam minutu mogao napadače držati daleko od sebe, mlateći oštrim nožem, ali znao sam da je kraj. Krvario sam i postajao sve slabiji. Bio sam ozbiljno ranjen i odjednom sam se srušio. Htio sam se pomaknuti, ali nisam mogao jer mi se u prsa zabilo koplje. Zgrabim nož i povičem:

– Dodite, prokletnici! Jednoga još mogu ubiti!

Buljili su u mene i polako se povlačili. Umirao sam... i znao sam to. I oni su znali.

Odjednom se jedan od njih baci na koljena i počeo pjevati pjesmu ... meni. Okrenuo sam nož u ruci i pružio mu ga okrenutog drškom prema njemu.

– H-va-hva-la! – prošapćem. – Ili sam mislio da šapćem? – Abby... ja... želio ... sam... ja...

Kin... Yance... dječaci... i Noelle... jesu li našli svoj put, kao što sam ga ja našao? Poznaju li put kojim će koračati? Tko će preživjeti... da priča o nama?

Moj prst je pisao po prašini. Pogledam, ali pogled mi se razlije. Napisao sam:

– Daj im sutra...

Bio sam gotovo mrtav, ali još ne sasvim, jer sam osjetio kako se jedan Indijanac nagnuo nad mene i prekrrio me pokrivačem. Onda se čulo samo još tiho šuškanje mokasina, sve dalje i dalje... Vjetar je pokrenuo ugao pokrivača. Jedan od konja tiho zarže... Onda se dugo, dugo ništa nije čulo...

U šatorima Seneca vladao je muk. Četvorica ratnika uđu u tamni šator starog poglavice. Snažni i nijemi stajali su pred njim, ruku prekrštenih na prsima. Onda jedan od njih reče:

– Mrtav je.

– Imate li njegov skalp?

– Pošlo nas je dvanaest, a samo smo se mi vratili. Ostavili smo mu skalp... i onom drugom.

– Prekrili smo ih pokrivačima

– reče drugi – jer su bili hrabri.

– On je uvijek bio hrabar – reče starac. Neko je vrijeme šutio, onda dodade: – Dobro ste uradili.

Kad su ratnici izišli, poglavica baci šaku duhana u vatru i tužno prošapće:

– Na kome će se sada naši mladi ratnici iskušavati? Tko je preostao s kim bi mogli odmjeriti snage?

KRAJ

U PRIPREMI:

G. F. Unger:
VUČJE LEGLO

IZVANREDNO IZDANJE!
napeto štivo koje vas opušta!

MAGAZIN

144 stranice cijena 60 d

MAGAZIN

Kratke priče Krimi priče
Ljubavne priče SF priče
Vestern priče Humoreske
Erotske priče Stripovi
Humor